

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
POWIATU WRZESIŃSKIEGO
NA LATA 2004 – 2006**

Spis treści

I. Wstęp	4
II. Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza powiatu wrzesińskiego	
1. Położenie, powierzchnia, ludność.....	5-6
2. Środowisko przyrodnicze.....	6-9
3. Zagospodarowanie turystyczne powiatu.....	9-10
 4. Infrastruktura techniczna	
4.1. Komunikacja.....	11
4.1.1. Transport drogowy.....	11-14
4.2. Energetyka.....	15
4.2.1. Energia elektryczna.....	15
4.2.2. Gazownictwo.....	15-16
4.3. Gospodarka wodno – ściekowa.....	16-17
4.4. Gospodarka odpadami.....	17-20
4.5. Struktura własności nieruchomości na terenie powiatu wrzesińskiego.....	20-23
 5. Gospodarka powiatu wrzesińskiego	
5.1. Rozwój gospodarczy i przedsiębiorczość.....	23-30
5.2. Rolnictwo powiatu wrzesińskiego.....	30-32

6. Sfera społeczna

6.1. Zasoby ludzkie	32-34
6.2. Rynek pracy i struktura bezrobocia na terenie powiatu wrzesińskiego	35-41
6.3. Infrastruktura społeczna.....	42
6.3.1. Edukacja	42-47
6.3.2. Kultura fizyczna i sport.....	47-48
6.3.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe.....	48-51
6.3.4. Pomoc społeczna	51-56
6.3.5. Ochrona zdrowia	56-60
6.3.6. Poziom bezpieczeństwa	60-62

III. Kierunki rozwoju i związane z tym zadania inwestycyjne polegające na poprawie sytuacji

na danym obszarze.....63-77

IV. Realizacja zadań i projektów.....78-80

**V. Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na
terenie powiatu.....81-84**

VI. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć

Planu Rozwoju Lokalnego.....85-86

VII. Plan finansowy na lata 2004-2006.....87-107

VIII. System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego.....108-109

**IX. System monitorowania, oceny
i komunikacji społecznej.....110-112**

WSTĘP

Najważniejszym instrumentem realizacji polityki regionalnej państwa w latach 2004-2006 jest Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego. Jego celem jest przede wszystkim wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przeciwdziałanie marginalizacji oraz rozwój obszarów wiejskich. Finansowany z funduszy strukturalnych będzie miał bezpośredni wpływ na aktywizację życia społecznego i gospodarczego regionów.

Warunkiem wykorzystania funduszy strukturalnych jest przede wszystkim wypracowanie i wzmocnienie potencjału absorpcyjnego. Stąd obowiązkiem wszystkich jednostek samorządu terytorialnego zamierzających korzystać z funduszy strukturalnych jest wyznaczenie priorytetów rozwoju społeczno-gospodarczego, określenie celów i działań, przygotowanie projektów i zarządzanie ich realizacją, jak również opracowanie dokumentów programowych na lata 2004-2006, a w przyszłości na kolejny okres programowania 2007-2013.

Plan Rozwoju Lokalnego winien być spójny z planem rozwoju regionalnego województwa na lata 2004-2006 będącego pochodną Narodowego Planu Rozwoju obejmującego ten sam przedział czasowy.

Plan Rozwoju Lokalnego przedstawia sytuację społeczno -ekonomiczną powiatu wrzesińskiego, definiuje priorytety, wyznacza obszar działań oraz określa zadania skierowane na poprawę warunków na danym obszarze oraz zmierzających do osiągnięcia rozwoju społecznego i gospodarczego. Szacuje spodziewane efekty planowanych interwencji i wpływa na przebieg procesów rozwojowych, jak również wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i własnych powiatu.

Konsultowany z szerokim gronem przedstawicieli społeczeństwa oraz strategicznych partnerów społeczno-gospodarczych, Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem wyznaczającym kierunki działań wspierających rozwój jednostki samorządu terytorialnego oraz zmierzających do poprawy warunków życia jej mieszkańców.

I. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza powiatu wrzesińskiego

1. Położenie, powierzchnia, ludność

Powiat wrzesiński położony jest w północno-wschodniej części Województwa Wielkopolskiego. Od północnej strony graniczy z powiatem gnieźnieńskim. Od zachodu graniczy z powiatem poznańskim i średzkim, od wschodu z powiatami słupeckim i pleszewskim, a od południa z powiatem jarocińskim.

Z ogólnej powierzchni powiatu wynoszącej 70 419 ha tereny użytkowane rolniczo stanowią 65,5% czyli 46 118 ha. Znaczącą część tej powierzchni zajmują grunty orne rozciągające się na obszarze 40 978 ha. Lasy i grunty leśne pokrywają zaledwie 13 306 ha, co stanowi 18,7% ogólnej powierzchni.

Terytorium powiatu o powierzchni 704,2km² (23 miejsce w województwie, 2002r.) nawiązuje do kształtu terytorialnego z lat 1956-1975. W jego skład wchodzi 5 gmin: Kołaczkowo (116km²), Miłosław (132,3km²), Nekla (96,2km²), Pyzdry (137,9km²) i Września (221,8km²). Powiat zamieszkuje 73 393 tys. (17 miejsce w województwie, 2002r.) mieszkańców skupionych w 4 miastach, będących siedzibami gmin wiejsko-miejskich, w jednej gminie wiejskiej oraz 146 miejscowościach wiejskich. Dane dotyczące poszczególnych gmin przedstawia poniższa tabela.

Podstawowe dane dotyczące powiatu i gmin wchodzących w jego skład (na podstawie informacji zawartych w „Biuletynie Statystycznym Województwa Wielkopolskiego” wydanym przez Urząd Statystyczny w Poznaniu – stan w dniu 31.12.2003r.)

L.p.	Wyszczególnienie	ogółem	mężczyzn	kobiet
1.	Miłosław	10 315	5 096	5 219
	miasto	3 582	1 737	1 845
	wieś	6 733	3 359	3 374
2.	Nekla	6 533	3 242	3 291
	miasto	3 154	1 576	1 578
	wieś	3 379	1 666	1 713
3.	Pyzdry	7 249	3 542	3 707
	miasto	3 212	1 559	1 653

	wieś	4 037	1 983	2 054
4.	Września	43 282	21023	22 259
	miasto	28 614	13 697	14 917
	wieś	14 668	7 326	7 342
5.	Kołaczkowo	6 123	3 053	3 070
	Powiat ogółem	73 502	35 956	37 546

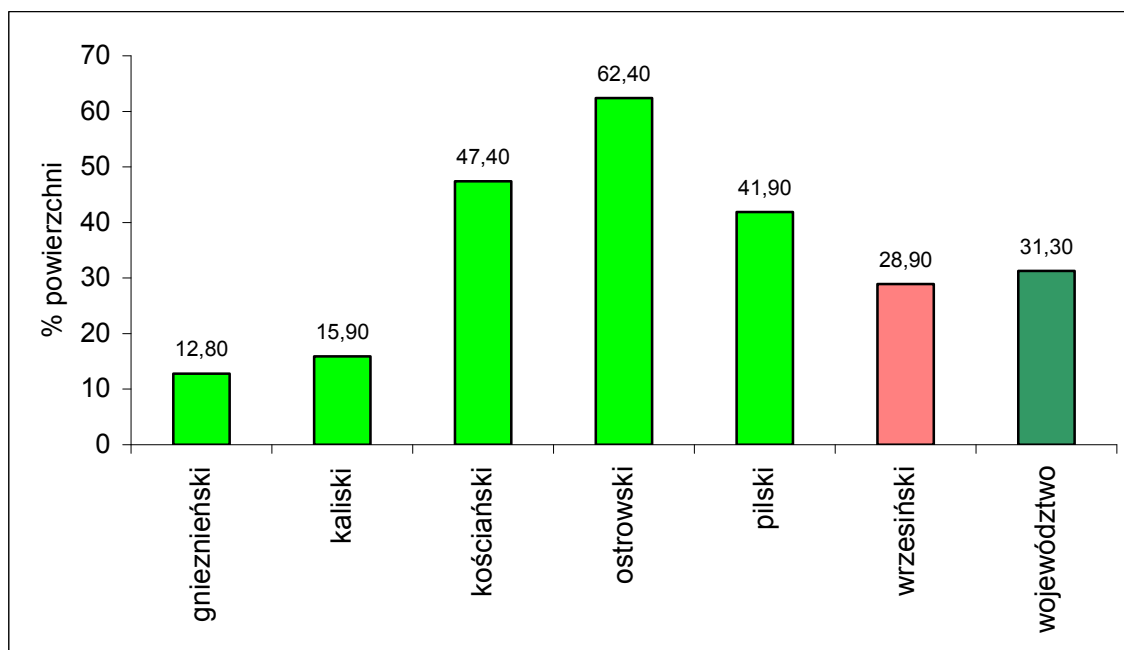
Dane statystyczne wykazują nieznaczny dodatni przyrost naturalny, który wynosi 0,41 (2003r.). Przeciętna gęstość zaludnienia wynosi 104,2 osób/km², co sytuuje powiat wrzesiński na 13 miejscu w województwie, między innymi za powiatami: gnieźnieńskim, jarocińskim, poznańskim-ziemskim. Powiat wrzesiński charakteryzuje wyższa niż przeciętna w województwie gęstość zaludnienia. Ta ostatnia w układzie gminnym przedstawia się następująco: Miłosław – 78 osób/km², Nekla - 68 osób/km², Pyzdry – 53 osób/km², Września – 195 osób/km², Kołaczkowo – 53 osób/km².

Dzięki centralnej lokalizacji powiat wrzesiński jest niezwykle ważnym węzłem komunikacyjnym: drogowym jak i kolejowym. Usytuowanie Wrześni na skrzyżowaniu głównych szlaków komunikacyjnych – ze wschodu na zachód, przy istniejącym odcinku autostrady A-2 (dodatkowym atutem jest zjazd z autostrady – jedyny na odcinku Poznań –Września), 50 km na wschód od Poznania i z północy na południe – przy trasach kolejowej i drogowej Śląsk – Jarocin – Gniezno – Gdańsk. Układ komunikacyjny stwarza zatem dogodne warunki do przewozu osób i towarów, podnosi również atrakcyjność inwestycyjną terenu powiatu.

2. Środowisko przyrodnicze

Powiat wrzesiński tak jak obszar województwa wielkopolskiego jest terenem nizinny. Charakteryzuje się stosunkowo mało zniekształconym środowiskiem, posiada bogatą sieć obiektów przyrodniczych, objętych ochroną prawną. Najwyższą formą ochrony są dwa Parki Krajobrazowe: Nadwarciański Park Krajobrazowy i Żerkowsko- Czeszewski Park Krajobrazowy.

W obrębie powiatu powierzchnia obszarów prawnie chronionych wynosi 20 331,0 ha, co stanowi 0,68% powierzchni województwa i 28,9% powierzchni powiatu (GUS, 2002).

Ryc. 6.1. Udział powierzchni objętej ochroną prawną w wybranych powiatach województwa wielkopolskiego.

Łączna powierzchnia obszarów prawnie chronionych wynosi 20 331 ha tj. 28,9% powierzchni całego powiatu, z czego przeszło połowę stanowią parki krajobrazowe – 10 931 ha (15,53%). Pozostałe formy ochrony to: obszary chronionego krajobrazu: - 9 400,0 ha (13,35%), rezerваты – 221,42 ha (0,31%),). Na terenie powiatu znajduje się 45 pomników przyrody.

Parki krajobrazowe

- **„Nadwarciański Park Krajobrazowy”** – powstał rozporządzeniem Wojewody Konińskiego w 1995 roku. Utworzony został w celu ochrony środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu dolinnego, zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych ptaków, a także zabezpieczenia wartości historycznych i kulturowych. Park obejmuje 13 428 ha powierzchni w obrębie gmin Łądek, Pyzdry, Rzgów i Zagórów. Zasadniczym elementem decydującym o charakterze Nadwarciańskiego PK jest Pradolina Warszawsko-Berlińska. Obecna dolina jest więc korytem dawnej, potężnej, szerokiej na kilka kilometrów rzeki. Współcześnie rzeka Warta osiąga w obrębie Parku zaledwie kilkadziesiąt metrów szerokości. Warunki w dolinie Warty kształtowane są przez okresowe powodzie.

Nadwarciański Park Krajobrazowy jest częścią Doliny Środkowej Warty, uznanej za ostoję ptaków wodno-błotnych o randze międzynarodowej („BirdLife International”).

Niezwykle bogata i różnorodna jest także szata roślinna, stwierdzono w Parku ponad 1000 gatunków roślin naczyniowych (ok. 100 znajduje się na czerwonych listach Polski i Wielkopolski) tworzących ok. 230 zbiorowisk roślinnych.

- **„Żerkowsko – Czeszewski Park Krajobrazowy”** – Park ten powstał w 1994 r. obejmując swoim zasięgiem tereny gmin: Miłosław, Żerków i Nowe Miasto nad Wartą. Powierzchnia jego wynosi 15 640 ha. Równoleżnikową oś obszaru Parku stanowi odcinek doliny Warty. Część południowa o szczególnie urozmaiconej rzeźbie i zróżnicowanym użytkowaniu, powszechnie nazwana jest „Szwajcarią Żerkowską” natomiast w części północnej przeważają lasy. To w nich już w 1907 r. powstał pierwszy w Wielkopolsce rezerwat przyrody, który niestety nie przetrwał do naszych czasów. Obecnie istnieją 3 rezerваты: 2 z nich chronią najpiękniejsze fragmenty lasów, a jeden – rzadkie gatunki zwierząt bezkręgowych.

Rezerваты przyrody

- **„Dwunastak”** – jest to wydzielony oddział lasu o powierzchni 9,12 ha znajdujący się w Nadleśnictwie Jarocin, w okolicy Miłosławia. Wokół rezerwatu wyznaczono otulinę o powierzchni 13,95 ha. Rezerwat utworzono dnia 5 maja 1959 roku w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu grądu niskiego, łęgu i lasu mieszanego o cechach naturalnych. Mimo dużych szkód w drzewostanie, wyrządzonych przez huragan, który przeszedł w 1987 roku zachował się stary drzewostan dębowo-sosnowy z domieszką grabu, lipy drobnolistnej, klonu zwyczajnego i jesionu. Wielogatunkowe i różnowiekowe drzewostany liściaste z bogatym runem leśnym stanowią o dużych walorach przyrodniczych chronionego zespołu.
- **„Czeszewski Las”** – utworzony Roz.Woj.Wlkp nr 35/2004 z dnia 26 marca 2004r. z połączenia dwóch rezerwatów „Czeszewo” i „Lutynia”. Grunty leśne, łąki, wody i bagna o powierzchni 222,62 ha (207,47 ha gmina Miłosław, 15,15 ha gmina Żerków) administrowane przez Nadleśnictwo Jarocin. Celem uznania za rezerwat przyrody jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych kompleksu naturalnego lasu i starorzeczy na terenie zlewowym Warty wraz z ich typową dla lasów łęgowych florą i fauną.

Obszary chronionego krajobrazu

Obszary chronionego krajobrazu w powiecie wrzesińskim zajmują sumaryczną powierzchnię 9 400 ha, składają się na nią dwa kompleksy ochronne: „Pyzderski” (Pyzdry) oraz „Szwajcaria Żerkowska” (Miłosław).

Lasy nie są dominującą formą użytkowania terenu w powiecie, mimo to odgrywają istotną rolę w tworzeniu dobrych warunków środowiskowych, wpływają pozytywnie na rozwój lokalnych ekosystemów oraz są znaczącym składnikiem krajobrazu. Lasy i grunty leśne powiatu wrzesińskiego zajmują ok. 18,7% powierzchni (wskaźnik lesistości dla kraju 28,4 %).

Dobry stan środowiska przyrodniczego sprzyja bogactwu świata roślin i zwierząt, który jest niepowtarzalnym skarbem tych terenów.

Na terenie powiatu występują złoża kruszyw naturalnych (piasek i żwiry). Teren powiatu wrzesińskiego pokrywa rozwinięta sieć rzeczna i wód powierzchniowych. Główne rzeki na terytorium powiatu prowadzą wody pozaklasowe.

Głównym ciekim jest Warta z dopływami lewobrzeżnymi: Prosna, prawobrzeżnymi: Wrześniaca, Moskawa, Kanał Miłosławski, Kanał Flisa.

Głównymi zbiornikami wód powierzchniowych są:

- Zbiornik Września o pow. maksymalnej 22 ha (przy normalnym poziomie piętrzenia);
- Zbiornik Borkowo o pow. 13,2 ha. (przy normalnym poziomie piętrzenia)

Na obszarze powiatu wrzesińskiego ujęcia wód podziemnych wykorzystują zasoby wodne zgromadzone w obrębie głównie utworów trzeciorzędowych – mioceńskich oraz czwartorzędowych, ujmowane studniami głębinowymi.

Najzasobniejsze poziomy wodonośne występują w:

- północnej części powiatu - Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 143 zwany Subzbiornikiem Inowrocław- Gniezno,
- południowo - zachodniej części powiatu - GZWP nr 150 zwany Pradolina Warszawa-Berlin,
- południowej części powiatu – GZWP nr 311 zwany Zbiornikiem rzeki Prosny.

Obszar powiatu charakteryzuje się niskimi stężeniami zanieczyszczeń w powietrzu. W latach ubiegłych na terenie powiatu nie stwierdzono ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń powietrza. Główny wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza w zimie mają procesy spalania paliw w celach grzewczych oraz ruch samochodowy, natomiast w lecie tylko ruch samochodowy.

3. Zagospodarowanie turystyczne powiatu

Powiat wrzesiński jest regionem atrakcyjnym turystycznie dla osób ceniących kontakt z przyrodą, ponieważ charakteryzuje się wybitnymi walorami przyrodniczo – krajobrazowymi. Na walory środowiska składają się unikalne tereny starorzeczy, łąki nadwarciańskie, lasy łęgowe, kompleksy leśne, czyste powietrze jak również dziedzictwo kulturowe. Stwarza to szansę dla rozwoju turystyki kwalifikowanej, krajoznawczej, agroturystyki, a nawet uzdrowiskowej (Czeszewo).

Nadwarciański Park Narodowy zwany łęgowskim ptactwa wodnego, charakteryzuje się różnorodnością szaty roślinnej, która jest niespotykana bogata – odnotowano tu ponad 230 zespołów roślinnych. Na tym terenie odnotowane jest wyjątkowe nagromadzenie gatunków

lęgowych – stwierdzono tu gniazdowanie ponad 153 gatunków ptaków, co stanowi aż 67% krajowego bogactwa gatunkowego. Wezbrania wód Warty odpowiedzialne są w pierwszym rzędzie za wygląd dna pradoliny. Masy wody i lodu niemieszczące się w korycie rzeki rzeźbiły podłoże, stąd krajobraz doliny Parku charakteryzuje się bogatą rzeźbą pionową. Co pewien czas Warta zmieniała swój bieg, czego śladem są starorzecza i ślepe odnogi oraz smugi i obniżenia terenu. Ponadto charakterystyczne dla całej Warty środkowej są liczne piaszczyste wydmy, lokalnie pozbawione zupełnie szaty roślinnej.

Drugim Parkiem Krajobrazowym naszego Powiatu jest Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy, który leży w dorzeczu Warty i jej dopływów: Miłosławki i Lutyni.

Na terenach Parków są ścieżki przyrodnicze i rezerваты przyrody, przebiegają też szlaki turystyczne piesze i rowerowe.

Nie ma tu jednak pól biwakowych, kempingów, zbyt mało kwater agroturystycznych. Niedostateczna jest także baza gastronomiczna.

ANALIZA SWOT – Środowisko przyrodnicze i turystyka

Słabe strony:	Mocne strony:
▪ występowanie odcinków rzek o wodach pozaklasowych i w niskich klasach czystości ▪ kolizje ciągów infrastrukturalnych z obszarami cennymi przyrodniczo ▪ niski poziom świadomości ekologicznej społeczeństwa (konflikty środowiskowe) • Małe wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parków Krajobrazowych w rozwoju turystyki, edukacji ekologicznej, promocji gmin i powiatu. • brak bazy noclegowej dla grup zorganizowanych, • brak obiektów turystycznych różnego standardu, • niedostateczne wykorzystanie walorów turystycznych Warty i Prosny. • brak współpracy samorządów z Dyрекcją Parków Krajobrazowych i Nadleśnictwami, • niedostateczna promocja funkcjonujących już gospodarstw agroturystycznych, • słabo rozwinięta sieć ścieżek rowerowych na terenie powiatu.	▪ walory przyrodniczo-krajobrazowe (2 Parki Krajobrazowe) ▪ czyste środowisko ▪ walory turystyczno-krajoznawcze ▪ lokalne walory uzdrowiskowe (Czeszewo) ▪ znaczne zasoby surowców odnawialnych dobrej jakości (głównie drewno, wierzba, wody termalne) ▪ obiekty cenne historycznie i przyrodniczo znane w Europie, ▪ doświadczenie zorganizowanych organizacji pozarządowych promujących różnego rodzaju turystykę, • baza lokalowa, którą niskimi kosztami można przystosować na potrzeby turystyki zorganizowanej • rzeka Warta i Prosna ▪ rozwijająca się agroturystyka,

4. Infrastruktura techniczna

Jednym z podstawowych warunków wzrostu społeczno-gospodarczego powiatu wrzesińskiego jest szybki rozwój infrastruktury technicznej, pozwalający na racjonalne wykorzystanie kapitału miejscowego oraz przyciąganie kapitału z zewnątrz.

Infrastrukturę techniczną tworzy:

- komunikacja
- telekomunikacja
- gospodarka wodno - ściekowa
- gospodarka odpadami
- gospodarka zasobami naturalnymi.

4.1. Komunikacja

Wiodącą rolę w przewozach towarowych odgrywa transport drogowy. Na terenie powiatu wrzesińskiego w chwili obecnej istnieje 67 podmiotów gospodarczych posiadających licencje na krajowy transport rzeczy oraz 160 podmiotów posiadających zaświadczenie/zezwoleń na krajowy transport rzeczy dla potrzeb własnych.

Odminną sytuację obserwuje się w przewozach pasażerskich. W mieście Września krzyżują się linie kolejowe Poznań – Warszawa oraz Gniezno – Jarocin. Obsługą ruchu pasażerskiego na tych liniach zajmuje się Wielkopolski Zakład Przewozów Regionalnych w Poznaniu.

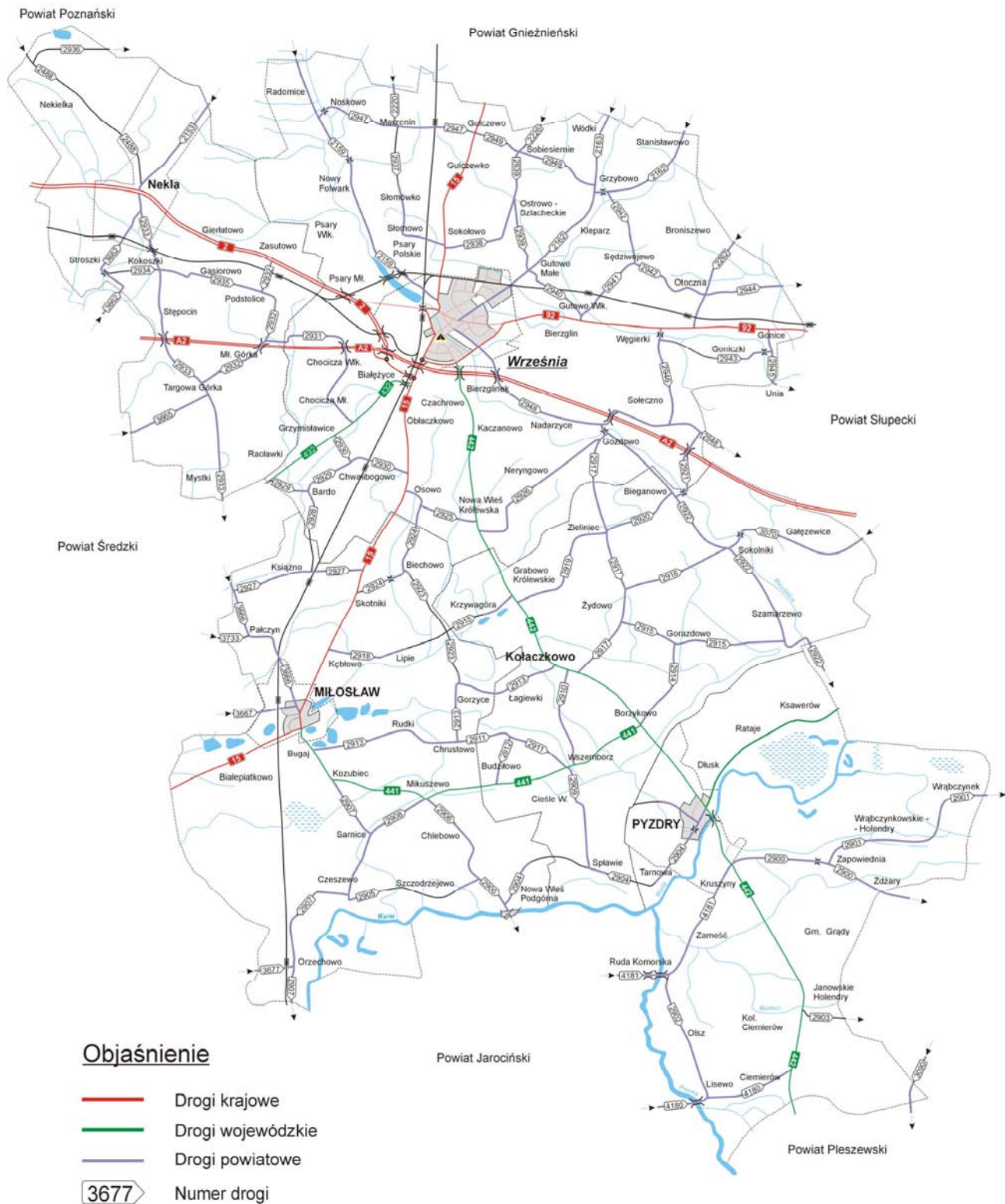
Znaczącą rolę odgrywają również przewozy pasażerskie taborem samochodowym. W tych przewozach wiodącą rolę należy do PKS – placówki we Wrześni dysponującej 28 autobusami. Obsługuje ona ruch pasażerski na terenie wszystkich 5 gmin wchodzących w skład powiatu. Wsparciem dla tych przewozów jest również 6 innych podmiotów gospodarczych posiadających licencje na krajowy przewóz osób.

4.1.1. Transport drogowy

Transport drogowy na terenie powiatu odbywa się poprzez gęstą sieć drogową, w której skład wchodzi drogi wszystkich kategorii. Przez powiat przebiega autostrada A 2 wraz z węzłem drogowym w m. Września oraz drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi powiatowe stanowią ok. 33 % długości wszystkich dróg zlokalizowanych na terenie powiatu. Przebieg w/w dróg na terenie powiatu (oprócz dróg gminnych) przedstawia poniższa mapa:

Mapa sieci dróg powiatowych Powiatu Wrzesińskiego

Do zarządzania drogami powiatowymi w 1999r powołana została jednostka organizacyjna powiatu – Powiatowy Zarząd Dróg z siedzibą we Wrześni.

Powiatowy Zarząd Dróg w swoim zarządzie posiada 322,195 km dróg powiatowych zlokalizowanych na obszarze 5 gmin wchodzących w skład powiatu wrzesińskiego: Kołaczkowo, Miłosław, Nekla, Pyzdry i Września. W ciągach dróg powiatowych zlokalizowanych jest 14 mostów, 229 przepustów oraz przeprawa promowa przez rzekę Wartę w m. Nowa Wieś Podgórna. Drogi powiatowe zlokalizowane są na obszarach miejskich - 25,158 km i zamiejskich - 297,037 km.

Lokalizację dróg powiatowych na obszarach poszczególnych gmin przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Gmina	Ilość dróg z podziałem :			
		ogółem	udział	miejskie	zamejskie
1	2	3	4	5	6
1	Kołaczkowo	65.458	20,3 %	0	65.458
2	Miłosław	60.153	18,7 %	2.725	57.428
3	Nekla	42.305	13,1 %	8.317	33.988
4	Pyzdry	40.602	12,6 %	9.747	30.655
5	Września	113.677	35,3 %	4.369	109.308
Razem		322.195	100 %	25.158	297.037

Struktura dróg powiatowych wg rodzaju nawierzchni :

- o nawierzchni bitumicznej – 277,615 km
- o nawierzchni betonowej – 1,822 km,
- o nawierzchni brukowej – 3,247 km,
- o nawierzchni tłuczniowej – 1,246 km,
- o nawierzchni gruntowej stabilizowanej – 0,400 km,
- o nawierzchni gruntowej – 37,865 km

Stan techniczny dróg powiatowych: (jako podstawowe kryterium przyjęto stan nawierzchni):

- stan dobry - 26 % tj. 84 km
- stan zadawalający - 40 % tj. 129 km
- stan zły - 34 % tj. 109 km

Nośność dróg:

- o zbyt małej nośności - 38 % tj. 122 km

Wiele dróg posiada stan techniczny zadawalający lub dobry lecz nie posiada wymaganej nośności.

Z 14 obiektów mostowych 3 obiekty są nienormatywne z uwagi na skrajnię, a 4 obiekty

wymagają remontów. Również ok. 30 % przepustów jest nienormatywnych z uwagi na zbyt małą nośność lub niewystarczające światło.

W ostatnich latach na wszystkich drogach powiatu nastąpił znaczny wzrost natężenia ruchu drogowego spowodowany rozwojem transportu drogowego, a w szczególności lokalizacją we Wrześni węzła autostrady A2 Berlin – Warszawa. Istniejąca sieć drogowa stanowi wystarczającą ilość połączeń komunikacyjnych potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania transportu powiatu.

Jednak zwiększający się ruch samochodowy a w szczególności ruch ciężki, dla wyeliminowania uciążliwości jakie stwarza mieszkańcom niektórych miejscowości, wymaga budowy obwodnic m.in. Wrześni, Pyzdr i Miłosławia. Zwiększający się ruch samochodowy powoduje ponadto zagrożenie dla ruchu pieszego i rowerowego oraz szybsze niszczenie konstrukcji dróg. Zachodzi więc potrzeba budowy ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż dróg powiatowych o największym natężeniu ruchu, wykonania wzmocnień i poszerzeń szerokości jezdni oraz wykonywania zabiegów zwiększających trwałość nawierzchni bitumicznych.

Bardzo słabą stroną sieci dróg powiatowych jest zły stan techniczny nawierzchni bitumicznych oraz znaczny udział dróg gruntowych, co powoduje niezadowolenie społeczne i jest barierą dla rozwoju społeczno-gospodarczego.

Z powyższego wynika jak wiele robót należy wykonać na drogach powiatowych, aby dostosować je do obowiązujących wymogów technicznych i użytkowych.

ANALIZA SWOT – Transport Drogowy

Słabe strony	Mocne strony
wiele dróg nie spełnia wymogów technicznych dla swoich klas i potrzeb zwiększającego się natężenia ruchu drogowego w tym ruchu ciężkiego, - połączenia ponadlokalne przebiegające po drogach o zbyt małej nośności i przez centrum miejscowości, - znaczny udział dróg gruntowych w ogólnej sieci dróg, - nie zapewnione bezpieczeństwo dla ruchu pieszego i rowerowego.	- lokalizacja we Wrześni węzła autostrady A2 Berlin – Warszawa, - przebieg przez powiat ważnych ciągów komunikacyjnych: autostrady A 2, krajowych i wojewódzkich, - lokalizacja we Wrześni węzła linii kolejowych Poznań – Warszawa i Gniezno-Jarocin. - gęsta sieć dróg wszystkich kategorii, - układ przestrzenny dróg dostosowany do potrzeb komunikacyjnych powiatu

4.2. Energetyka

4.2.1. Energia elektryczna

Powiat wrzesiński zaopatrywany jest w energię elektryczną dostarczaną przez Grupę Energetyczną ENEA S.A. ZDE w Poznaniu Rejon Dystrybucji Września i Rejon dystrybucji Gniezno (wyjątek stanowi gmina Pyzdry). Rejon Dystrybucji Września z siedzibą we Wrześni posiada na terenie Powiatu Wrzesińskiego dwie placówki terenowe, tj. posterunek energetyczny we Wrześni i w Miłosławiu. Energia elektryczna dla tej części powiatu dostarczana jest z krajowego systemu elektroenergetycznego. Teren powiatu charakteryzuje się nierównomiernym zapotrzebowaniem w energię. Konieczność uzyskania zakładanych w polityce energetycznej państwa procentowych udziałów energii odnawialnej w bilansie energetycznym, uzasadniają rozwój i wsparcie przedsięwzięć w tym zakresie.

Gminę Pyzdry obsługuje Energetyka Kaliska S.A. Rejonowy Zakład Energetyczny Słupca - Posterunek Energetyczny z siedzibą w Pyzdrach. Dostarczana przez nią energia w całości pochodzi z krajowego systemu elektroenergetycznego.

Liczba odbiorców obsługiwanych na terenie gminy Pyzdry wynosi 2805, zaś zużycie energii w ciągu roku 2003 wyniosło 9415 MWh. Na terenie gminy znajduje się 145 szt. stacji transformatorowych SN/nN oraz 399,3 km linii napowietrznych i kablowych SN 15 kV i nN 0,4 kV. Energetyka Kaliska S.A. wykonuje modernizację i remonty istniejącej sieci elektroenergetycznej stosownie do potrzeb. Istnieje możliwość rozbudowy sieci elektroenergetycznej, a tym samym zasilania w energię elektryczną nowych odbiorców. Tak więc stan sieci rozdzielczej nie stanowi bariery rozwoju gminy Pyzdry.

4.2.2. Gazownictwo

W powiecie wrzesińskim gazowa sieć rozdzielcza rozprowadzana jest w miejscowości Września na długości 54,2 km dla 2728 odbiorców oraz w miejscowości Nekla na długości 11,4 km dla 181 mieszkańców. W gminie Września oprócz zgazyfikowanego w 40% miasta, gaz doprowadzono również do miejscowości Przyborki dla 48 mieszkańców. Z kolei w gminie Nekla gaz rozprowadzany jest praktycznie tylko w samym mieście Nekla. W najbliższych latach planuje się dalszą gazyfikację w obrębie miasta Września, doprowadzenie gazu do terenów inwestycyjnych węzła autostradowego oraz gazyfikację następujących miejscowości: Bierzglinek, Kaczanowo, Obląchkowo, Sokołowo.

Gaz ten pochodzi ze złóż krajowych. W latach 2005-2007 przewidziana jest zmiana podgrupy gazu z istniejącego gazu ziemnego zaazotowanego na wysokometanowy.

Gaz ziemny rozprowadzany jest przez Wielkopolską Spółkę Gazownictwa do miejscowości i odbiorców, dla których koszt inwestycji związanej z wykonaniem sieci gazowej pokrywa się z rachunkiem ekonomicznym z tytułu sprzedaży gazu. Pozostali potencjalni odbiorcy mają możliwość skorzystania z gazu propan-butan.

4.3. Gospodarka wodno – ściekowa

Procentowe zwodociągowanie i skanalizowanie gmin powiatu wrzesińskiego

Gminy Powiatu Wrzesińskiego	Liczba ludności wg GUS*	Liczba ludności wg Urzędów Miast i Gmin**	Zwodociągowanie gmin [%]	Skanalizowane gmin [%]
1	2	3	4	5
Września	43693	44025	99,5	68
Nekla	6592	6625	100	55
Kołaczkowo	6140	6241	99	15
Miłosław	10459	10512	100	18
Pyzdry	7367	7548	84	38
Σ	74 251	74 951		

- * - GUS –stan aktualny grudzień 2001r.
- ** - koniec kwietnia 2004r.

Woda bieżąca spełniająca normy jest dostarczana do 95 % mieszkańców powiatu wrzesińskiego. Pozostałe 5 % korzysta z indywidualnych ujęć, których jakość wody nie zawsze odpowiada normom.

Ścieki są odprowadzane przy pomocy kanalizacji sanitarnej przez 50 % mieszkańców powiatu. W przypadku pozostałych 50 % mieszkańców ścieki odprowadzane są do: tzw. „szamb”, suchych ustępów, dołów chłonnych oraz „bezodpływowych” osadników gnilnych jak również na „dziko”.

Na terenie powiatu zlokalizowane są:

- oczyszczalnia ścieków we Wrześni o $Q_{sr\ d} = 10.000\ m^3/d$,
- oczyszczalnia ścieków w Pyzdrach o $Q_{sr\ d} = 250\ m^3/d$,
- oczyszczalnia ścieków w Miłosławiu o $Q_{sr\ d} = 400\ m^3/d$,
- oczyszczalnia ścieków w Orzechowie o $Q_{sr\ d} = 400\ m^3/d$,
- oczyszczalnia ścieków w Targowej Górze o $Q_{sr\ d} = 14,32\ m^3/d$,
- oczyszczalnia ścieków w Kołaczkowie o $Q_{sr\ d} = 300\ m^3/d$,

- oczyszczalnia ścieków w Nekli o $Q_{\text{śr d}} = 300 \text{ m}^3/\text{d}$,
- oczyszczalnia ścieków w Podstolicach-hotel POLONIA o $Q_{\text{śr d}} = 38 \text{ m}^3/\text{d}$,

Wszystkie oczyszczalnie posiadają aktualne pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie ścieków do środowiska. Technologie zastosowane w tych oczyszczalniach pozwalają uzyskać parametry zgodne z obowiązującymi przepisami.

4.4. Gospodarka odpadami

Rozmieszczenie składowisk odpadów komunalnych:

Lp.	Gmina	Lokalizacja	Powierzchnia [ha]
1.	Miasta i Gminy Września i Miłosław	Bardo	1,55
2.	Miasto i Gmina Nekla	Starczanowo	0,40
3.	Gmina Kołaczkowo	Gałęzewice	0,54
4.	Gmina i Miasto Pyzdry*	Walga	1
POWIAT WRZESIŃSKI RAZEM:			3,49

* składowisko zamknięte ale nie zrekultywowane

Na terenie powiatu nie funkcjonują zakłady zagospodarowania odpadów komunalnych niesegregowanych inne niż składowiska.

Wyniki zbiórki selektywnej w powiecie wrzesińskim w roku 2001 i 2002

L.p.	Gmina	Masa całkowita 2002 (Mg)	Wyniki zbiórki selektywnej			
			Rok 2001		Rok 2002	
			Mg	%	Mg	%
1	Września	11 522	96,4	-	111,46	0,96
2	Miłosław	651	b.d.	-	63,4	9,7
3	Nekla	914	b.d.		22,6	2,5
4	Pyzdry	974	b.d.		51,08	5,2
5	Kołaczkowo	363	b.d.		2,5	0,7

L.p.	Gmina	Masa całkowita 2002 (Mg)	Wyniki zbiórki selektywnej			
			Rok 2001		Rok 2002	
			Mg	%	Mg	%
	RAZEM	14 424	-	-	251,04	1,7

źródło: informacje ankietowe z Gmin

Szacunkowa ilość zbieranych odpadów w stosunku do wytwarzanych w poszczególnych gminach

L.p.	Gmina	Ilość odpadów zbieranych	
		Mg	% masy odpadów wytworzonych
1.	Września	11 522	70
2.	Miłosław	651	20
3.	Nekla	914	41
4.	Pyzdry	974	41
5.	Kołaczkowo	363	25
Razem		14 424	53

źródło: informacje ankietowe z Gmin i analiza własna

Na terenie powiatu nie ma instalacji do utylizacji odpadów poubojowych.

Nie ma zakładu unieszkodliwiającego padłe zwierzęta o kategorii SRM.

Do najważniejszych działań dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi w powiecie wrzesińskim należą:

1. Podnoszenie świadomości społecznej obywateli, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów.
2. Wprowadzanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi w układzie ponadgminnym w tym organizacja Stacji Przeladunkowej Odpadów komunalnych w skład, której powinna wchodzić: linia do sortowania odpadów komunalnych, kompostownia oraz inne niezbędne urządzenia potrzebne do funkcjonowania Stacji, (stanowiska do zbiórki i przygotowania do transportu odpadów niebezpiecznych, stanowiska zbiórki i demontażu odpadów wielkogabarytowych oraz miejsca gromadzenia opon i odpadów budowlanych). Organizację SPO przewidziano na terenie przeznaczonym na składowisko odpadów komunalnych w Bardzie.

3. Rozbudowa składowiska w Bardzie o kolejną kwaterę o powierzchni ok. 1 ha.
4. Stworzenie na terenie obecnego składowiska obiektu ponadgminnego (składowisko i SPO), obsługującego kilka Gmin, który w przyszłości będzie mógł uzyskać status Zakładu Zagospodarowania Odpadów.
5. Utrzymanie przez porozumienie ponadgminne kontroli nad Stacją Przeładunkową Odpadów, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami.
6. Podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
7. Wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych.
8. Redukcja zawartości składników ulegających biodegradacji w odpadach kierowanych na składowiska.
9. Wykorzystanie potencjału technicznego, finansowego i intelektualnego podmiotów gospodarczych powiatu, w szczególności w zakresie tworzenia właściwej infrastruktury technicznej zbiórki odpadów, procesów odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
10. Intensyfikacja działań w zakresie zamykania i rekultywacji nieefektywnych lokalnych składowisk odpadów komunalnych.
11. Prowadzenie odzysku osadów ściekowych poprzez kompostowanie i dalsze wykorzystanie w rekultywacji i nawożeniu.
12. Kontrola nad osadami wykorzystywanymi dla celów przyrodniczych.

ANALIZA SWOT – Gospodarka odpadami i gospodarka wodno-ściekowa

Słabe strony	Mocne strony
- słabo rozwinięta selektywna zbiórka odpadów komunalnych (mała ilość kontenerów) - nieliczne tereny nie objęte żadnym systemem zbiórki odpadów komunalnych, - zwlekanie z rekultywacją nieczynnego składowiska dla gm. Pyzdry, - coraz większy koszt unieszkodliwiania odpadów komunalnych w miejscowych składowiskach,	- duża ilość dobrze prosperujących punktów skupu surowców wtórnych, - niższy od średniego w kraju koszt odbioru odpadów komunalnych, - stosunkowo duża wolna pojemność składowisk odpadów komunalnych – Starczanowo, Gałęzewice, - odzysk odpadów tworzyw sztucznych, metali i stali zorganizowany na terenie powiatu, - niskie koszty modernizacji składowisk w Starczanowie i

- dzikie wysypiska śmieci, - brak systemu zbiórki i zagospodarowania odpadów biodegradowalnych, - brak systemu zagospodarowania osadów ściekowych, - niedostatecznie rozwinięty system kanalizacji, - brak przepisów umożliwiających skuteczną kontrolę częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych w gminach (zbiorniki bez dna), - brak przepisów zobowiązujących do podłączenia się do kanalizacji sanitarnej, - podłączanie domowych instalacji kanalizacyjnych do zbiorczej instalacji deszczowej i melioracyjnej, - brak kontroli wywożących ścieki ze zbiorników przydomowych (wywożenie nieczystości do lasu), - niska świadomość ekologiczna mieszkańców powiatu	Gałęzewicach, - w każdej gminie jest oczyszczalnia ścieków, działająca zgodnie z obowiązującymi przepisami, - projektowana rozbudowa składowiska, linii sortowniczej w Bardzie, - duży stopień zwodociągowania gmin,
--	---

4.5. Struktura własności nieruchomości

Ogólna powierzchnia powiatu wrzesińskiego wynosi 70.419 ha, w tym:

- gmina Kołaczkowo - 11.595 ha
- gmina Miłosław – 13.226 ha
- gmina Nekla – 9.624 ha
- gmina Pyzdry – 13.790 ha
- gmina Września – 22.184 ha

Liczba działek ewidencyjnych w powiecie wrzesińskim wynosi 48.611, w tym :

- gmina Kołaczkowo – 5.074
- gmina Miłosław – 6.774
- gmina Nekla – 6.242
- gmina Pyzdry – 12.176
- gmina Września – 18.345

Zestawienie gruntów:

Lp.	Wyszczególnienie gruntów	Powierzchnia gruntów w ha
1.	Grunty Skarbu Państwa	25.228
1.1.	Grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej	10.359
1.2.	Grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego - Lasy Państwowe	12.712
1.3.	Grunty w trwałym zarządzie państ. jedn. organizacyjnych z wyłączeniem gruntów PGL	828
1.4.	Grunty wchodzące w skład zasobu nieruchomości	401
1.5.	Grunty w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych	7
1.6.	Grunty w użytkowaniu wieczystym państwowych os. prawnych	87
1.7.	Grunty w użytkowaniu wieczystym pozostałych osób	75
1.8.	Grunty spółek, przedś. państwowych i innych państwowych osób prawnych	2
1.9.	Pozostałe grunty	757
2.	Grunty osób fizycznych	39.759
2.1.	Grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych	37.371
2.2.	Grunty nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	2.388
3.	Grunty spółdzielni	1.243
4.	Grunty kościołów i związków wyznaniowych	1.027
5.	Wspólnoty gruntowe	412
6.	Grunty powiatu	151
7.	Grunty województw	10
8.	Grunty spółek prawa handlowego, partii politycznych i stowarzyszeń	242
9.	Grunty gmin i związków międzygminnych	1.906
10.	Grunty gmin i ich związków w użytkowaniu wieczystym	260
11.	Grunty, które są własnością samorządowych os. prawnych	1

W strukturze własności nieruchomości na terenie powiatu wrzesińskiego przeważają grunty stanowiące własność osób fizycznych – 39 759 ha, z czego 37 371 ha wchodzi w skład gospodarstw rolnych.

Istotną powierzchnię powiatu zajmują nieruchomości będące własnością Skarbu Państwa – 25 228 ha, przy czym 50 % tej powierzchni stanowią nieruchomości znajdujące się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego – Lasy Państwowe, a 41 % to nieruchomości rolne, którymi włada Agencja Nieruchomości Rolnych. 169 ha gruntów Skarbu Państwa znajduje się obecnie w wieczystym użytkowaniu osób fizycznych i państwowych osób prawnych.

Gminy i związki międzygminne są właścicielami 1 906 ha gruntów, z czego 14 % przekazały w wieczyste użytkowanie.

Część nieruchomości – 242 ha jest własnością spółek prawa handlowego, partii politycznych i stowarzyszeń.

Na terenie powiatu wrzesińskiego nadal występują wspólnoty gruntowe wsi, które dysponują nieruchomościami rolnymi o powierzchni 412 ha.

Własność kościołów i związków wyznaniowych stanowi 1 027 ha powierzchni.

Powiat wrzesiński jest właścicielem nieruchomości o powierzchni 151 ha.

Na terenach stanowiących własność powiatu wrzesińskiego opracowano miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkalne oraz szeroko rozumianą aktywizację gospodarczą:

- pod budownictwo mieszkalne przeznaczono obszar 20 ha,
- pod budownictwo usługowo – przemysłowe przeznaczono obszar 35 ha.

Wobec powyższego zachodzi konieczność budowy lub modernizacji infrastruktury technicznej:

- sieci energetycznej
- sieci wodociągowej
- sieci kanalizacyjnej
- sieci gazowej
- sieci telekomunikacyjnej.

Modernizacji wymaga również droga powiatowa bezpośrednio przylegająca do terenów inwestycyjnych (aktualnie zbyt wąska i nie przystosowana do przenoszenia zwiększonych obciążeń).

W związku z tym, że scalanie gruntów prowadzone jest na obszarach charakteryzujących się znacznym rozdrobnieniem gruntów dokonano analizy gmin pod względem obszaru, kształtu i liczby działek rolnych w gospodarstwach. Zdecydowanie najgorzej pod tym względem wypada obszar wiejski gminy Pyzdry oraz część gruntów znajdujących się w mieście Pyzdry. Są to wsie :

- Dłusk - 257 ha
- Ksawerów - 246 ha

- Pietrzyków - 282 ha
- Tarnowa - 575 ha

oraz część miasta Pyzdry, która zajmuje 1.216 ha powierzchni.

Zmniejszając liczbę działek rolnych w gospodarstwach, uzyskaloby się poprawę efektywności gospodarowania poprzez zmniejszenie kosztów transportu oraz ułatwienie mechanizacji upraw polowych.

W ramach projektu scaleniowego przeprowadzone powinny zostać prace w zakresie zagospodarowania poscaleniowego terenu, uwzględniając wymogi ochrony środowiska naturalnego.

W ramach scalania gruntów należałoby wykonać :

- opracowanie dokumentacji geodezyjno – prawnej,
- zagospodarowanie poscaleniowe związane z organizacją przestrzeni produkcyjnej, w tym urządzenie dróg transportu rolnego, porządkowanie terenu umożliwiające objęcie w posiadanie nowo wydzielonych działek, korekta przebiegu rowów melioracyjnych, urządzenie przepustów, itp.

Ponadto budowa autostrady A2 przebiegającej przez gminy: Kołaczkowo, Września i Nekla w znacznym stopniu pogorszyła strukturę obszarową gospodarstw w tym rejonie.

5. Gospodarka powiatu wrzesińskiego

5.1. Rozwój gospodarczy i przedsiębiorczość

Powiat wrzesiński dzięki swemu położeniu - co jest niewątpliwie jego silnym atutem - stwarza dogodne warunki dla rozwoju gospodarczego naszego terenu. Przecinają się tutaj dwa ważne szlaki komunikacyjne. Jest to autostrada A-2 łącząca wschód z zachodem tj. Berlin – Moskwa oraz trasa północ – południe, łącząca Dolny Śląsk – Gdańsk. Dodatkową zaletą w infrastrukturze komunikacyjnej jest dobrze rozwinięty tabor kolejowy. Przez tereny powiatu wrzesińskiego przebiegają linie kolejowe analogiczne do wyżej wymienionych tras.

W strukturze podmiotów gospodarczych powiatu wrzesińskiego znaczącą grupę zajmują podmioty jednoosobowe. Nieco mniej jest firm zatrudniających do 20 osób, ale z reguły są to przedsiębiorstwa o dużym potencjale rozwojowym. Dużych podmiotów gospodarczych jest niewiele, bo tylko 10 zatrudniających powyżej 250 osób.

Poniższa tabela przedstawia ilość podmiotów gospodarki narodowej w powiecie wrzesińskim w

latach 2000-2002.

Tabela.1 Podmioty gospodarki narodowej według form własności

LATA	OGÓŁEM	SEKTOR PUBLICZNY				OGÓŁEM	SEKTOR PRYWATNY					
		w tym					w tym					
		OGÓŁEM	PRZEDSIĘ- BIORSTWA PAŃSTWOWE	SPÓŁKI HANDLOWE			OSOBY FIZYCZNE	SPÓŁKI CYWILNE	SPÓŁKI HANDLOWE		SPÓŁDZIELNIE	FUNDACJE
RAZEM	Z UDZIAŁ. KAPIT. ZAGR.			RAZEM	Z UDZIAŁ KAP. ZAGR.							
2000	6.457	137	3	8	-	6.320	5.306	597	133	55	37	3
2001	6.809	136	3	8	-	6.673	5.700	606	157	61	36	3
2002	7.318	161	3	9	-	7.157	6.038	620	188	70	36	4

*Ujęte w rejestrze REGON

*w rubrykach sektora publicznego i prywatnego nie wyszczególniono, ale uwzględniono jednostki administracji państwowej, stowarzyszenia i inne.

Jak wynika z publikacji Urzędu Statystycznego w powiecie wrzesińskim w strukturze podmiotów gospodarki narodowej wg form własności dominującą rolę odgrywa sektor prywatny, w którym systematycznie powiększa się liczba podmiotów gospodarczych. Najsilniejszą grupę sektora prywatnego - bo aż 84% - stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W sektorze prywatnym znaczące miejsce zajmują również spółki cywilne, których jest ponad 8%. Podobnie jak w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą liczba tych spółek rośnie.

W przypadku sektora publicznego powiatu wrzesińskiego w latach 2000 - 2002 nie nastąpiły istotne zmiany. Liczba przedsiębiorstw i spółek handlowych w tym sektorze utrzymują się na jednakowym poziomie.

Tabela 2. Podmioty Gospodarki narodowej wg. sekcji w powiecie wrzesińskim

LATA	OGÓŁEM	PRZEMYSŁ		ROLNICTWO, ŁOWIECTWO i LEŚNICTWO	BUDOWNICTWO	HANDEL I NAPRAWY	HOTELE i RESTAURACJE	TRANSPORT i GOSPOD. MAGAZ., ARKA MAGAZ.	POŚREDNICTWO FINANSOWE	OBSŁUG. NIERUCHOMOŚCI i FIRM; NAUKA	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA KOMUNALNA, SPO- ŁECZNA i INDYWIDUALNA
		RAZEM	PRZETW. PRZEM.								
2000	6.457	892	885	146	775	2.485	183	335	195	668	344
2001	6.809			147	814	2.558	200	369	205	778	361
2002	7.318	963	955	174	839	2.680	216	384	216	944	386

Tabela 3. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji w powiecie wrzesińskim

LATA	OGÓŁEM	PRZEMYSŁ	BUDOWNICTWO	HANDEL I NAPRAWY	HOTELE I RESTAUR.	TRANSPORT I GOSPOD. MAGZYN.	POŚREDNICTWO FINANSOWE	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI I FIRM:NAUKA
2001	5.700	714	737	2.225	179	333	193	669
2002	6.038	748	759	2327	192	345	204	745

Analizując lata 2000-2002 na uwagę zasługuje duży przyrost liczby podmiotów gospodarki narodowej (tabela 2). Można stwierdzić, że przyrost ten jest znaczący w stosunku do innych powiatów województwa wielkopolskiego. Najsilniejszy wzrost nastąpił w sekcji usług rynkowych zwłaszcza handel i naprawy (wzrost o 195 podmiotów). Duże tempo wzrostu zaobserwowano także w przemyśle, budownictwie i w sekcji obsługi nieruchomości i firm, a w sekcji nauki liczba podmiotów zwiększyła się o 276 jednostek. Reasumując powyższe dane w powiecie wrzesińskim widoczny jest trend zmierzający ku wzrostowi konkurencyjnej gospodarki.

Obok największej liczby podmiotów działających w sektorze handel i usługi wiodącą gałęzią gospodarki w powiecie jest przemysł i budownictwo. W tych sektorach analogicznie do istniejącej liczby podmiotów przekłada się wysoki wskaźnik liczby osób zatrudnionych i pracujących. W strukturze zatrudnienia dominującą rolę odgrywa branża prywatna (usługi rynkowe) i przemysłowa, które dają zatrudnienie ponad połowie ogółu pracującej ludności powiatu. Ponadto rolniczo-przemysłowy charakter powiatu znajduje odzwierciedlenie w licznej grupie osób pracujących w szeroko rozumianym rolnictwie. Charakterystykę zatrudnienia i osób pracujących wg rodzaju działalności w powiecie wrzesińskim przedstawiają poniższe dane (Tabela 4 i 5)

Tabela 4. Pracujący wg rodzaju działalności w powiecie wrzesińskim (stan na 31.12.2002r.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	POWIAT WRZESIŃSKI	WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	% UDZIAŁ W WOJEWÓDZTWIE
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4.952	222.412	2.23
Przemysł	8.104	317.412	2.55
Budownictwo	1.390	75.352	1.84
Usługi rynkowe, w tym: handel i naprawy, hotele i restauracje, transport, gospodarka magazynowa i łączność, pośrednictwo finansowe, obsługa nieruchomości, i firm, pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	7.393	401.049	1.84

Tabela 5. Przeciętne zatrudnienie w osobach w roku 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002		% UDZIAŁ W WOJEWÓDZTWIE
	powiat	województwo	
OGÓŁEM	11.037	678.286	1.63
Sektor publiczny	3.922	260.059	1.51
Sektor prywatny	7.115	418.227	1.70
Sektor rolniczy	358	15.933	2.25
Sektor przemysłowy	6.079	294.912	2.06
Usługi rynkowe	2.069	194.140	1.06
Usługi nierynkowe	2.531	173.301	1.46

* Dane dla przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9.

Powiat wrzesiński jak już wspomniano charakteryzuje się znacznym udziałem produkcji przemysłowej w strukturze gospodarki zarówno pod względem ilości podmiotów gospodarczych jak i zatrudnienia. Głównymi pracodawcami są:

- Spółdzielnia Inwalidów „WIOSNA LUDÓW” we Wrześni, produkcja i przetwórstwo tworzyw sztucznych
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska we Wrześni
- Grupa Energetyczna „ENEA” S.A. we Wrześni

- „MASSIVE” S.A. we Wrześni – producent sprzętu oświetleniowego
- „MIKROMA” S.A. we Wrześni – producent części i urządzeń do silników
- „CENOS” we Wrześni – przedsiębiorstwo produkcyjno-handlowe
- „GESTAMP” we Wrześni – producent części podzespołów do samochodów
- „TAMAR” we Wrześni – producent mebli
- Browar „FORTUNA” w Miłosławiu
- Orzechowskie Zakłady Przemysłu Sklejek
- „MIKON” w Miłosławiu – producent odzieży
- Zakład Produkcji Części Zamiennej do Maszyn Rolniczych – KOWALSKI we Wrześni
- MAR – MOT Sp. z o. o. w Psarach Polskich
- KOSŁOM we Wrześni
- PANI TERESA w Gutowie Małym
- MATEX w Starczanowie
- NOWBUD w Psarach Małych
- KRISPOL Sp. z o. o. w Psarach Małych
- KOS w Nekli
- Tonsil S.A.
- Karlik Elektrotechnik Sp. z o. o.

Obecnie w strukturze powiatu dominują małe i średnie przedsiębiorstwa, a wśród nich ok. 90% to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające poniżej 10 osób. To one nadal napotykać na wiele barier rozwojowych nie tylko na terenie powiatu wrzesińskiego, ale w całym kraju.

Do czynników hamujących rozwój sektora MSP w powiecie wrzesińskim należą:

- niski poziom dochodów mieszkańców powiatu - prowadzi to do minimalizowania konsumpcji, ograniczania potrzeb bytowych, a w konsekwencji spadku podaży, co skutecznie hamuje rozwój handlu. Ten ostatni należy do sektora usług rynkowych, które odgrywają istotną rolę w strukturze gospodarki narodowej powiatu;
- niewielka liczba dużych inwestorów, wokół których miałyby szanse rozwijać się małe firmy.

Powiat wrzesiński oddziałuje w sposób pośredni na kształtowanie otoczenia ekonomicznego i rozwój lokalnej przedsiębiorczości przy wykorzystaniu lokalnych uwarunkowań. Jednym z celów władz powiatu jest wprowadzenie lokalnej gospodarki na ścieżkę szybkiego wzrostu i budowanie konkurencyjnej gospodarki, generującej nowe miejsca pracy. Istotnym czynnikiem prowadzącym do osiągnięcia wyżej zamierzonych celów jest łagodzenie barier hamujących rozwój istniejących i nowotworzonych przedsiębiorstw.

Do czynników stwarzających szanse rozwoju sektora MSP należy wymienić:

- szerokie spektrum zagospodarowania obszarów wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem terenów popegeerowskich,
- stosowanie ulg i zwolnień (np. gmina Września) z podatku od nieruchomości dla wszystkich przedsiębiorców, którzy noszą się z zamiarem inwestowania o charakterze produkcyjnym lub usługowym. Każdemu przedsiębiorcy w zależności od liczby stworzonych miejsc pracy przysługuje zwolnienie od wcześniej wspomnianego podatku na okres od 1 roku do 5 lat. Należy zaznaczyć, że stawka, o której mowa jest jedną z najniższych w naszym regionie,
- wykorzystanie atutów położenia geograficznego powiatu wrzesińskiego (bliskie sąsiedztwo z miastem Poznań położonym 50 km od Wrześni),
- wykorzystanie obecności autostrady A-2 jako elementu przyciągającego potencjalnych inwestorów,
- przeznaczanie gruntów pod inwestycje związane z przemysłem, handlem i usługami
- dogodny dostęp do portu lotniczego w Poznaniu,
- tworzenie na terenie powiatu mechanizmów ułatwiających sektorowi MSP dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej (omówiono poniżej).

OTOCZENIE BIZNESU

Ważnym ogniwem w zrównoważonym rozwoju gospodarczym powiatu wrzesińskiego jest efektywne funkcjonowanie sektora przedsiębiorczości. Istotne jest, aby zapewnić przychylny klimat i wspierać w szczególności sektor małych i średnich wrzesińskich firm, gdyż wytwarza on ok. 50% PKB, który systematycznie rośnie. Co do wskaźnika zatrudnienia to jak wynika z danych statystycznych na koniec 2002 r. sektor prywatny w powiecie wrzesińskim zatrudniał 7.115 osób. Dodatkowo małe i średnie firmy okazują się bardziej elastyczne w obliczu okresowych załamań koniunktury, typowych dla gospodarki wolnorynkowej. Należy podkreślić, że najliczniejszym i najwrażliwszym elementem sektora MSP powiatu wrzesińskiego są mikroprzedsiębiorstwa. Jest to grupa firm, która mimo swej elastyczności szczególnie narażona jest na walkę konkurencyjną. Dlatego też uzasadnionym jest konieczność zapewniania właściwej infrastruktury okołobiznesowej (instytucje finansowe, fundusze, organizacje przedsiębiorców itp.) nie tylko mikroprzedsiębiorcom, ale całemu sektorowi małych i średnich firm. Infrastruktura okołobiznesowa powiatu wrzesińskiego charakteryzuje się dobrze rozwiniętą siecią banków, pośród których należy wymienić:

- PKO BP S.A.
- Bank Zachodni WBK
- BPH PBK S.A.
- Powiatowy Bank Spółdzielczy
- Bank Przemysłowo-Handlowy PBK S.A.
- Bank Śląski

- Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. Kardynała St. Wyszyńskiego
- LUKAS Bank

Jednak mimo znaczącej sieci banków niewiele jest atrakcyjnych ofert finansowania przez nich działalności gospodarczej. Stąd utworzony w lipcu 2002r. przez lokalne władze samorządowe Fundusz Poręczeń Kredytowych jako instrument wspierania lokalnej małej przedsiębiorczości. Wrzesińskie biuro FPK (instytucja o charakterze non-profit) jest Jednostką Certyfikowaną Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Jego rola to udzielanie poręczeń dla przedsiębiorców ubiegających się o kredyt związany z prowadzoną lub nowo tworzoną działalnością gospodarczą.

Równie ważnym jest też wsparcie UE skierowane dla sektora MSP w postaci funduszy unijnych. Jest to istotny element pobudzania lokalnej gospodarki. Na terenie powiatu w Urzędzie Starostwa działa więc Punkt Informacji Europejskiej, który udziela informacji i udostępnia niezbędnych materiałów dotyczących aktualnie dostępnych w ramach różnych programów pomocowych środków unijnych przeznaczonych na rozwój sektora MSP.

Lokalne władze samorządowe podjęły również starania mające na celu wspieranie biznesu na terenie powiatu poprzez utworzenie punktu doradztwa i poradnictwa biznesowego. Rozpatrywany jest także zamysł utworzenia funduszu pożyczkowego dla MSP.

Tworzenie wspomnianych struktur ma na celu ułatwić dostęp i zachęcić przedsiębiorców do tworzenia nowych miejsc pracy, a bezrobotnych lub zagrożonych utratą pracy do rozpoczynania działalności gospodarczej lub samozatrudnienia. Ograniczy to konieczność dotarcia do Poznania lub Konina, gdzie znajdują się najbliższe ośrodki doradztwa dla MSP.

Ważną imprezą gospodarczą dla MSP są Międzynarodowe Targi Poznańskie – Polagra. Każdego roku uczestniczy w nich powiat wrzesiński wraz z lokalnymi firmami. Targi pozwalają przedsiębiorcom zapoznać się z nowoczesnymi rozwiązaniami w zakresie technologii przemysłowej a także rolniczej. Są źródłem dostępu do informacji, nowych myśli technologicznych i wymiany doświadczeń. Sprzyjają również nawiązywaniu nowych kontaktów.

ANALIZA SWOT – rozwój gospodarczy i przedsiębiorczość

Słabe strony	Mocne strony
1. nadal mała baza wspierania lokalnej przedsiębiorczości	1. duża liczba małych i średnich przedsiębiorstw
2. pauperyzacja społeczeństwa	2. duża konkurencyjność lokalnych przedsiębiorstw
3. ograniczony dostęp do kredytów	3. korzystne położenie geograficzne dla rozwoju przedsiębiorczości
4. obecność „szarej strefy”, dającej nielegalne zatrudnienie	

5. słabe uzbrojenie terenów inwestycyjnych	4. zwiększenie możliwości otrzymania kredytu poprzez istnienie fpk
6. brak środków finansowych na stworzenie bazy danych firm przez Powiat	5. obecność punktu informacji o programach pomocowych dla MSP
7. mały przepływ informacji i niski stopień współpracy gospodarczej między powiatem, a lokalnymi firmami	6. wzrost liczby nowych inwestycji
	7. dobra infrastruktura komunikacyjna (obecność autostrady A-2 i węzła kolejowego)

5.2. Rolnictwo powiatu wrzesińskiego

Przestrzeń rolnicza stanowi ponad połowę ogólnej powierzchni powiatu, zaś w rolnictwie znajduje zatrudnienie około 10% mieszkańców. Ten dział wraz z innymi elementami gospodarki żywnościowej odgrywa dużą rolę ekonomiczną w powiecie.

Na terenie powiatu funkcjonuje (w/g GUS z 2003 r) 4 tys. 694 gospodarstw rolnych (w tym 1772 poniżej 1 ha), których przeciętna powierzchnia wynosi 13,35 ha (biorąc pod uwagę gospodarstwa powyżej 1 ha) , podczas gdy średnia województwa wielkopolskiego wynosi 10,81 ha.

W strukturze powierzchni zasiewów w powiecie dominuje produkcja zbożowa, która jest podstawą produkcji zwierzęcej. W dalszej kolejności uprawiany jest rzepak, buraki cukrowe i ziemniaki.

Produkcja rolnicza w powiecie ma charakter wielokierunkowy choć słabo wyspecjalizowany.

Szansą rolnictwa jest jego bioróżnorodność. Wzrost popytu na żywność produkowaną metodami organicznymi, zapotrzebowanie na produkty lokalne, a także wsparcie UE w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Sektorowym Programie Operacyjnym stwarza szansę uzyskania wsparcia unijnego przez naszych producentów rolnych. Z Sektorowego Programu Operacyjnego na uwagę w powiecie zasługuje działanie mające na celu realizację postępowania scaleniowo-wymennego (szczególnie w gminie Pyzdry) dążącego do:

- stworzenia korzystniejszych warunków gospodarowania w rolnictwie i leśnictwie;
- poprawy warunków życia ludności wiejskiej poprzez poprawę dostępu do oddalonych gospodarstw;
- utrzymania walorów środowiska oraz typowych siedlisk naturalnych;

Świadczenie usług na rzecz środowiska naturalnego, powierzonego rolnikom, jako

użytkownikom gruntów rolnych, wód i lasów, będą w przyszłości coraz silniej wynagradzane w systemie wspierania rolnictwa. Ta tendencja jest częścią kształtowania tzw. "Europejskiego modelu rolnictwa".

Upowszechnianie postępu biologicznego musi następować ściślej w oparciu o dokonania polskiej biotechnologii i inżynierii genetycznej, którym trzeba zwiększyć wsparcie pieniędzy wycofywanych na dotacje nie stosowane w ramach WPR.

Pozarolnicze ogniwa agrobiznesu (przemysł przetwórczy oraz handel) stają się głównymi kreatorami strategii rozwojowej rolnictwa. Wewnętrzne zasoby finansowe rolnictwa nie są wystarczające do pokrycia kosztów niezbędnej modernizacji gospodarstw i podniesienia ich pozycji konkurencyjnej. Do realizowania tego celu potrzebne jest wsparcie zewnętrzne, poprzez instrumenty polityki rolnej. Przyszłość sytuacji dochodowej, zarówno rodzin rolniczych, jak i wiejskich (pozarolniczych) zależy od zwiększenia możliwości zatrudnienia poza rolnictwem.

Powiat wrzesiński ze względu na lokalne uwarunkowania, położenie, duże zasoby użytków rolnych, sporą liczbę ludności zamieszkującej tereny wiejskie, czyste środowisko, brak uciążliwego przemysłu, ma potencjalne możliwości rozwoju wielofunkcyjnego rolnictwa (zwłaszcza powstawanie gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych) gospodarujących zgodnie z zasadami Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej.

ANALIZA SWOT – Rolnictwo powiatu wrzesińskiego

Słabe strony	Mocne strony
- rozdrobniona struktura agrarna (szczególnie w gminie Pyzdry); - w gminie Pyzdry i Nekla duży udział gleb słabych - słabo rozwinięte przetwórstwo rolno-spożywcze; - brak w powiecie nowoczesnych zakładów przetwórstwa mięsa w związku z wysokim poziomem produkcji trzody chlewnej; - brak w powiecie cukrowni, przetwórstwo owocowo-warzywne istnieje tylko na małą skalę; - brak podmiotu skupującego duże ilości zbóż; - słabo wyspecjalizowana kierunkowość	- korzystne warunki glebowo-przyrodnicze w przeważającej części powiatu; - wysoki poziom kultury rolnej w gospodarstwach; - gospodarność, pracowitość oraz dobre przygotowanie zawodowe/praktyczne rolników i osób obsługujących rolnictwo - wysoki poziom produkcji zwierzęcej (trzoda chlewna i bydło); - duża zasobność obszarów wiejskich z przestrzenią odpowiednią do usług rekreacyjnych, sprzyjających tworzeniu gospodarstw agroturystycznych znajdujących się w gminie Pyzdry (Nadwarciański Park

produkcji; - małe zainteresowanie i brak integracji rolników do tworzenia grup producenckich, - niewystarczające przygotowanie producentów rolnych do sprzedaży produktów pod potrzeby konsumentów; - niski poziom powiązań rolników z giełdami rolnymi; - duża część maszyn rolniczych wymaga wymiany ze względu na zużycie, a jedynie gospodarstwa specjalistyczne dysponują maszynami wysokiej jakości.	Krajobrazowy), gminie Miłosław (Czeszewsko-Żerkowski Park Krajobrazowy) oraz w gminie Nekla (okolice Nekieli – jeziora i lasy); - umiejętność wykorzystywania pomocy finansowej (krajowej i zagranicznej – wnioski o przyznanie płatności obszarowych złożyło 99,8% gospodarstw); - wysoki poziom szkolnictwa rolniczego na terenie powiatu.
--	--

6. Sfera społeczna

6.1. Zasoby ludzkie

Na terenie powiatu wrzesińskiego obserwuje się spadek urodzin, co jest odzwierciedleniem tendencji charakterystycznych dla całego województwa i kraju.

Urodzenia żywe w powiecie na 1000 osób prezentuje poniższa tabela:

Lata	Polska	Wielkopolskie	Powiat
2000	9,8	10,48	10,84
2001	9,5	10,31	10,47
2002	9,3	9,89	10,73
2003	9,2	9,97	9,59

Ów spadek liczby urodzin nie przekłada się na spadek liczby mieszkańców powiatu z 73 393 w 2002r. na 73 502 w 2003r. (prognoza demograficzna na lata 2005-2020 wskazuje systematyczny wzrost liczby mieszkańców powiatu do 2020r.). Przede wszystkim dlatego, że napływ ludności wykazuje tendencje wzrostowe, podczas gdy odpływ ludności systematycznie

maleje z 973 w 2000r., przez 927 w 2001r., do 880 w 2002r.

Migracje wewnętrzne ludności powiatu wrzesińskiego wykazują, że napływ ludności na obszary wiejskie jest nadal większy niż do miast, przy czym odpływ z miast maleje (z 499 w 2001r. na 434 w 2002r.), a ze wsi wzrasta (z 428 w 2001r. na 446 w 2002r.). Obserwowany odpływ ludności z obszarów wiejskich jest tendencją prawidłową ze względu na nadmiar rąk do pracy na wsi. Z drugiej jednak strony coraz częściej obserwuje się przenoszenie się mieszkańców miast na wieś w ucieczce przed niedogodnościami i zgiełkiem życia miejskiego.

W powiecie utrzymuje się przewaga kobiet nad mężczyznami zarówno na obszarach wiejskich jak i miejskich.

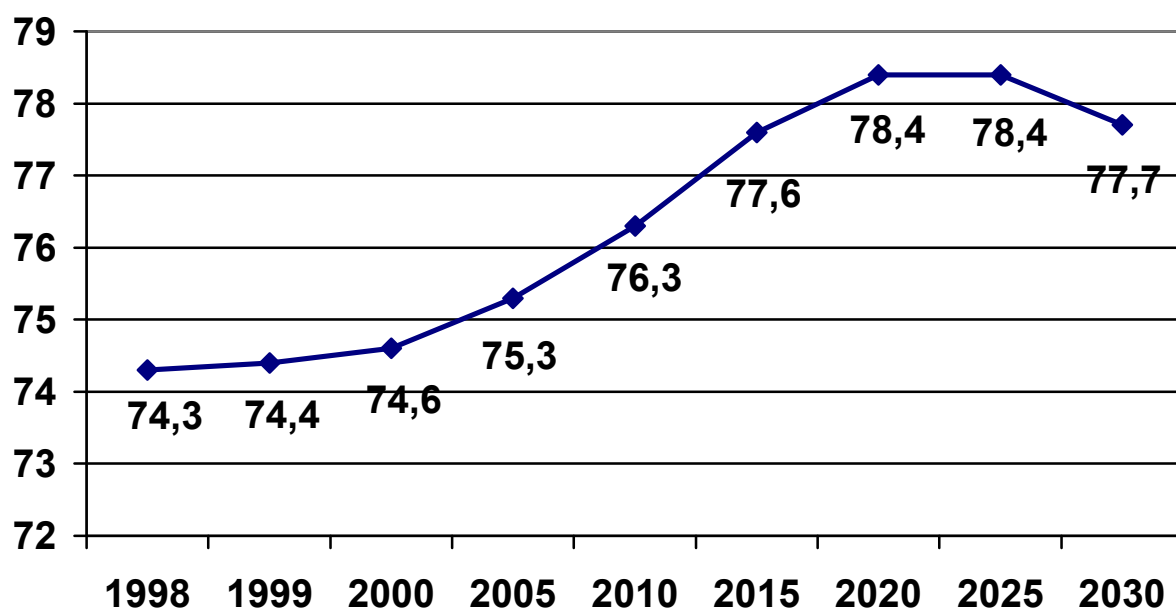
Przy wzroście ogólnej liczby mieszkańców powiatu obserwuje się wzrost ludności w wieku produkcyjnym w tym wzrost liczby kobiet.

Przedstawia to poniższa tabela:

Ludność w wieku						
	przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
2001	18762	9204	45932	22084	9557	6510
2002	18139	8877	45765	22182	9489	6433
2003	17504	8550	46446	22553	9552	6443

Przy wzrastającej liczbie osób w wieku 65 lat i więcej i spadku zgonów (z 9,73 w 2000 r., 9,19 w 2001 r., do 9,04 w 2002 r.) a co za tym idzie wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym, spadek liczby narodzin pociąga za sobą spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym powodując zjawisko starzenia się społeczeństwa. Potwierdza to prognoza demograficzna na lata 2005-2020, która wykazuje systematyczny spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym przy równoczesnym znacznym przyroście osób w wieku produkcyjnym (przewidywany spadek tej liczby dopiero po 2020). Zjawisko to jest elementem poważnie perturbującym rynek pracy i powodującym trudności w uzyskaniu zatrudnienia zwłaszcza młodym, dobrze wykształconym, którzy wchodzą w dorosłe życie.

Dynamikę i prognozę wzrostu ludności powiatu wrzesińskiego przedstawia poniższy wykres:

Wykres nr 1 – Dynamika i prognoza liczby ludności powiatu w latach 1998-2030 [tys. osób]

Najliczniejszą grupę w powiecie stanowi ludność w wieku produkcyjnym w przedziale 20 – 29 oraz 40 – 49. Z ogólnej liczby mieszkańców powiatu 27% stanowi ludność w wieku przedprodukcyjnym, 60% ludność w wieku produkcyjny a 13% ludność w wieku poprodukcyjnym (stan na koniec stycznia 2001r.).

Strukturę demograficzną mieszkańców powiatu wrzesińskiego przedstawia poniższa tabela:

Struktura demograficzna											
	0-2	3-6	7-14	15-17	18-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65>
2001	2419	3419	8956	3968	2759	12271	9769	11537	8339	2827	7987
2002	2329	3354	8600	3856	2766	12013	9569	11352	8840	2730	7984
2003	2260	3318	8192	3734	2802	12276	9636	11160	9412	2585	8127

6.2. Rynek pracy i struktura bezrobocia na terenie powiatu wrzesińskiego

6.2.1. Liczba bezrobotnych w powiecie wrzesińskim

Poziom bezrobocia dla powiatu wrzesińskiego na koniec listopada 2003r. wynosił 21,1% (dla województwa wielkopolskiego 15,6%), a na koniec stycznia 2004r. 23,6% (dla województwa wielkopolskiego 17,7%).

W ciągu 12 m-cy zarejestrowało się 5348 osób a wyrejestrowano 5040 bezrobotnych. Najwięcej osób zarejestrowało się we wrześniu – 540, a najwięcej bezrobotnych wyłączono z ewidencji w lipcu – 646. Z ogółu wyrejestrowanych 2573 osób (51%) podjęło pracę.

6.2.2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach

Liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2003r. w poszczególnych gminach przedstawiała się następująco:

- gmina Września: 4021 osób (wzrost o 243 osoby – 6% w ciągu roku),
- gmina Miłosław: 942 osób (wzrost o 53 osoby – 6% w ciągu roku),
- gmina Nekla: 474 osoby (spadek o 29 osoby - 6% w ciągu roku),
- gmina Kołaczkowo: 555 osób (spadek o 10 osób – 2% w ciągu roku),
- gmina Pyzdry: 802 osoby (wzrost o 51osób – 7% w ciągu roku).

W ciągu roku liczba bezrobotnych w gminach Kołaczkowo i Nekla spadła, natomiast w pozostałych gminach wzrosła.

6.2.3. Struktura bezrobocia

W strukturze bezrobocia nadal dominują osoby bez prawa do zasiłku, które na koniec grudnia 2003r. stanowiły 79% zarejestrowanych oraz osoby długotrwale bezrobotne (pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy), których było 50% ogółu bezrobotnych.

Liczba bezrobotnych kobiet stanowiła w końcu grudnia 55% zarejestrowanych i zwiększyła się od grudnia 2002r. o 2 punkty procentowe, natomiast liczba bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie spadła z 51% do 50%.

Liczba bezrobotnych w wieku 18-24 lata spadła od grudnia 2002r. z 34% do 31%, w wieku 25-34 utrzymała się na poziomie 26%, w wieku 35-44 lata również się nie zmieniła i utrzymała

się na poziomie 22%, w wieku 45-54 lata zwiększyła się z 17% do 19% oraz w wieku powyżej 54 zwiększyła się nieznacznie z 1% do 1,4%. Powyższe dane potwierdzają tendencję, że zmniejsza się bezrobocie wśród ludzi młodych do 24 roku życia, natomiast wzrasta wśród osób powyżej 45 roku życia.

Pod względem poziomu wykształcenia bezrobotni z wykształceniem podstawowym i z zasadniczym zawodowym stanowili 69,8% wobec 71,5% w 2002r., z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym - 22,7% wobec 22,4% rok wcześniej, z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 4,8% wobec 3,9% oraz wyższym – 2,7% wobec 2,2%. Z powyższych danych wynika, że nadal największą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym a najmniejszą z wykształceniem wyższym. Jednak stopniowo wzrastają również trudności w znalezieniu pracy przez osoby z wykształceniem wyższym.

6.2.4. Oferty pracy

W okresie od 01.01.2003r. do 31.12.2003r. Powiatowy Urząd Pracy dysponował **1.482** ofertami pracy adresowanymi do osób bezrobotnych. W celu ich realizacji wydano 2386 skierowań do pracy. Pośrednicy pracy pozyskali 1112 ofert (74%) jakimi w tym czasie dysponował Urząd. Natomiast w całym 2002r. Urząd dysponował **1151** ofertami pracy. Jest to wzrost o **29%** w ciągu roku.

Najczęściej oferty pracy występowały w następujących zawodach:

Zawód	Liczba ofert	Liczba osób bezrobotnych	Stosunek % liczby osób do ogółu zarejestrowanych
pracownik biurowy (staże absolwenckie)	219	304	4,48
sprzedawca	131	688	10,13
robotnik gospodarczy	102	31	0,46
budowlane (cieśla, zbrojarz, murarz, malarz, monter wod.kan.)	99	302	4,45
krawiec, szwaczka	82	265	3,90
kierowca wózka jezdniowego	58	6	0,09
pracownik fizyczny	51	524	7,71

meliorant - PRACE SPECJALNE	48	3	0,04
operatorzy różnych maszyn	47	49	0,72
kierowca samochodu ciężarowego	43	23	0,34
kasjer-sprzedawca	33	1	0,01
pracownik w banku, ekonomista	31	232	3,41
handlowcy: kierownicy, dyrektorzy, przedst.handlowy	29	27	0,40
ślusarz	27	147	2,16
mechanicy	26	295	4,34
betoniarz	25	17	0,25
magazynier	24	46	0,68
stolarz	23	228	3,36
kucharz	17	151	2,22
tapicer	15	71	1,05
robotnik placowy	15	219	3,22
pracownik gospodarczy	14	-	-
nauczyciele	14	28	0,41
sekretarz sądowy	13	1	0,01
pomoc kuchenna, pracownik restauracji	13	81	1,19
elektromonter	12	66	0,97
tokarz	11	97	1,43
robotnik drogowy	10	12	0,18
mechanik samochodowy	10	185	2,72
lakiernik samochodowy	10	80	1,18
POZOSTAŁE	230	2615	38,49
RAZEM	1482	6794	100

W minionym roku największą liczbę wolnych miejsc pracy (40) zgłosił Kaufland Polska Sp. z o.o. Również firma Work Service zgłosiła zapotrzebowanie na kilkudziesięciu pracowników do pracy w Volkswagen Poznań Sp. z o.o. oraz Panopa Logistyk Polska Sp. z o.o. w Swarzędzu. W giełdach pracy zorganizowanych, przez Urząd Pracy pod kątem tej oferty, w dniach 28 października, 07 i 14 listopada 2003r. uczestniczyło około 200 osób posiadających określone przez pracodawcę kwalifikacje. Główna faza zatrudnienia zakwalifikowanych osób będzie się odbywać w pierwszym półroczu 2004 r.

6.2.5. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych

W celu przeciwdziałania bezrobociu stosowane są aktywne programy rynku pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy.

W 2003r. na realizację tych programów Powiatowy Urząd Pracy otrzymał kwotę **1.887,5 tys. zł.** Jednak dzięki dodatkowo złożonym wnioskom pozyskano jeszcze:

- **564,5 tys. zł** przyznane w 2002r. ze środków AWRSP do wykorzystania w 2003r. na sfinansowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu,
- **4 tys. zł** na kontynuowanie programu „Zielone Miejsca Pracy” realizowanego w formie stażu absolwenckiego,
- **27 tys. zł** na sfinansowanie programu „Moja Gmina w Unii Europejskiej” realizowanego również w formie staży,
- **78,1 tys. zł** na realizację programu specjalnego „Kolejny start”,
- **178,1 tys. zł** na sfinansowanie aktywnych form w 2003r.,
- **4,1 tys. zł** na realizację w formie staży „Programu leśnego”.

Ponadto na realizację programu „Junior”, przeznaczonego na aktywizację 6 niepełnosprawnych absolwentów w ramach staży absolwenckich, otrzymano kwotę **5,7 tys. zł** ze środków PFRON.

Dzięki dodatkowo pozyskanym środkom w 2003r. na aktywne programy rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy dysponował kwotą **2.762,3 tys. zł.** ze środków FP. Natomiast na refundację wynagrodzenia młodocianych pracowników była do dyspozycji kwota **1.219,6 tys. zł.** Ogółem w 2003r Urząd Pracy dysponował kwotą **3.981,9 tys. zł.** pochodzącą ze środków FP.

W ramach powyższej kwoty w minionym roku aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu zostało objętych ogółem **1.086 osób** w tym:

- pracami interwencyjnymi: 203 osób,
- robotami publicznymi: 72 osoby,
- stażami absolwenckimi: 464 absolwentów,
- umowami absolwenckimi: 128 absolwentów,

- szkoleniami: 171 osób,
- programem specjalnym: 48 osób.

Dla porównania przez cały 2002r. aktywnymi formami objęto ogółem 468 osób bezrobotnych. Oznacza to wzrost o **132%**.

Ponadto w celu pozyskania dodatkowych środków finansowych w listopadzie 2003r. Powiatowy Urząd Pracy we Wrześni przygotował dwa projekty przewidziane do realizacji w latach 2004-2005. Dzięki wnioskowi złożonym na realizację tych projektów Urząd Pracy pozyskał środki dla młodzieży i bezrobotnych zagrożonych długotrwałym bezrobociem w kwocie **1.424.727 zł.** co umożliwi zaktywizowanie **540 osób.**

W ramach działania 1.2. SPO RZL przygotowano projekt o nazwie „**Aktywizacja zawodowa bezrobotnej młodzieży z terenu powiatu wrzesińskiego**” Na jego realizację Urząd Pracy otrzymał kwotę – 962.252 zł.

Celem ogólnym tego projektu jest aktywizacja zawodowa 340 osobowej grupy bezrobotnej młodzieży do 25 roku życia, z terenu powiatu wrzesińskiego, zarejestrowanych przez okres do 24 miesięcy.

Celem szczegółowym projektu jest:

1. Zdobyć doświadczenia zawodowego przez 250 absolwentów poprzez odbycie staży.
2. Nabycie, podniesienie lub zmiana dotychczasowych kwalifikacji poprzez przeszkolenie 90 osób w wieku do 25 lat.

Dla osiągnięcia powyższych celów przewiduje się następujące szczegółowe działania:

1. Zorganizowanie staży absolwenckich dla 250 osób.
2. Przeprowadzenie szkoleń dla 90 osób w zakresie:
 - księgowości komputerowej (20 osób),
 - kadr i plac z obsługą komputera (20 osób),
 - obsługi kasy fiskalnej (20 osób),
 - magazyniera z obsługą wózków widłowych, w 2 grupach po 15 osób.

W ramach działania 1.3. SPORZL przygotowano projekt o nazwie „**Przeciwdziałanie i aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych z terenu powiatu wrzesińskiego**”. Na jego realizację Urząd Pracy otrzymał kwotę w wysokości 462.475 zł.

Celem ogólnym tego projektu jest aktywizacja zawodowa 200 osobowej grupy długotrwale bezrobotnych osób, zarejestrowanych przez okres od 12 do 24 miesięcy, z terenu powiatu wrzesińskiego.

Celem szczegółowym projektu jest:

1. Zorganizowanie przygotowania zawodowego dla 100 osób długotrwale bezrobotnych.

2. Nabycie, podniesienie lub zmiana dotychczasowych kwalifikacji poprzez przeszkolenie 100 osób długotrwale bezrobotnych.

Dla osiągnięcia powyższych celów przewiduje się następujące szczegółowe działania:

1. Zorganizowanie przygotowania zawodowego dla 100 osób.
2. Przeprowadzenie szkoleń dla 100 osób w zakresie:
 - księgowości komputerowej (20 osób),
 - kadr i płac z obsługą komputera (20 osób),
 - sprzedawcy z obsługą kasy fiskalnej (20 osób),
 - obsługi wózków widłowych, w 2 grupach po 15 osób,
 - spawania elektrycznego i gazowego dla 10 osób.

Ponadto w ramach PHARE 2002 „Aktywne formy zapobiegania bezrobociu – Promocja wzrostu zatrudnienia wśród młodzieży” przygotowano projekt zatytułowany „Pierwsza praca – skuteczny start”. Celem ogólnym projektu jest promocja zatrudnienia wśród absolwentów szkół średnich z terenu powiatu wrzesińskiego, poprzez udział w stażu 40 osobowej grupy młodzieży. Na realizację tego projektu PUP pozyskał wsparcie unijne w wysokości 22 777 euro.

Jednym z elementów działań łagodzących skutki bezrobocia na terenie naszego powiatu był w ubiegłym roku program specjalny o nazwie „**Kolejny start**”. Program polegał na aktywizacji zawodowej mężczyzn po 40 roku życia, długotrwale bezrobotnych, przy wykonywaniu prostych prac melioracyjnych w okresie od 1 lipca do 31 października 2003r. Przy doborze uczestników programu korzystano z informacji gminnych i miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej oraz brano pod uwagę sytuację rodzinną poszczególnych osób. Program był realizowany we współpracy z samorządami gmin, Wielkopolskim Zarządem Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Poznaniu Inspektorat we Wrześni oraz Związkiem Spółek Wodnych we Wrześni. W programie uczestniczyło 48 mężczyzn wykonujących pracę w poszczególnych gminach.

Realizacji tego programu umożliwiła udrożnienie kanałów melioracyjnych, rowów wzdłuż dróg na odcinku 38,5 km, umocnienie wałów przeciwpowodziowych, co będzie zapobiegać zalewaniu łąk i pól. Ponadto wykonywano prace w zakresie wykaszania i odmulania rowów, wykaszania skarp, karczowania krzewów oraz oczyszczono 5 stawów.

6.2.6. Charakterystyka rynku pracy w powiecie wrzesińskim w 2003r

Podstawowe tendencje charakteryzujące rynek pracy w powiecie wrzesińskim w ciągu

minionego roku były następujące:

- niewielki wzrost liczby bezrobotnych w porównaniu od grudnia 2002r. (o 308 osób) z tendencją do stabilizacji,
- spadek liczby bezrobotnych w wieku do 24 lat z 34% do 31%, natomiast wzrost liczby bezrobotnych w wieku powyżej 44 lat z 17% do 19%,
- utrzymująca się dominacja osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym,
- wzrost liczby ofert pracy o 29%,
- wzrost liczby bezrobotnych objętych aktywnymi programami rynku pracy o 132%.

Analizując sytuację na powiatowym rynku pracy w 2003r. należy stwierdzić, że pomimo wzrostu liczby ofert pracy sytuacja nadal jest trudna. W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy (50% zarejestrowanych), które nie posiadają prawa do zasiłku. Ponadto bezrobocie dotyka przede wszystkim osoby słabo wykształcone - posiadające wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe (70% zarejestrowanych).

W celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych Powiatowy Urząd Pracy pozyskał dodatkowe środki FP, co umożliwiło znaczny – o132% - wzrost liczby osób objętych aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu. Aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych służył również program specjalny „Kolejny start”.

ANALIZA SWOT – Rynek pracy w powiecie wrzesińskim.

Słabe strony	Mocne strony
-niski poziom wykształcenia bezrobotnych (osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym stanowiły na koniec grudnia 2003r. 69,8%), - niekorzystna struktura bezrobotnych (znaczny udział długotrwale bezrobotnych stanowiących 50% ogółu bezrobotnych), - nadal, pomimo tendencji spadkowej, wysokie bezrobocie wśród młodzieży w wieku 18-24 lata - 31%.	-możliwość pozyskania przez PUP dodatkowych środków finansowych, również w ramach funduszy strukturalnych, -występowanie w pobliżu powiatu chłonnego rynku pracy jakim jest Poznań, - duża liczebność sektora MSP.

6.3. Infrastruktura społeczna

6.3.1. Edukacja

Uwzględniając poziom wykształcenia mieszkańców powyżej 13 roku życia (61.251 osób), sytuacja przedstawia się następująco (dane z 2002r.):

Poziom wykształcenia	liczba osób	udział procentowy (%)
wyższe	4082	6,66
policealne	1294	2,11
średnie	15229	24,86
zawodowe	18254	29,8
podstawowe ukończone	20743	33,87
podstawowe nieukończone bez wykształcenia	1649	2,69

Powiat wrzesiński charakteryzuje się dobrze rozwiniętym szkolnictwem zawodowym zasadniczym i średnim, przy czym występuje tendencja wzrostowa w zakresie zawodowego szkolnictwa średniego. Dominujące profile kształcenia to:

- administracyjno-ekonomiczny
- elektroniczny
- mechaniczny
- elektromechaniczny
- rolniczy

Szkoły ponadgimnazjalne na terenie powiatu wrzesińskiego usytuowane są głównie w mieście Września. Są to: Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza, Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. gen. dr R. Abrahama (ul. Kaliska i ul. Gnieźnieńska), Zespół Szkół Politechnicznych im. Bohaterów Monte Cassino, Zespół Szkół Zawodowych nr 2 im. Powstańców Wielkopolskich, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych Stowarzyszenia Oświatowców Polskich, Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka, Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych w Miłosławiu, Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla

dorosłych w Miłosławiu, Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych w Pyzdrach, Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych w Pyzdrach.

Na terenach wiejskich zamieszkuje ok. **30 %** uczniów uczęszczających do szkół publicznych.

Liczba uczniów (z wyjątkiem uczących się w Zespole Szkół Specjalnych) posiadających orzeczenia:

- poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- o stopniu niepełnosprawności,
- równoważnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych wynosiła w roku szkolnym 2003/2004 – **89**.

W szkołach ponadgimnazjalnych zatrudnionych jest łącznie **347,65** nauczycieli. Z podziałem na stopnie awansu zawodowego sytuacja przedstawia się następująco:

- stażyści 19,83
- kontraktowi 45,39
- mianowani 233,60
- dyplomowani 48,83

Poniższa tabela ilustruje dane dotyczące szkół ponadgimnazjalnych, dla których powiat jest organem prowadzącym w roku 2004/2005. Powiat jest również organem prowadzącym dla ZSS (szkoła podstawowa, gimnazjum i szkoła zawodowa) oraz dla Gimnazjum Specjalnego w Kołaczku, jak również dla takich placówek oświatowych jak Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Centrum Kształcenia Praktycznego oraz Międzyszkolny Ośrodek Sportowy.

Typ szkoły	Liczba uczniów 2002/2003	Liczba uczniów 2003/2004	Liczba uczniów 2004/2005
LO	654	670	668
ZSTiO	962	1656	1582
ZS nr 1	719	-	-
ZSP	980	1017	1025
ZSZ nr 2	1056	969	951

Struktura szkół w powiecie wrzesińskim zbliżona jest do struktury szkół w całej Wielkopolsce, przy czym występuje mniejszy udział szkół zawodowych, a nieznacznie większy

udział liceów ogólnokształcących dla dorosłych, co jest tendencją korzystną, gdyż podniesienie poziomu wykształcenia bezrobotnych jest jednym z kluczowych warunków wzrostu konkurencyjności pracobiorców na rynku pracy.

Na terenie powiatu wrzesińskiego obserwuje się stopniowe dostosowywanie się struktury szkolnictwa do potrzeb rynku pracy poprzez wprowadzanie bardziej „rynkowych” profili kształcenia jak również upowszechnianie pełnego średniego wykształcenia. Młodzież coraz chętniej wybiera kształcenie w liceach ogólnokształcących, które po 3 latach umożliwiają uzyskanie świadectwa dojrzałości i podjęcia dalszej edukacji w dowolnym typie szkoły wyższej.

Stosunkowo korzystnie na tle innych powiatów przedstawia się również dobrze rozwinięte szkolnictwo dla dorosłych, co w obliczu rosnącego bezrobocia umożliwia podnoszenie kwalifikacji osobom bezrobotnym i zagrożonym utratą pracy.

Poniższa tabela ilustruje liczbę dorosłych oraz typy szkół oferujących zajęcia edukacyjne dla dorosłych na terenie powiatu:

Typ szkoły	Zawód/profil	Liczba uczniów 2001/2002	Liczba uczniów 2002/2003
ZSTiO – zaoczne technikum dla dorosłych	technik agrobiznesu	23	17
ZSP – wieczorowe technikum dla dorosłych	elektryczno- mechaniczne	103	34
ZSZ nr2 – liceum ogólnokształcące dla dorosłych	ogólny	142	140
ZSZ nr2 – gimnazjum dla dorosłych	-	48	84
ZS nr1 – wieczorowe technikum dla dorosłych	mechaniczne	20	brak naboru do klasy pierwszej
ZSE-ASOP – liceum ekonomiczne dla dorosłych	-	81	83

W ostatnich latach na terenie powiatu wrzesińskiego obserwuje się systematyczny wzrost liczby osób podejmujących studia wyższe. Niewątpliwie sprzyja temu blisko położony ośrodek

akademicki – Poznań oraz blisko położone ośrodki, gdzie uruchomiono filie szkół wyższych np. w Gnieźnie, Jarocinie, Środzie Wlkp. Z uwagi jednak na zjawisko pauperyzacji społeczeństwa powiatu przy jednoczesnym stałym wzroście bezpośrednich (opłata za studia zaoczne i wieczorowe) jak i pośrednich (dojazdy) kosztów edukacji w roku 2002/2003 utworzono we Wrześni:

- Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych
- Wyższą Szkołą Handlu i Rachunkowości

Ponadto w roku akademickim 2004/2005 planuje się utworzenie wrzesińskiego oddziału Wydziału Elektromechaniki Politechniki Poznańskiej.

Działania owe odzwierciedlają starania władz samorządowych dla tworzenia i wyrównywania szans dostępu do edukacji w szczególności w odniesieniu do młodzieży wiejskiej, której trudna sytuacja materialna oraz niedogodności połączeń komunikacyjnych utrudniają a nawet uniemożliwiają rozpoczęcie studiów w dużych ośrodkach akademickich.

Tymczasem wysokie koszty kształcenia powodują, że brak jest dostatecznego zabezpieczenia szkolnictwa pod względem finansowym. Wysokich nakładów wymaga poprawa jakości kształcenia w szkołach. Dotyczy to warunków nauczania jak i stopnia wyposażenia bazy lokalowej. Jest to przede wszystkim związane z dostosowaniem kształcenia do potrzeb rynku pracy. Młodzież, która zdobędzie odpowiednie wykształcenie, może konkurować na rynku pracy.

Aby osiągnąć powyższy cel należy przede wszystkim tworzyć i wyrównywać szanse dostępu do edukacji, w szczególności w odniesieniu do młodzieży:

- wiejskiej,
- niepełnosprawnej,

Wyrównanie szans edukacyjnych może nastąpić poprzez takie działania jak:

- a) poszerzenie oferty edukacyjnej związanej z nauką języków obcych (zajęcia pozalekcyjne),
- b) realizowanie projektów edukacyjnych integrujących młodzież z różnych środowisk (wypoczynek młodzieży),
- c) tworzenie warunków w sferze warunków bytowych (stypendia),
- d) wyposażenie szkół w pracownie komputerowe, dostęp do internetu, tworzenie centrów informacji multimedialnej i internetowej na potrzeby wynikające z nauczania i zajęć pozalekcyjnych.

Wzmocnienie powiązań edukacji z potrzebami rynku pracy może być skutecznie realizowane poprzez stworzenie systemu doradztwa w zakresie wyboru kierunku nauczania i doradztwa zawodowego.

Odpowiednie przygotowanie młodzieży do życia zawodowego wymaga stworzenia stosownej bazy dydaktycznej (zwłaszcza w szkolnictwie zawodowym). W związku z tym należy

podnieść standard w zakresie wyposażenia:

- znajdujących się w szkołach pracowni specjalistycznych oraz
- unowocześnić infrastrukturę edukacyjną, przeznaczoną zwłaszcza do kształcenia praktycznego.

Zatem konieczną jest nieustająca dbałość o bazę lokalową, którą zapewnią regularne działania polegające na wykonywaniu remontów w szkołach i innych placówkach oświatowych. Oprócz bieżących napraw w roku 2004 r. przeprowadzane są również kapitalne remonty, których łączny koszt wyniesie ok. 600 tys. zł. Jednakże nie wyczerpie to wszystkich potrzeb, które przedstawia tabela rozdz. III z wykazem szacunkowych kosztów zadań inwestycyjno-remontowych planowanych w szkołach.

By pomoc instytucjonalną skierować do młodzieży niepełnosprawnej oraz tej ze środowisk patologicznych należy wzmocnić rolę szkół w procesie wychowania i opieki zdrowotnej nad uczniem. Osiągnięcie tego celu nastąpi poprzez:

- poszerzenie poradnictwa pedagogiczno-psychologicznego oraz
- wspieranie programów profilaktycznych.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej stwarza młodzieży nowe możliwości w dostępie do edukacji, kultury i rynku pracy. Dlatego należy przygotować młodzież do kontaktów międzynarodowych, zwłaszcza poprzez wspieranie finansowe i organizacyjne różnych form międzynarodowej współpracy młodzieży.

ANALIZA SWOT - Edukacja

Słabe strony	Mocne strony
- brak dostatecznego zabezpieczenia szkolnictwa pod względem finansowym - przestarzała infrastruktura edukacyjna, zwłaszcza do kształcenia praktycznego - nieprzystosowanie budynków szkolnych do potrzeb osób niepełnosprawnych (brak wind, podjazdów itp.).	- dobra jakość kształcenia - fachowa kadra pedagogiczna - otwartość kadry na doskonalenie zawodowe - możliwość dostosowania bazy dydaktycznej do nowych kierunków kształcenia - pozyskiwanie środków ze źródeł pozabudżetowych - konkurencyjność zawodowego szkolnictwa średniego, dostosowywanie się szkolnictwa średniego do potrzeb rynku pracy - istnienie wyższych uczelni

	- dobrze rozwinięte szkolnictwo średnie dla dorosłych
--	---

6.3.2. Kultura fizyczna i sport

Obiekty sportowe w powiecie wrzesińskim:

- obiekty zadaszone – powiat wrzesiński dysponuje 24 obiektami sportowymi zadaszonymi. Zaledwie 3 z nich można przypisać funkcje hal sportowych o długości minimum 36 m, 17 jest salami sportowymi od 20 m długości i 10 m szerokości, a 4 są niewymiarowe i nie można w nich prowadzić zajęć z gier zespołowych. Pod względem liczby zadaszonych obiektów sportowych w roku 2003 najlepiej wyglądała sytuacja we Wrześni, choć tu największa liczebnie szkoła podstawowa (SSP Nr 1) nie posiada sali sportowej, a druga szkoła (SSP Nr 6) dysponuje jedynie pomieszczeniem zastępczym. Najtrudniejsze warunki panują w gminie Kołaczkowo, gdzie tylko jedna szkoła dysponuje salą gimnastyczną. Niewiele lepiej jest w gminie Pyzdry.

Ogółem powiat wrzesiński dysponuje obiektami sportowymi zadaszonymi o powierzchni około 7.500 m², co w przeliczeniu na jednego ucznia daje wartość 0,53 m².

- boiska piłkarskie – boisk piłkarskich trawiastych pełnowymiarowych znajduje się w powiecie wrzesińskim aż 21. Zdecydowanie najwięcej przypada na gminę Września, gdzie rozlokowane są głównie w wioskach. Do obiektów piłkarskich można również zaliczyć 1 pełnowymiarowe boisko o nawierzchni żużlowej i 2 boiska ze sztuczną nawierzchnią.
- inne boiska – w powiecie wrzesińskim w roku 2003 naliczyliśmy 11 boisk do piłki siatkowej plażowej. Najwięcej, bo aż 7 znajduje się we Wrześni. Tutaj również znajdują się 4 korty do tenisa ziemnego o nawierzchni ceglanej, stadion lekkoatletyczny niepełnowymiarowy, tor do kolarstwa górskiego oraz 2 baseny pływackie 25 m, jeden kryty i jeden odkryty. Zimą czynne jest odkryte lodowisko.

Kluby sportowe – na terenie powiatu wrzesińskiego funkcjonują liczne kluby sportowe, np. Victoria Września, Błękitni Psary Polskie, Kosynier Sokołowo, Klub Szachowy Wrzos, Ludowy Klub Sportowy Orlik Miłosław, Gminny Klub Sportowy Płomień-Dragon Nekla; jak również uczniowskie kluby sportowe, np. UKS Iskra Marzenin, UKS Żak Września, UKS Iskra Kołaczkowo, UKS Sparta Orzechowo, UKS Grom Pyzdry, UKS Prosna Lisewo.

ANALIZA SWOT – kultura fizyczna i sport

Słabe strony	Mocne strony
- słaba i niedoinwestowana baza sportowo-rekreacyjna do wykorzystania przez mieszkańców powiatu (zwłaszcza w Gminie Kołaczkowo, gdzie brak sali sportowej przy Gimnazjum i w Gminie Pyzdry), - niedostatek środków finansowych powiatu na efektywne wspieranie aktywności w zakresie kultury fizycznej, - mało klas sportowych, mało godzin pozalekcyjnych, - nieracjonalne obciążenie istniejącej bazy sportowej przy szkołach (mocno obciążona w czasie godzin lekcyjnych, w dużej części pusta po zajęciach i w czasie weekendu, - brak znaczących sponsorów (brak wsparcia finansowego i ograniczone możliwości rozwoju dla sportu seniorskiego), - brak nowoczesnego otwartego obiektu sportowego.	- duże zaangażowanie części nauczycieli, - duża grupa wykwalifikowanej kadry trenerskiej i instruktorskiej, - stosunkowo dobra baza w części gmin (zwłaszcza w Gminie Września), - chęć poprawy sytuacji na lepsze przez władze powiatowe i gminne, - duża liczba Uczniowskich Klubów Sportowych.

6.3.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe

Samorząd powiatowy nie posiada własnej instytucji kultury. Sprawuje natomiast mecenat nad działalnością kulturalną i artystyczną poprzez wspieranie (również finansowe) oraz promocję twórczości, działań i inicjatyw kulturalnych realizowanych poprzez instytucje kultury, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie kultury. Bezpośrednio w Starostwie Powiatowym zadaniami z zakresu kultury zajmuje

się również Wydział Promocji, Kultury i Integracji Europejskiej.

Na terenie powiatu wrzesińskiego funkcjonuje pięć ośrodków kultury prowadzonych przez poszczególne gminy oraz kilkanaście świetlic wiejskich. Władze powiatu wspierają corocznie organizację imprez kulturalnych. Od 1999 r. ukształtował się kalendarz cyklicznych imprez i konkursów o zasięgu powiatowym lub ponadpowiatowym, wspieranych finansowo z budżetu powiatowego. Najważniejsze z nich to:

1. Międzypowiatowe Spotkanie Orkiestr Dętych - organizowane zwykle w maju, wspólnie z Nekielskim Ośrodkiem Kultury
2. Wielostronna Międzynarodowa Wymiana Młodzieży – której krajami partnerskimi są: Francja, Niemcy i Walia, dotycząca młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych, organizowana w okresie wakacyjnym
3. Dni Wrześni – organizowane w czerwcu przez Wrzesiński Ośrodek Kultury
4. Turniej Gmin Reymontowskich – organizowany w czerwcu przez Gminny Ośrodek Kultury w Kołaczku
5. Powiatowo - Gminne Święto Ludowe – organizowane co roku w innej gminie z terenu powiatu
6. Noc Świętojańska w Pyzdrach oraz w Nekli
7. Powiatowe Przeglądy Wokalno – Instrumentalne dzieci i młodzieży z terenu powiatu
8. Powiatowo - Gminne Święto Plonów - organizowane co roku w innej gminie
9. Wojewódzki Konkurs Recytatorski – szczebel powiatowy
10. Konkursy Wiedzy o Samorządzie oraz o Unii Europejskiej – eliminacje powiatowe

W ramach promocji walorów kulturalnych powiat dofinansowuje szereg imprez i przedsięwzięć okazjonalnych, niecyklicznych. Przykładem są inicjatywy Towarzystwa Kulturalnego "Echo Pyzdr" - "Dawna Granica Dobrą Promocją", a także "Polsko – Ukraiński Plener Plastyczny "Sztuka Łączy". Z ważniejszych przedsięwzięć dofinansowanych przez powiat wymienić należy także zadanie przygotowane przez Muzeum Regionalne w Pyzdrach "Diorama – makieta historyczna doliny rzeki Warty".

Wśród organizacji pozarządowych otrzymujących wsparcie powiatu znajduje się także "Fundacja im. Dzieci Wrzesińskich", organizująca szereg imprez kulturalnych, festynów i konkursów. Powiat dofinansowuje także imprezę o zasięgu międzywojewódzkim "Nadwarciański Festiwal Piosenki" – organizowany z inicjatywy Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Pyzdrach.

W ramach ochrony dóbr kultury powiat wspiera badania archeologiczne realizowane przez "Fundację Brzeskich", działającą przy Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk. Od 2003 r. na podstawie umowy użyczenia powiat udostępnia Fundacji zakupiony w tym celu sprzęt geodezyjny i

elektroniczny, wykorzystywany przy pracach wykopaliskowych w Grzybowie.

Na terenie powiatu działa kilka zespołów folklorystycznych kultywujących tradycje przodków. Władze powiatu wspomagają ich działalność przekazując pewne środki finansowe dla instruktorów muzycznych prowadzących takie zespoły.

Powiat wrzesiński od 1999 r. regularnie dofinansowuje aktywnie działające Stowarzyszenie "Chór Camerata", reprezentujące powiat wielokrotnie w ciągu roku, na imprezach w całym kraju.

Na terenie powiatu wrzesińskiego istnieje szereg zabytkowych obiektów dziedzictwa kulturowego. Każdego roku podczas podejmowania uchwały budżetowej Rada Powiatu przyznaje określoną kwotę na ochronę dóbr kultury. Dzięki takim działaniom w ostatnich latach pomoc ze strony powiatu przyczyniła się do odrestaurowania wielu kościołów, kaplic i innych budynków. Wśród ważniejszych przedsięwzięć wymienić należy kapitalny remont kaplicy cmentarnej w Grzybowie, odrestaurowanie kościoła Św. Jakuba w Miłosławiu, naprawa zegara na wieży kościoła farnego we Wrześni, a także renowacja fasady dworu w Kołaczkowie.

Na podstawie porozumienia z Miastem i Gminą Września, zawartego w kwietniu 2000 r., zadania biblioteki powiatowej dla powiatu wrzesińskiego powierzone zostały Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Września. Corocznie powiat przekazuje dotację na rzecz w/w biblioteki, której wysokość określana jest uchwałą Rady Powiatu. Na terenie powiatu działają 22 biblioteki publiczne, w tym 17 placówek na wsi i 5 w miastach.

Ważną inicjatywą kulturalną są przyznawane przez powiat wrzesiński "Stypendia za szczególne osiągnięcia artystyczne" dla uzdolnionej młodzieży z terenu powiatu. Wśród objętej tym programem młodzieży znajdują się osoby utalentowane muzycznie bądź plastycznie, osiągające sukcesy w konkursach i przeglądach, uczęszczające na dodatkowe zajęcia z określonej dziedziny artystycznej.

ANALIZA SWOT – kultura i dziedzictwo kulturowe

Słabe strony:	Mocne strony:
- brak jednolitego programu wykorzystania walorów kulturalnych i dziedzictwa kulturowego w powiecie - niedostateczna ilość środków finansowych przeznaczonych na wspieranie aktywności kulturalnej - brak programu rewitalizacji i odnowy zabytków kulturowych	- organizacja wielu powiatowych imprez oraz konkursów kulturalnych - finansowanie przez powiat prac renowacyjnych licznych zabytków - pomoc finansowa starostwa w działalności zespołów, stowarzyszeń kulturalnych oraz uzdolnionej młodzieży

6.3.4. Pomoc społeczna

Do podstawowych zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, prowadzenie poradnictwa specjalistycznego oraz zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Do najważniejszych problemów występujących w powiecie należy: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm.

Pokaźną grupę stanowią niepełnosprawni, których stan fizyczny lub psychiczny trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnianie zadań życiowych i ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi. Według danych z roku 2002 liczba osób niepełnosprawnych w Polsce wynosiła 5.456.711 osób niepełnosprawnych co stanowi 14,3% ogółu ludności, w województwie wielkopolskim liczba ta wynosi 525.101 osób niepełnosprawnych, co stanowi 15,7% ogółu mieszkańców. Na terenie powiatu wrzesińskiego liczba ta wyniosła 13.502 (wg spisu powszechnego) osób, tj. 18,2% ogółu ludności. Niwelowanie skutków niepełnosprawności oznacza odejście od socjalnej izolacji i tworzenie mechanizmów oraz instytucji ułatwiających tej kategorii osób integrację społeczną w środowisku zamieszkania, w pracy oraz w społeczności – jako całości.

Problemem, który wnosi ogromne spustoszenie moralne i emocjonalne jest alkoholizm.

Pauperyzacja społeczeństwa, załamanie się autorytetów, brak wzorców moralnych w wychowaniu, społeczna akceptacja nietrzeźwości – stanowią niektóre czynniki ściśle związane z pogłębianiem się skali tego problemu.

Domy pomocy społecznej

Na terenie powiatu wrzesińskiego działa jeden Dom Pomocy Społecznej dla 53 mieszkańców przewlekłe somatycznie chorych. DPS posiada warunkowe zezwolenie Wojewody Wielkopolskiego na prowadzenie DPS do 2006r.

W Domu Pomocy Społecznej we Wrześni w miesiącu grudniu 2003 roku przebywało 53 mieszkańców. W związku ze zmianą przepisów, od 2004 r. sytuacja domu pomocy społecznej stała się bardzo trudna. Obecnie koszt pobytu osób w DPS jest współfinansowany w kolejności przez mieszkańca, jego rodzinę i gminę, z której pochodzi mieszkaniiec. Gminy również nie posiadają środków finansowych na utrzymanie swoich mieszkańców w placówkach opieki stacjonarnej, w związku z tym istnieje realne zagrożenie dla funkcjonowania DPS na terenie powiatu. W rezultacie obserwuje się nagłe załamanie liczby skierowań. Program naprawczy DPS Września założył zmniejszanie liczby mieszkańców w 2003 – 2005 po 5 osób rocznie, co w efekcie ma doprowadzić do stanu 38 mieszkańców. Program zakłada również zwiększenie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego z 0,41 do 0,70 pracowników na 1 mieszkańca o 8 opiekunek i pracownika kulturalno – oświatowego.

Obecnie liczba mieszkańców DPS wynosi 48 osób.

Opieka nad dzieckiem i rodziną

Na terenie powiatu wrzesińskiego funkcjonują następujące placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny w Kołaczku (w 2003r. na 77 skierowań cofnięto 43),
- Rodzinny Dom Dziecka w Pyzdrach (aktualnie 8 dzieci),
- Rodzinny Dom Dziecka we Wrześni (powołany w dniu 28.08.2003r. uchwałą Rady Powiatu we Wrześni; aktualnie 8 dzieci),
- Świetlica opiekuńczo-wychowawcza przy MGOK w Pyzdrach,
- Świetlica opiekuńczo-wychowawcza przy GOK w Kołaczku,
- Świetlica opiekuńczo-wychowawcza przy Gimnazjum J.Słowackiego w Miłosławie,
- Świetlica opiekuńczo-wychowawcza przy ZSS we Wrześni.

Organizowanie i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin

naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej

Poradnictwo Rodzinne zaczęło działać od dnia 1 września 2003r. w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni, w godzinach 14.00 – 18.00.

Udzielono 100 porad prawnych oraz 38 porad psychologicznych. Z pomocy psychologicznej skorzystały 22 osoby. Po porady zgłaszały się osoby w różnym wieku, najczęściej były to osoby dorosłe w wieku od 30 – 55 lat. O porady psychologiczne w 2 przypadkach zgłosili się rodzice z dzieckiem. Terapeuta przeprowadził z 10 osobami zajęcia warsztatowe z zakresu prawidłowej komunikacji. Zajęcia składały się z trzech czterogodzinnych spotkań.

Dzięki funkcjonowaniu Poradnictwa Rodzinnego z fachowej pomocy specjalistów (psychologów, terapeutów) skorzystały 132 osoby z terenu powiatu wrzesińskiego. Zakres pomocy był bardzo szeroki i obejmował różnorakie problemy, np. przy sformułowaniu pozwu o alimenty i rozwód, wyjaśnienie znaczenia pisma sądowego, sprawy majątkowe, informacja o przysługujących uprawnieniach i sytuacji prawnej, informacja o postępowaniu w sprawie ubezwłasnowolnienia, zdobycie umiejętności prawidłowego komunikowania, pomoc osobom z problemami emocjonalnymi, pomoc dziecku z anoreksją, pomoc w poradzeniu sobie z depresją i kryzysem psychicznym, itp.

Całkowity koszt w okresie sprawozdawczym (w zł):	11.461,83 zł
- w tym koszty pokryte z uzyskanej dotacji (w zł):	8.461,83 zł
- w tym środki własne (oferta):	2.960 zł.

W 2003 roku w miesiącach maj i czerwiec zostało przeprowadzone przez pracowników PCPR szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kandydatów do prowadzenia placówki rodzinnej. W szkoleniu uczestniczyło 8 osób (3 małżeństwa, 2 osoby samotne).

Na podstawie analizy udzielonych porad psychologicznych i prawnych w 2003r. oraz na podstawie obserwacji zgłaszanych potrzeb mieszkańców powiatu należy kontynuować prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i terapii rodzin. Może być ono realizowane poprzez:

- utworzenie punktu konsultacyjnego dla mieszkańców naszego powiatu gdzie w ramach umowy zlecenia zatrudnieni byliby psycholog i prawnik (ze szczególną znajomością spraw z zakresu kodeksu cywilnego i rodziny) w oparciu o bazę lokalową i pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- dofinansowanie poradni psychologiczno – pedagogicznej we Wrześni w zakresie wykonywania terapii rodzinnej.

Szacunkowy koszt prowadzenia punktu przy założeniu, że punkt uruchomiony zostanie od sierpnia br. dwa razy w tygodniu po trzy godziny wynosi: 8.800 zł.

Warunki powyższe muszą być spełnione, gdyż terapia rodzinna może być wykonywana tylko przez specjalistów – terapeutów rodzinnych.

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej za rok 2003

Ze środków Funduszu mogą być finansowane w części lub całości następujące rodzaje zadań:

- 1) uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych skorzystało 162 osoby + 36 opiekunów, w tym 112 dorosłych na 309 złożonych wniosków oraz 50 dzieci na 62 wnioski),
- 2) likwidacja barier architektonicznych technicznych (przyznanych 19 wniosków: 17 dorośli i 2 dzieci) i w komunikowaniu się (przyznanych 43 wnioski: 38 dorośli i 5 dzieci),
- 3) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (z dofinansowania do zakupu sprzętu ortopedycznego i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego skorzystały 172 osoby: 150 dorosłych i 22 dzieci),
- 4) sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych (z dofinansowania skorzystały: Fundacja dzieci Wrzesińskich, Polski Zw. Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Wlkp. Zw. Inwalidów Narządu Ruchu Koło Września, Dom Pomocy Społecznej, Zespół Szkół Specjalnych),
- 5) działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej. Na terenie powiatu wrzesińskiego działają następujące WTZ:
 - **WTZ we Wrześni**, organem prowadzącym jest Urząd Miasta i Gminy we Wrześni. Warsztat obejmuje terapią zajęciową 50 uczestników. Obsada etatowa warsztatu składa się z 18 1/4 etatu.
 - **WTZ w Rudzie Komorskiej**, organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Oświaty Społecznej w Pyzdrach. Warsztat obejmuje terapią zajęciową 30 uczestników. Obsada etatowa warsztatu składa się z 9 1/2 etatu.
 - **WTZ „Radość” w Czeszewie**, organem prowadzącym jest Towarzystwo Wykorzystania Wód Naturalnych Ziemi Czeszewskiej. Warsztat obejmuje terapią zajęciową 30 uczestników. Obsada etatowa warsztatu składa się z 10 1/4 etatu.

W 2003 r. na terenie powiatu wrzesińskiego realizowane były następujące zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej:

1. refundacja zobowiązań dotyczących zwrotu kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne (refundacja objęła 98 osób niepełnosprawnych, którym zorganizowano stanowiska pracy w latach 1999-2002),

2. finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych (1 osoba z gminy Kołaczkowo odbyła kurs komputerowy),
3. udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej (cztery osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP we Wrześni otrzymały pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej w łącznej kwocie 80.000,- zł.),
4. umarzanie pożyczek udzielonych na rozpoczęcie działalności gospodarczej (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni będzie prowadziło kampanię informacyjną dotyczącą możliwości korzystania przez osoby niepełnosprawne z pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, ze szkoleń).

ANALIZA SWOT – Pomoc społeczna

Słabe strony	Mocne strony
- brak środków na osiągnięcie standardu usług świadczonych przez dom pomocy społecznej zgodnie z obowiązującymi przepisami - zbyt niska w stosunku do potrzeb ilość osób zatrudnionych w pomocy społecznej - występowanie barier architektonicznych w środowisku osób niepełnosprawnych - mała liczba instytucji i organizacji świadczących bezpłatną pomoc i wsparcie - brak wystarczających zasobów finansowych na rozwój bazy materialnej pomocy społecznej - brak wystarczających zasobów finansowych na dostosowanie infrastruktury społecznej do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz na tworzenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. - brak rodziny zastępczej pełniącej zadania pogotowia rodzinnego - brak kandydatów na rodziny zastępcze - brak mieszkań chronionych w powiecie	- dobrze rozwinięty system opieki i wychowania dzieci całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców - wykwalifikowane kadry do pracy z rodzinami zastępczymi - działalność poradni psychologiczno - pedagogicznej - działalność świetlic środowiskowych

- brak specjalistycznego poradnictwa - mało form wsparcia dla rodzin - brak ośrodka adopcyjno-opiekuńczego - brak ośrodka wsparcia dziennego	
---	--

6.3.5. Ochrona zdrowia

Wejście Polski do Unii Europejskiej, a tym samym możliwość korzystania z przysługującego członkom Unii prawa do nieograniczonej wymiany towarów i usług na rynku europejskim, stawia przed polskimi organizacjami, zarówno urzędami, zakładami produkcyjnymi jak i zakładami opieki zdrowotnej ogromne wyzwanie.

Procesy restrukturyzacyjne jednostek organizacyjnych służby zdrowia na terenie powiatu wrzesińskiego w ostatnich latach oraz potrzeba dostosowania się do obecnej proeuropejskiej rzeczywistości niejako wymusza na wrzesińskim sektorze ochrony zdrowia dostosowanie do standardów unijnych na wszystkich płaszczyznach działalności.

W celu podniesienia jakości usług medycznych niezbędna jest realizacja projektu w zakresie infrastruktury, obejmująca modernizację i rozbudowę obiektów, aby dostosować je do wymaganych standardów. Konieczna jest modernizacja i zakup nowej aparatury.

Zapewnienie jakości pozwala na właściwe wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na służbę zdrowia, redukcję kosztów i unikanie marnotrawstwa.

Jest to priorytetowy kierunek rozwoju wrzesińskiego sektora ochrony zdrowia w skład, którego wchodzi:

1. Lecznictwo otwarte - POZ

2. Specjalistyka

3. Lecznictwo zamknięte.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej świadczy usługi związane ze świadczeniami medycznymi dla osób wymagających leczenia stacjonarnego. Do zakresu działania szpitala należy :

- udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki stacjonarnej w specjalnościach reprezentowanych w Szpitalu,

- udzielanie świadczeń profilaktyczno- leczniczych oraz promocji zdrowia,
- udzielanie pomocy osobom , które uległy wypadkom, urazom , w stanach zagrożenia życia oraz świadczeń związanych z ciążą i porodem, wykonanie świadczeń w zakresie diagnostyki oraz rehabilitacji medycznej.

Szpital zabezpiecza opiekę stacjonarną dla gminy Września, Nekla, Kołaczkowo, Miłosław i Pyzdry.

Poddając analizie liczbę hospitalizacji szpitalnych w roku 2003 w stosunku do roku 2002, obserwuje się tendencje wzrostową następujących Oddziałów :

- chirurgiczny ogólny z pododdziałami urazowo- ortopedycznym, laryngologicznym oraz intensywną opieką pooperacyjną,
- pielęgnacyjno – opiekuńczo- rehabilitacyjny z łózkami hospicyjno- paliatywnymi.

ANALIZA SWOT – Ochrona zdrowia

Słabe strony	Mocne strony
▪ 75-letni budynek o słabej funkcjonalności ▪ pomimo przeprowadzonego remontu większość oddziałów posiada sale o dużej liczbie łóżek, ▪ zbyt mała liczba pokoi z własnymi węzłami sanitarnymi, ▪ brak certyfikacji zakładu, ▪ zamortyzowany sprzęt i aparatura medyczna 76.9 %. ▪ infrastruktura budynku nie spełniająca obecnych standardów i aktualnych przepisów prawnych, ▪ niedostosowanie otoczenia do potrzeb osób niepełnosprawnych, brak dostatecznego wyposażenia w sprzęt i aparaturę medyczną.	▪ lokalizacja na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych przy dużym zjeździe z autostrady, ▪ szeroki portfel usług medycznych zapewniający kompleksowość obejmujący: - lecznictwo stacjonarne, - diagnostykę, - rehabilitację, - ratownictwo SOR, ▪ jedyny szpital na terenie powiatu , ▪ poszerzenie obszaru działalności szpitala o pacjentów z nowo przyłączonych do powiatu gmin ▪ dokonane działania restrukturyzacyjne, ▪ wdrożony system informatyczny, ▪ funkcjonowanie SOR i utworzenie CPR, ▪ udział w resortowym programie zintegrowanego ratownictwa medycznego, ▪ udział w resortowym programie opieki długoterminowej ,

	▪ udział w resortowym programie restrukturyzacji zatrudnienia , ▪ badanie wskaźników jakościowych, ▪ polityka w zakresie ochrony zasobów środowiska naturalnego, ▪ akceptacja przez większość pracowników programu restrukturyzacji oraz wizji i strategii rozwoju szpitala strategia rozwoju szpitala jest zgodna ze Strategią Sektorową w Ochronie Zdrowia Województwa Wielkopolskiego.
--	---

Analiza otoczenia i jego zmian:

Przewidywane zmiany ilościowe i jakościowe:

- wydłużanie się średniej długości życia , co oznacza wzrost zapotrzebowania na opiekę dla przewlekle chorych,
- wzrost zachorowalności na choroby cywilizacyjne głównie układu krążenia i onkologiczne co będzie powodowało wzrost popytu na pewien typ usług,
- wzrost ilości urazów spowodowany rozwojem motoryzacji,
- wzrost świadomości i oczekiwań pacjentów odnośnie jakości i szybszego dostępu do opieki i oczekiwań dotyczących jakości opieki medycznej, oraz skrócenia czasu pobytu w szpitalu,
- wzrost zapotrzebowania na rehabilitację.

Zagrożenie w otoczeniu:

- zbyt niski udział środków finansowych na ochronę zdrowia w PKB,
- częste zmiany i nowelizacje aktów prawnych oraz brak aktów wykonawczych,
- brak stabilnej polityki Narodowego Funduszu Zdrowia i Ministerstwa Zdrowia,
- monopol dysponentów środków,
- niepewność odnośnie zasad finansowania Narodowego Programu Zdrowia i profilaktycznej opieki zdrowotnej,
- niedostateczne środki finansowe na inwestycje, zapewniające rozwój zakładu oraz rozwój nowych technik diagnostycznych przekraczających aktualne możliwości ich sfinansowania,

- rosnąca konkurencja na rynku usług diagnostycznych,
- ucieczka pacjentów z naszego powiatu do innych zakładów opieki zdrowotnej spowodowana nie tylko potrzebą konieczności leczenia danego przypadku na wyższym poziomie referencji.

Szanse w otoczeniu:

- szanse pozyskania wsparcia z funduszy strukturalnych UE,
- dobra współpraca z samorządem powiatowym ułatwiającym finansowanie niektórych inwestycji,
- dogodna lokalizacja na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych przy autostradzie,
- pozyskiwanie dodatkowych grup pacjentów poprzez inwestycje z funduszy strukturalnych,
- projekt ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym ułatwiający zrealizowanie programu ratownictwa.

Ocena dotychczasowej działalności

Oceniając dotychczasową działalność należy brać pod uwagę ograniczenia wynikające z umowy na świadczenie usług zdrowotnych, zawartej z płatnikiem tj. Narodowym Funduszem Zdrowia. Te ograniczenia spowodowały, że w drugiej połowie roku SPZOK zmuszony był do ograniczenia liczby przyjęć planowych. Pomimo tego i tak przekroczono wyznaczony przez płatnika limit.

Pomimo ograniczonych możliwości finansowych można dobrze ocenić dotychczasową działalność oraz wskazać na następujące działania, które to potwierdzają:

- rozpoczęcie w 2003 roku i zakończenie w pierwszym półroczu bieżącego roku, trzeciego etapu komputeryzacji, w ten sposób w szpitalu poprawiła się organizacja pracy oraz przygotowano szpital do realizacji w przyszłości systemu e-rum;
- podnoszenie jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych poprzez finansowe wsparcie kształcenia i doksztalcania pracowników;
- rozszerzenie zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, w szczególności z zakresu chirurgii urazowej oraz ortopedii,
- zwiększyła się liczba pacjentów chcących leczyć się we wrzesińskim szpitalu;

Kierunki zmian SPZOK we Wrześni

Do najważniejszych kierunków zmian należy zaliczyć:

- kontynuowanie analiz dotyczących niezbędnych, uzasadnionych i możliwych form przekształcania SPZOK między innymi w spółkę użyteczności publicznej,

- uczestnictwo w programie pilotażowym przekształcenia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w spółkę użyteczności publicznej,
- rozszerzanie zakresu świadczonych usług zdrowotnych z zakresu neurologii, kardiologii i ortopedii ,
- utworzenie Centrum Rehabilitacji i Opieki Długoterminowej (40 łóżek), w centrum prowadzona byłaby rehabilitacja po urazach oraz przebytych zawałach mięśnia sercowego i przebytych chorobach z zakresu neurologii.

Ewentualne kierunki zmian SPZOZ we Wrześni zgodne są ze Strategią Sektorową Ochrony Zdrowia Województwa Wielkopolskiego.

6.3.6.Poziom bezpieczeństwa

Poziom bezpieczeństwa mieszkańców powiatu uzależniony jest od wielu czynników, które mają bezpośredni bądź pośredni wpływ na bezpieczeństwo w powiecie. Ich analiza została przedstawiona we właściwych punktach Planu Rozwoju Lokalnego. Są to między innymi:

- poprawa stanu nawierzchni dróg oraz rozwiązań komunikacyjnych miejsc szczególnie niebezpiecznych,
- kwestia patologii społecznych – narkomania, alkoholizm, przemoc w rodzinie,
- bezrobocie – niski poziom życia społeczeństwa.

Problemy te zostały przeanalizowane i zdiagnozowane przez Komisję Bezpieczeństwa i Porządku, która opracowała Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli w Powiecie Wrzesińskim. Program ten został uchwalony przez Radę Powiatu Wrzesińskiego w 2003 roku.

Na podstawie przeprowadzonej analizy postawiono zadania do realizacji w tym programie, który obejmuje 6 bloków tematycznych:

1. Przestępczość kryminalna w tym przeciwko mieniu, kradzieży i wymuszeń.
2. Przeciwdziałanie zjawisku narkomanii i alkoholizmu.
3. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
4. Zbiorowe zakłócanie porządku publicznego.
5. Bezpieczeństwo sanitarne i weterynaryjne.
6. Poprawa stanu bezpieczeństwa pożarowego i innych zagrożeń w powiecie.

Do programu w formie załącznika zamieszczono Program pt. „Bezpieczna woda”, którego głównym celem jest zapobieganie przestępstwom, wykroczeniom i zdarzeniom kryminalnym w obrębie akwenów wodnych, ochrona zasobów naturalnych oraz spowodowanie wzrostu poczucia bezpieczeństwa wśród osób mieszkających i korzystających ze środowiska wodnego.

W celu realizacji zadań Starosty w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań w zakresie porządku publicznego oraz bezpieczeństwa obywateli od 2002 roku funkcjonuje wspomniana Komisja Bezpieczeństwa przy Staroście Wrzesińskim.

Od 2004 roku działa również Powiatowy Zespół Reagowania Kryzysowego.

Współdziałanie wszystkich służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo odbywa się poprzez Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, co pozwala na racjonalizację wykorzystania wszystkich podmiotów działających w sferze ładu, porządku i bezpieczeństwa oraz prowadzenia akcji ratunkowych.

Służby zinstytucjonalizowane realizujące w powiecie wrzesińskim zadania z zakresu bezpieczeństwa to:

- Powiatowa Komenda Policji we Wrześni, która na terenie powiatu zorganizowana jest w 4 posterunkach funkcjonujących w gminach: Kołaczkowo, Pyzdry, Miłosław i Nekla.
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej we Wrześni, działająca przy pomocy 29 ochotniczych straży pożarnych, w tym 9 włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. W Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej zlokalizowane jest zcentralizowane stanowisko dyspozytorskie tzw. Centrum Powiadamiania Ratunkowego, które działa od grudnia 2001r. Dzięki tej komórce dyspozytorzy medyczni wraz z służbami ratowniczo-gaśniczymi wspólnie podejmują pierwsze decyzje o wysłaniu odpowiednich sił i środków na miejsce zdarzenia, a także skraca się czas przybycia potrzebnych jednostek na miejsce zdarzenia. Centrum wyposażone jest w nowy sprzęt informatyczny i łączności. Potrzeby doposażenia tej komórki organizacyjnej są jednak jeszcze duże i kosztowne. Brak jest jeszcze wielu specjalistycznych oprogramowań wspomagających służby dyżurne i dyspozytorskie, dla potrzeb operacyjnych i monitorujących, potrzebne są mapy cyfrowe, a w nowoczesne środki łączności należałoby wyposażać służby wyjazdowe i dyspozytorskie.

Na terenie powiatu wrzesińskiego znajdują się:

- 4 zakłady magazynujące lub przetwarzające substancje niebezpieczne,
- rurociąg naftowy oraz rurociąg gazowy,
- drogi oraz sieć kolejowa, po których prowadzony jest transport substancji niebezpiecznych.

Obiekty te mogą stanowić potencjalne zagrożenia wystąpienia katastrof transportowych lub poważnych awarii sieci przesyłowych groźnych dla ludzi i środowiska przyrodniczego.

Na obszarze 2 gmin powiatu tj. gminy Pyzdry i Miłosław występuje zagrożenie powodziowe, z tym że tereny nadwarciańskie usytuowane na obszarze gminy Pyzdry stwarzają największe tego typu zagrożenie.

Niemalże we wszystkich gminach powiatu z uwagi na zalesienie terenu występuje również zagrożenie pożarowe.

W mieście Września rozpoczęto etapowo budowę monitoringu wizyjnego miasta, w którym

powiat wrzesiński na podstawie podpisanej umowy z Urzędem Miasta i Gminy we Wrześni partycypuje w kosztach inwestycyjnych i bieżącego utrzymania systemu. Dzięki temu rozwiązaniu poziom bezpieczeństwa społeczeństwa wrzesińskiego powinien wzrosnąć.

Podstawowe problemy w realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa wynikają z niedostatku środków finansowych, przede wszystkim na doposażenie w nowoczesny sprzęt służb ratowniczych, Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz na realizację zadań wynikających z Programu Zapobiegania Przemocy oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli w powiecie wrzesińskim.

Z uwagi na duże koszty związane z funkcjonowaniem i rozbudową monitoringu wizyjnego w stosunku do możliwości budżetowych obydwu instytucji samorządowych tutaj również występuje duże zapotrzebowanie finansowe z przeznaczeniem na ten cel.

ANALIZA SWOT – Poziom bezpieczeństwa

Słabe strony:	Mocne strony:
- niedostateczne wyposażenie w sprzęt jednostek ratowniczych, - niedobory w szkoleniu kadry, w tym w szczególności w zakresie ratownictwa medycznego, - niedostateczne wyposażenie w sprzęt Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, - brak zcentralizowanego systemu ostrzegania i alarmowania ludności - brak wyposażenia w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie Centrum Powiadamiania Ratunkowego.	- istnienie dostatecznego potencjału ludzkiego zaangażowanego w jednostkach ratowniczych, w tym OSP, - istnienie dostatecznego potencjału podstawowej bazy sprzętowej i organizacyjnej dla potrzeb dalszej rozbudowy systemu ratowniczego, - opracowane plany i programy działań ratowniczych, - łatwość pozyskiwania kadr do pracy w policji i straży pożarnej. - duże zaangażowanie samorządów w poprawę stanu bezpieczeństwa.

III. Kierunki rozwoju i związane z tym zadania inwestycyjne polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze.

Wysoko priorytetowym zadaniem dla powiatu wrzesińskiego na lata 2004 – 2006 jest podjęcie wszelkich możliwych działań mających na celu dynamiczny rozwój przedsiębiorczości poprzez podniesienie atrakcyjności terenów inwestycyjnych. Pozyskiwanie inwestorów zaowocuje tworzeniem nowych miejsc pracy, a w dalszej perspektywie zmniejszeniem poziomu bezrobocia i wzrostem poziomu życia mieszkańców powiatu. Poniższe działania mają na celu wspieranie zrównoważonego rozwoju społeczno-ekonomicznego powiatu wrzesińskiego, otwartego na nowe technologie, przyjaznego środowisku naturalnemu i rozwojowi przedsiębiorczości.

1. Rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej

1.1. Rozbudowa i przebudowa dróg ułatwiających dostępność do obszarów inwestycyjnych. Obszary inwestycyjne wg miejscowych planów zagospodarowania terenu zlokalizowane są w każdej z 5 gmin powiatu wrzesińskiego. W każdym przypadku prowadzą tam lub bezpośrednio przylegają drogi powiatowe, które najczęściej nie są przystosowane parametrami geometrycznymi i nośnością do przenoszenia zwiększonego ruchu samochodowego, a w szczególności ruchu ciężkiego.

1.2. Rozbudowa i przebudowa dróg wykorzystywanych do połączeń komunikacyjnych, ponadlokalnych.

Lokalizacja niektórych odcinków dróg powiatowych powoduje korzystanie z nich przez tranzytowe przewozy wysokotonażowe w celu skrócenia tras przejazdu pomiędzy drogami wyższych kategorii: krajowymi i wojewódzkimi lub ominięcia płatnej autostrady A2. Drogi te nie posiadają nośności do przenoszenia takich obciążeń a znaki ograniczenia nośności nie stanowią skutecznego zabezpieczenia przed przewożeniem tymi odcinkami dróg obciążeń, dla których nie były one projektowane. Ponadto ruch tranzytowy przebiega przez miejscowości, stwarzając bardzo dużą uciążliwość dla mieszkańców i pogarszając bezpieczeństwo ruchu lokalnego.

1.3. Rozbudowa i przebudowa dróg ułatwiających dostęp do miejsc atrakcyjnych turystycznie.

Na obszarze powiatu wrzesińskiego znajduje się wiele miejscowości z licznymi zabytkami, Nadwarciański Park Krajobrazowy i Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy, stanowiące miejsca docelowe turystyki jedno-dwudniowej. Są tam również gospodarstwa agroturystyczne.

Ponadto przez powiat przebiegają trasy do równie atrakcyjnych miejsc poza powiatem. Dostępność do tych terenów jest ograniczona. Polepszenie dostępu i uatrakcyjnienie tych miejsc to utwardzanie dróg gruntowych oraz budowa ciągów pieszo – rowerowych.

1.4. Rozbudowa i przebudowa dróg potrzebnych dla zapewnienia komunikacji zbiorowej.

Brak nawierzchni twardych stanowi jedyną barierę dla wprowadzenia komunikacji zbiorowej, a bardzo zły stan istniejących nawierzchni bitumicznych powoduje zagrożenie dla odbywającej się komunikacji publicznej.

1.5. Rozbudowa i przebudowa dróg stanowiących warunek utrzymania miejsc pracy.

Ograniczenia tonażu wprowadzane na drogach powiatowych stwarzają zagrożenie zastoju lub likwidacji istniejących zakładów pracy.

W związku z powyższymi celami w latach 2004-2006 planuje się następujące projekty:

- przebudowa drogi Bierzglinek – Gozdowo
- przebudowa drogi w m. Szczodrzejewo (betonówka)
- przebudowa drogi Kołaczkowo – Wszembórz
- przebudowa drogi Targowa Górka – Mała Górka
- przebudowa drogi Tarnowa – Spławie – Nowa Wieś Podgórna

2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej.

2.1. Infrastruktura edukacyjna.

Celem działania jest podniesienie jakości kształcenia i poprawa dostępu do edukacji, modernizacja infrastruktury sanitarnej w placówkach oświatowych oraz zwiększenie dostępu do sportu dla społeczności lokalnych. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną mają kluczowe znaczenie dla wyrównania szans edukacyjnych młodzieży zwłaszcza z terenów wiejskich.

Opis przewidywanych działań:

- przebudowa, rozbudowa i modernizacja istniejących obiektów dydaktycznych w szczególności budynków szkolnych,
- przebudowa, rozbudowa i modernizacja istniejących obiektów sportowych (sal gimnastycznych, boisk sportowych),
- przebudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i sanitarnej
- poprawa wyposażenia w sprzęt dydaktyczny i inne pomoce naukowe

Szacunkowe koszty planowanych w tej dziedzinie zadań inwestycyjno-remontowych przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Szkoła / adres	inwestycja / remont	szacunkowy koszt/zł	rok rozpoczęcia inwestycji/remontu
1.	Zespół Szkół Politechnicznych ul. Wojska Polskiego 1 62-300 Września	wymiana stolarki okiennej	97 000	2005
		remont dachu z rynnami i opierzeniem	50 000	2005
		ocieplenie wraz z elewacją	105 000	2006
		wymiana instalacji c.o.	40 000	2005
		modernizacja sal lekcyjnych (pomieszczeń, korytarzy)	105 000	2005
		założenie nowych terenów zielonych, uzupełnienie istniejących terenów zielonych	50 000	2005
		modernizacja infrastruktury sportowej	150 000	2006
		dokończenie nowego budynku dydaktycznego	1 120 000	2004
		zakup wyposażenia do nowego budynku dydaktycznego	131 747*	2004
		budowa windy	160 000	2004
		budowa kotłowni gazowej	680 000	2005
		Razem	2 688 747	
2.	Zespół Szkół Zawodowych nr 2 ul. Koszarowa 12 62-300 Września	remont szatni, klatki schodowej, podłóg, korytarzy, toalet (budynek nr 1)	113 000	2005
		adaptacja szatni na toalety z kabinami natryskowymi	50 000	2005
		wymiana okien (budynek nr 1)	140 000	2005
		modernizacja sali gimnastycznej (budynek nr 2)	20 000	2005
		położenie całego pokrycia dachowego (budynek nr 1)	400 000	2005/2006
		wykonanie ogrodzenia szkoły, zabezpieczenia, poprawa nawierzchni drogi	135 000	2006
		naprawa elewacji	50 000	2006
		naprawa dachu	18 666*	2004
		Razem	926 666	
3.	Zespół Szkół Specjalnych ul. Batorego 8 62-300 Września	remont dachu i odgromnika	7 500	2005
		remont łazienek	22 000	2005
		malowanie sal lekcyjnych i korytarzy	25 000	2005

		wymiana instalacji c.o. wymiana podłóg (II piętro)	57 500 48 000	2006 2005
		Razem	160 000	
4.	Liceum Ogólnokształcące ul. Witkowska 1 62-300 Września	wymiana okien w budynku szkoły	162 481*	2004
		ocieplenie dachu (główny budynek, sala gimnastyczna, łącznik)	60 000	2005
		położenie tynków zewnętrznych	400 000	2006
		zakup węzła kompaktowego c.o.	125 000	2006
		wymiana zaworów grzejnikowych na termostatyczne	36 000	2005
		adaptacja strychu na salę multimedialną z przeznaczeniem na prowadzenie lekcji + wyposażenie: projektor multimedialny, 15 stanowisk uczniowskich itp.)	200 000	2006
		modernizacja infrastruktury sportowej (pokrycie sztuczną nawierzchnią boiska do piłki ręcznej i nożnej, remont kortu tenisowego, wymiana sprzętu w siłowni)	160 000	2005
		modernizacja sal lekcyjnych (wymiana oświetlenia, urządzenie laboratorium języków obcych, zakup nowych stolików i krzeseł dla 6 sal lekcyjnych)	90 000	2005
		modernizacja pomieszczeń administr.	25 000	2005
		wymiana okien pozostałych	60 000	2006
		malowanie auli, korytarzy, sal lekcyjnych i innych pomieszczeń	40 000	2004
		adaptacja pomieszczeń na sanitariaty	10 000	2005
		cyklinowanie i malowanie parkietów (aula + 6 klas)	60 000	2005
		instalacja mechanicznych zasłon w auli szkolnej, przebudowa widowni na sali gimnastycznej	45 000	2006
		wymiana pokrycia dachowego	307 519*	2004

		remont sali gimnastycznej	78 000	2004
		Razem	1 859 000	
5.	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących ul. Kaliska 2 a 62-300 Września			
		ocieplenie szczytów (budynek B + internat)	40 000	2005
		malowanie elewacji (internat)	30 000	2005
		wymiana okien (sala gimnastyczna)	53 079*	2004
		instalacja płytek, osprzętu i wentylacji (kuchnia)	30 000	2005
		remont i modernizacja sanitariatów (ul. Gnieźnieńska 28)	70 000	2005
		remont dachu na budynku sali gimnastycznej	61 128*	2004
		wymiana okien w dalszej części sali gimnastycznej	50 000	2005
		naprawa instalacji elektrycznej w sali gimnastycznej	25 793*	2004
		remont dachów (ul Kaliska 2A i ul. Gnieźnieńska 28)	65 000	2005
		Razem	425 000	
Ogółem:			6 059 413	

*zadania inwestycyjno-remontowe zrealizowane bądź w trakcie realizacji

2.2. Pomoc społeczna - zwiększenie dostępu do usług w zakresie opieki socjalnej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych a także zapewnienie pomocy socjalnej i medycznej rodzinom oraz osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Celem działania jest poprawa dostępności usług świadczonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej w zakresie opieki socjalnej, rehabilitacji, przeciwdziałania patologiom społecznym oraz rozszerzenie form opieki socjalnej. Kierunki rozwoju powiatu w sferze pomocy społecznej zawarte będą w opracowywanej aktualnie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie wrzesińskim na lata 2004-2015”.

2.3. Ochrona zdrowia - podniesienie jakości usług i opieki medycznej. Przewidywane zadania inwestycyjne w latach 2004 – 2006 to przede wszystkim stworzenie nowej pracowni diagnostycznej – tomografii komputerowej oraz zakup sprzętu medycznego w celu dostosowania Pracowni

Endoskopii SPZOZ do wymaganych standardów. Ponadto planuje się wykonanie termomodernizacji budynku szpitala oraz budowę nowego bloku operacyjnego z intensywnym nadzorem i centralną sterylizatornią.

Rodzaj inwestycji	Koszt szacunkowy	Lata
Pracownia tomografii komputerowej	2.220.000,00 zł	2005
Pracownia endoskopii	207.227,00 zł	2006
Termomodernizacja budynku szpitala	3.700.000,00 zł	2005
Budowa bloku operacyjnego : - 3 sale operacyjne	4.500.000,00 zł	2005 / 2006

Planowany koszt zadań inwestycyjnych SPZOZ na lata 2004 – 2006 wynosi 10.627.227 zł.

2.4. Wsparcie działań zmierzających do poprawy poziomu bezpieczeństwa w powiecie.

Działanie to ma na celu dalszą poprawę bezpieczeństwa mieszkańców powiatu i osób przebywających czasowo na terenie administrowanym przez powiat, wykorzystując wszystkie zrealizowane dotychczas przedsięwzięcia w tym zakresie.

Jako bazę wyjściową można z całą pewnością wykorzystać funkcjonujący już obecny system bezpieczeństwa zbudowany w okresie ostatnich kilku lat działający w oparciu o nowopowstające odpowiednie przepisy prawne.

Dalsze działania w tym zakresie będą polegać na bieżącej rozbudowie systemu, jego doposażaniu i wypracowywaniu jak najlepszego jego kształtu – takiego, aby mógłby przynieść jak najlepsze rezultaty w bieżącym funkcjonowaniu. Nieodzowne jest przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń osób pracujących w tym systemie, przede wszystkim pod względem ratownictwa medycznego.

Opis przewidywanych działań:

- Doskonalenie funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu wrzesińskiego w zakresie zapewnienia współdziałania jednostek organizacyjnych administracji rządowej i samorządowej w przedmiocie zapobiegania zagrożenia życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, a także zapobiegania klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym zagrożeniom oraz zwalczania i usuwania ich skutków.
- Rozbudowa Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej we Wrześni w celu usytuowania karetek wyjazdowych. Przedsięwzięcie to ma mieć na celu doprowadzenie do stworzenia standardu umieszczenia służb medycznych i służb ratowniczo – gaśniczych w jednym miejscu.
- Doposażenie wszystkich jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w powiecie w zestawy ratownictwa medycznego PSP R-1.
- Poszerzenie bazy sprzętowo-szkoleniowej dla ratowników medycznych (fantomy).
- Dalsza rozbudowa Centrum Powiadamiania Ratunkowego – doposażenie w sprzęt informatyczny (serwer, komputery stacjonarne), zakup oprogramowań oraz rozbudowa łączności (radiotelefony nasobne, przenośne, doprowadzenie do funkcjonowania systemu GPS, zakup map cyfrowych).
- Przeszkolenie funkcjonariuszy Komendy Powiatowej oraz Ochotniczych Straży Pożarnych na ratowników medycznych.
- Wyposażenie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w sprzęt ratowniczy o odpowiednim standardzie (w głównej mierze chodzi tu o ratownictwo drogowe).
- Zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych odpowiednich do specyfiki zagrożeń występujących na terenie powiatu.
- Realizacja Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli w Powiecie Wrzesińskim.
- Rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego miasta Wrześni oraz poprawa jego jakości funkcjonowania.

3. Ochrona środowiska:

Dla poprawy stanu środowiska naturalnego proponuje się następujące działania:

3.1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza i poszanowania energii. Celem działania jest ochrona i utrzymanie stanu środowiska na dotychczasowym poziomie przy jednoczesnej poprawie standardu cywilizacyjnego życia mieszkańców oraz podniesieniu walorów turystycznych i rekreacyjnych powiatu.

Opis przewidywanych działań:

- wspieranie i wdrażanie zintegrowanych systemów oszczędzania energii i ochrony

środowiska, m.in. termomodernizacja budynku Starostwa (ul. Kaliska i ul. Chopina), budynku przy ul. Koszarowej, budynków szkół (ZSP, ZSS, LO), budynku szpitala we Wrześni.

- budowa stacji przeładunkowej odpadów w Bardzie (II kwatera składowiska, hala z linią sortowniczą, kompostownia) w celu zminimalizowania ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenia nowoczesnego systemu ich wykorzystania i unieszkodliwiania
- wspieranie wykorzystywania alternatywnych źródeł energii.
- współdziałanie w tworzeniu lokalnych programów energetycznych,

3.2. Wspieranie programów i działań zmierzających do zwiększenia lesistości powiatu oraz dążenie do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej. Powiat wrzesiński charakteryzuje się niską lesistością, jednak stan lasów prywatnych nie jest dobry. Ponadto dużą część gruntów rolnych stanowią gleby słabej jakości (V i VI klasa bonitacyjna), które nie są uprawiane. Działanie ma na celu pomoc w utrzymaniu lasów niepaństwowych w dobrej kulturze oraz zalesieniu gruntów niewykorzystywanych rolniczo. Ochrona gruntów leśnych ma również na celu utrzymanie i poprawę walorów przyrodniczych i krajobrazowych powiatu.

Opis przewidywanych działań:

- sporządzanie uproszczonych planów urządzania lasów i inwentaryzacji stanu lasów.
- wspieranie Krajowego Programu Zwiększania Lesistości.
- wspieranie programów zalesiania gruntów rolnych w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich.
- ochrona zasobów leśnych oraz biologicznej różnorodności ekosystemów.
- prowadzenie wspólnej polityki ochrony przyrody we współpracy z Wojewodą Wielkopolskim, działającym przy nim Wydziałem Środowiska i Rolnictwa oraz z Wójtami Gmin, Burmistrzami Miast i Gmin z terenu powiatu, Dyrektorem Parków Krajobrazowych, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu i Nadleśnictw.
- dążenie do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych.

3.3. Edukacja ekologiczna oraz propagowanie postaw i zachowań motywujących społeczeństwo do działań przyjaznych środowisku i jego ochronie. Celem poprawy stanu środowiska na terenie powiatu oraz zachowania walorów cennych przyrodniczo terenów niezbędne jest prowadzenie edukacji ekologicznej społeczeństwa, przede wszystkim dzieci i młodzieży.

Opis przewidywanych działań:

- opracowanie programu edukacji ekologicznej.
- utworzenie „Zielonej szkoły” w części budynku szkoły podstawowej we Wrąbczynkowskich Holendrach na terenie Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego.
- nawiązanie współpracy z przedszkolami i szkołami polegającej na:
 - wspólnym uzgodnieniu zakresu i formy edukacji ekologicznej;
 - przeprowadzaniu różnego rodzaju konkursów i akcji proekologicznych w przedszkolach, szkołach z nagrodami np. w formie pomocy edukacyjnych oraz zaproszeń do miejscowych i okolicznych ośrodków edukacyjnych;
 - bezpośrednim uczestnictwie przedstawicieli władz samorządowych w procesie edukacji ekologicznej.
- nawiązanie współpracy ze szkołami, fundacjami ekologicznymi i wspólna organizacja:
 - akcji promocyjnych, w postaci imprez masowych i happeningów, powiązanych np. ze zbiórką odpadów, lub akcji np. sprzątanie powiatu wrzesińskiego,
 - konkursów z nagrodami,
 - wystaw prac związanych z ekologią, stworzonych przez artystów amatorów i profesjonalistów,
 - szkolnych wycieczek do ośrodków edukacji ekologicznej,
 - pokazów, sesji filmowych, wycieczek ekologicznych, seminariów, sympozjów, konferencji itp. z wykorzystaniem stworzonych ośrodków edukacji ekologicznej.
- prowadzenie akcji na rzecz pozyskania sposobów dofinansowania edukacyjnych działań proekologicznych np. w postaci ufundowania nagród w organizowanych konkursach.
- edukacja i propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do działań sprzyjających środowisku i jego ochronie.
- utworzenie stałej ekspozycji walorów miejscowych Parków Krajobrazowych połączonej z centrum edukacji przyrodniczo- ekologicznej, prowadzonej przez Muzeum Okręgowe w Pyzdrach w zmodernizowanym budynku po elektrowni wodnej w Pyzdrach.

3.4. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi turystyki w powiecie. Celem tego działania jest poprawa atrakcyjności turystycznej powiatu, poprawa dostępności regionalnych produktów turystycznych, wzrost liczby gospodarstw agroturystycznych.

Opis przewidywanych działań:

- opracowanie i rozpowszechnienie powiatowego informatora atrakcji turystycznych powiatu z uwzględnieniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego;

- stworzenie zweryfikowanej bazy informacyjnej o kwaterach agroturystycznych i promowanie jej na powiatowej stronie internetowej;
- udzielanie pomocy w wykreowaniu, rozwoju i promocji lokalnych produktów turystycznych;
- współorganizacja szkoleń w zakresie usług turystycznych , a w szczególności agroturystycznych;
- wspieranie wspólnie z gminami i organizacjami pozarządowymi budowy urządzeń obsługi turystyki (szlaki turystyczne, w tym turystyki kwalifikowanej: pieszej, wodnej i konnej);
- przystosowane wolnych pomieszczeń szkoły na Wrąbczynkowskich Holendrach gm. Pyzdry na „Zieloną szkołę” z możliwością noclegu dla dzieci i młodzieży na ok. 35 osób;
- modernizacja budynku byłej szkoły w Królewicach gm. Pyzdry na hotel;
- modernizacja budynku po elektrowni wodnej w Pyzdrach z przeznaczeniem na stworzenie stałej ekspozycji walorów miejscowych Parków Krajobrazowych połączonej z centrum edukacji przyrodniczo- ekologicznej, prowadzonej przez Muzeum Okręgowe w Pyzdrach.
- budowa ścieżki rowerowej na bazie byłej kolejki wąskotorowej na trasie Września- Pyzdry.
- organizacja miejsc parkingowych, tras spacerowych i ścieżek edukacyjnych na terenach Parków Krajobrazowych w porozumieniu z dyrekcją Parków Krajobrazowych i Nadleśnictwami.

3.5. Ochrona przed hałasem. Działanie to ma na celu określenie obszarów powiatu najbardziej narażonych na hałas, w tym terenów wzdłuż tras komunikacyjnych, oraz ograniczenie uciążliwości ponadnormatywnego hałasu dla mieszkańców tych obszarów.

Opis przewidywanych działań:

- Podjęcie działań zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego dla mieszkańców poprzez:
 - wprowadzenie ograniczeń prędkości jazdy,
 - poprawę nawierzchni dróg,
 - ograniczenia wjazdu transportu ciężkiego.
 - montowanie ekranów dźwiękoszczelne.

Szacunkowy koszt inwestycji mających na celu ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego przedstawia poniższa tabela:

Opis zadania	Szacunkowy koszt	Lata
Budowa stacji przeładunkowej odpadów w Bardzie	2 370 000	2004/2006
Modernizacja i wyposażenie wolnych pomieszczeń w szkole we Wróbczynkowskich Holendrach na Zieloną Szkołę	30 000	2005
Budowa ścieżki rowerowej na trasie Września-Pyzdry	120 000	2005
Promocja selektywnej gospodarki odpadami-edukacja	90 000	2004/2006
Budowa przystani rzecznych w Pyzdrach i Orzechowie	100 000	2005
Budowa zbiornika małej retencji w Biechowie	100 000	2005
Budowa zbiornika małej retencji w Gozdowie	1 000 000	2006

4. Rozwój zasobów ludzkich.

4.1. Wyrównywanie szans młodzieży w dostępie do edukacji poprzez programy stypendialne.

Celem działania jest podniesienie dostępu do kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym dla uczniów pochodzących z obszarów wiejskich i studentów pochodzących z obszarów zagrożonych marginalizacją (w tym w szczególności obszarów wiejskich i obszarów restrukturyzacji przemysłów).

Powiat wrzesiński planuje przyznanie w roku szkolnym/akademickim 2004/2005 (nie dłużej niż 10 miesięcy) stypendiów dla ok. 400 uczniów i ok. 50 studentów.

Ponadto planuje się wyposażenie szkół w pracownie komputerowe, dołączenie do Internetu oraz tworzenie centrów informacji multimedialnej i internetowej na potrzeby wynikające z nauczania i zajęć pozalekcyjnych.

4.2. Wspieranie ustawicznego kształcenia oraz działań na rzecz rozwoju zawodowego. Celem działania jest dostosowywanie struktury szkolnictwa, wiedzy i umiejętności mieszkańców powiatu do potrzeb i wymogów rynku pracy; wzmocnienie powiązań edukacji z potrzebami rynku pracy poprzez stworzenie systemu doradztwa w zakresie wyboru kierunku nauczania i doradztwa zawodowego oraz podniesienie standardu w zakresie wyposażenia znajdujących się w szkołach pracowni specjalistycznych jak również unowocześnienie infrastruktury edukacyjnej, przeznaczonej

zwłaszcza do kształcenia praktycznego; podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz pobudzanie ich mobilności zawodowej; zwiększanie mobilności i szans na samozatrudnienie. Powyższe cele znajdują odzwierciedlenie w następujących działaniach: szkolenia w zakresie podwyższania kwalifikacji zawodowych, w zakresie języków obcych, kursy specjalistyczne i praktyki zawodowe, szkolenia w zakresie rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej, doradztwo zawodowe.

4.3. Reorientacja zawodowa osób bezrobotnych oraz dotkniętych procesami restrukturyzacji, a także ich aktywizacja zawodowa. Zadania zmierzające do poprawy sytuacji na rynku pracy wynikają z *„Powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy”* przyjętego do realizacji przez Radę Powiatu we Wrześni uchwałą nr 49/VIII/2003 z dnia 29 maja 2003r.

Punkt 2 tego programu dotyczy stworzenia warunków do optymalnego wykorzystania zasobów pracy, obniżenia kosztów zatrudnienia, łagodzenia skutków zwolnień grupowych, zmniejszenia zagrożenia długotrwałym bezrobociem i przewiduje następujące zadania:

1. Aktywizacja zarejestrowanych bezrobotnych różnymi formami przeciwdziałania bezrobociu (szkolenia i przekwalifikowania, prace interwencyjne, roboty publiczne, staże i umowy absolwenckie).
2. Współpraca służb zatrudnienia w zakresie wymiany informacji o wolnych miejscach pracy w celu zapewnienia dostępu do ofert pracy poza terenem powiatu wrzesińskiego jak również za granicą.
3. Ograniczenie skutków zwolnień grupowych

Zadanie nr 1 dotyczy przede wszystkim bezrobotnej młodzieży oraz długotrwale bezrobotnych, co wynika z analizy sytuacji na powiatowym rynku pracy. Do 30 kwietnia 2004r. roku aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu były finansowane wyłącznie ze środków Funduszu Pracy jednak w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej obecnie pojawiła się możliwość współfinansowania tych form ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich.

Zadanie nr 2 polega na wymianie informacji pomiędzy urzędami pracy działającymi na terenie sąsiednich powiatów oraz na pozyskiwaniu informacji o ofertach pracy z wojewódzkiego urzędu pracy.

Zadanie nr 3 mające na celu ograniczenie skutków zwolnień grupowych realizowane jest poprzez:

- opracowanie w 2003r. „*Powiatowego programu działań na rzecz łagodzenia skutków zwolnień grupowych*”,
- zapewnienie bezrobotnym informacji w zakresie możliwości rozpoczęcia działalności gospodarczej,
- zorganizowanie stanowiska szybkiej interwencji do kontaktów z przedsiębiorcami zamierzającymi zwalniać pracowników,
- monitoring zwolnień grupowych.

Ponadto w roku bieżącym Urząd Pracy zamierza kontynuować działania mające na celu aktywizację bezrobotnej młodzieży oraz długotrwale bezrobotnych poprzez przygotowanie projektów, które będą realizowane w ramach działania 1.2 i 1.3 SPORZL w latach 2005-2006.

4.4. Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych. Celem działania jest przede wszystkim poprawa warunków życia i funkcjonowania osób niepełnosprawnych, stworzenia warunków do zatrudnienia i przeciwdziałania skutkom bezrobocia osób niepełnosprawnych oraz wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Opis przewidywanych działań:

- szkolenie i przekwalifikowanie zawodowe osób niepełnosprawnych
- dofinansowanie przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych
- wspieranie likwidacji istniejących barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych
- dofinansowanie funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej.

5. Wzmocnienie potencjału gospodarczego i społecznego powiatu. Celem owych działań jest wspieranie i rozwój przedsiębiorczości, zwłaszcza w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw zarówno w miastach jak i na obszarach wiejskich; podniesienie poziomu konkurencyjności regionalnej powiatu wrzesińskiego; tworzenie warunków do nawiązywania i kontynuacja dotychczasowej współpracy partnerskiej powiatu z partnerami w kraju i z zagranicy; wzmocnienie pozytywnego wizerunku powiatu.

5.1. Rozwój obszarów wiejskich poprzez pobudzanie i wzrost przedsiębiorczości osób pracujących w rolnictwie przy równoczesnym wspieraniu działalności pozarolniczej na obszarach wiejskich (wspomaganie reorientacji zawodowej mieszkańców wsi); wspieranie działań w zakresie zapewnienia rolnikom warunków do podwyższania poziomu życia.

5.2. Wspieranie sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Celem tych działań jest tworzenie środowiska wspierającego innowacje i zmiany; wspieranie rozwoju partnerstwa publiczno-

prywatnego oraz promowanie przedsiębiorczości jako umiejętności życiowej skierowanej na klienta i wyższą kulturę usług.

Opis przewidywanych działań:

- tworzenie warunków sprzyjających prowadzeniu działalności gospodarczej, zwłaszcza dla sektora MSP (wytwórca ponad 50% PKB)
- współdziałanie z Agencją Rozwoju Regionalnego dla skutecznego informowania o szkoleniach i programach pomocowych dla MSP
- promowanie działalności instytucji finansowych jak fundusze poręczeń kredytowych oraz fundusze pożyczkowe
- współdziałanie ze stowarzyszeniami przedsiębiorców
- promowanie możliwości inwestycyjnych w powiecie i w poszczególnych gminach oraz podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu.

5.3. Promocja powiatu oraz rozwój współpracy powiatu z partnerami krajowymi i zagranicznymi. Celem tych działań jest kreowanie pozytywnego wizerunku powiatu wrzesińskiego, promowanie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej powiatu oraz usprawnianie przepływu informacji o powiecie, zachodzących procesach gospodarczych, działalności kulturalnej i sportowej, walorach przyrodniczych i turystycznych.

Opis przewidywanych działań:

- opracowywanie folderów i innych wydawnictw upowszechniających wiedzę o powiecie
- wydawanie biuletynu powiatu wrzesińskiego „Przegląd Powiatowy”
- udział w targach i imprezach promocyjnych (MTP POLAGRA)
- współpraca z mediami w kreowaniu wizerunku powiatu
- wykorzystanie strony internetowej powiatu i powiatowego biuletynu informacji publicznej do usprawnienia przepływu informacji warunków powiecie
- rozwijanie współpracy partnerskiej krajowej i zagranicznej w celu realizacji projektów edukacyjnych, kulturalnych, sportowych, turystycznych, wspierających działalność gospodarczą, przedsiębiorczość, rzutujących na poprawę bezpieczeństwa lokalnego społeczeństwa
- kontynuacja współpracy partnerskiej z powiatem Smolewicz z Białorusi oraz Wolfenbittel w Niemczech
- rozwijanie programów międzynarodowej wymiany i współpracy młodzieży (w ramach programu „Młodzież”
- udział w targach i imprezach promocyjnych.

5.4. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi turystyki w celu poprawy atrakcyjności turystycznej powiatu, poprawy dostępności regionalnych produktów turystycznych, wzrostu liczby gospodarstw agroturystycznych.

5.5. Podniesienie standardów obsługi mieszkańców powiatu w zakresie administracji publicznej. Celem działań jest podniesienie jakości obsługi interesantów i efektywności pracy, poprawa szybkości załatwianych spraw, wykorzystanie technologii społeczeństwa informacyjnego do działań administracji samorządowej.

Opis przewidywanych działań:

- budowa sieci komputerowej, telefonicznej i elektrycznej w budynkach należących do Starostwa Powiatowego we Wrześni wraz z jednostkami podległymi (Powiatowy Zarząd Dróg, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Fundusz Poręczeń Kredytowych) elektronicznego także wyposażenia w sprzęt komputerowy Starostwa oraz PIAP dla:
 - wdrożenia elektronicznego obiegu dokumentów,
 - elektronicznej archiwizacji dokumentów,
 - rozwoju publicznych usług elektronicznych dla urzędu z wykorzystaniem podpisu elektronicznego,
 - ogólnodostępności do informacji i pracowników Starostwa.

Przewidywane koszty budowy sieci komputerowej w budynkach Starostwa Powiatowego we Wrześni.

Rodzaj inwestycji	Szacunkowy koszt	Lata
osieciowanie budynku Starostwa oraz budynków przy ul. Kaliskiej i ul. 3 Maja	300 000	2005
osieciowanie budynku przy ul. Kościuszki (Meramont)	700 000	2006
zakup komputerów (60 szt.)	300 000	2004/2006
zakup PIAP (5 szt.)	75 000	2006

- umożliwianie pracownikom Starostwa podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez systemy szkoleń współfinansowane przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach ZPORR (działanie 2.1).

IV. Realizacja zadań i projektów

Propozycje projektów przebudowy dróg dla PRL lata 2004 – 2006

Kol.	Nr drogi nowy/stary	Wyszczególnienie projektów	Szacunkowy koszt całkowity	Udział Powiatu 15 %	Budżet krajowy 10 %	UE 75 %	Projekt	Lata
1	2	3	5	6	7	8	9	
1	2948/32455	Gmina Września Przebudowa drogi Bierzglinek – Gozdowo	2 300 000	345 000	230 000	1 725 000	27 738	2004 (pr 2005
2	2905/32528	Gmina Miłosław Przebudowa drogi w m. Szczodrzejewo (betonówka)	800 000	120 000	80 000	600 000	20 000	(projekt+w
3	2910/32525	Gmina Kołaczkowo Przebudowa drogi Kołaczkowo – Wszembórz	2 400 000	360 000	240 000	1 800 000	65 000	2005 (pr re
4	2932/32462	Gmina Nekla Przebudowa drogi Targowa Górka– Mała Górka	1 200 000	180 000	120 000	900 000	35 000	(proje 2006
5	2904/16155 + 32528	Gmina Pyzdry / Kołaczkowo / Miłosław Budowa drogi Tarnowa – Sławie – N.W. Podgórna	4 000 000	600 000	400 000	3 000 000	90 000	20 (projekt+w
Razem			10 700 000	1 605 000	1 070 000	8 025 000	238 000 (210 000)	

Uzasadnienie dla planowanych zadań i projektów:

Przebudowa odcinka drogi Bierzglinek-Gozdowo poprawi dostępność komunikacyjną do 35 ha gruntów przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania terenu pod aktywizację gospodarczą zlokalizowanych bezpośrednio przy drodze, we wsi Bierzglinek.

Zlikwidowane zostanie wąskie gardło komunikacyjne, gdyż od strony Gozdowa w kierunku Wrześni droga ta gromadzi ruch samochodowy z 5 kierunków w tym z sąsiedniego powiatu słupeckiego, z gmin Kołaczkowo, Pyzdry i Strzałkowo oraz z drogi wojewódzkiej z Kalisza i z drogi krajowej z Konina. W wyniku poszerzenia i wzmocnienia jezdni po drodze będzie mógł się odbywać ruch samochodowy bez ograniczeń w masie całkowitej, co nie stworzy przeszkód potencjalnym inwestorom. Poprawi się płynność ruchu oraz skróci się czas przejazdu mieszkańcom obszarów wiejskich do siedziby powiatu we Wrześni i drogi krajowej nr 92.

Przebudowa odcinka drogi w m. Szczodrzejewo jest kontynuacją i zarazem zakończeniem przebudowy drogi Czeszewo-Szczodrzejewo, realizowanej przez powiat etapami od 2000r. Planowany odcinek do przebudowy posiada nawierzchnię betonową o szerokości tylko 3,2m, co uniemożliwia prowadzenie swobodnego ruchu samochodowego.

Po realizacji przebudowy powstanie połączenie komunikacyjne o dobrej jakości pomiędzy Czeszewem i Szczodrzejewem oraz drogami powiatowymi stanowiącymi dojazd do powiatu jarocińskiego i gminy Miłosław (w m. Czeszewo) a także do przeprawy promowej przez rzekę Wartę w m. Nowa Wieś Podgórna (w m. Szczodrzejewo). Ciąg ten obsługuje obszar o wielu walorach historyczno-przyrodniczych m.in. Czeszewsko - Żerkowski Park Krajobrazowy i morenową pradolinę Warty jak również stanowi dojazd do wałów p. powodziowych, drogę ewakuacji podczas wylewu Warty oraz objazd podczas zamknięcia mostów przez Wartę w m. Pyzdry lub Nowe Miasto. Najcenniejszym bogactwem okolicy są występujące w Czeszewie źródła wód hipotermalnych, wprowadzone zarządzeniem MZiOS do wykazu wód leczniczych, a Czeszewo uznano jako wieś uzdrowiskową. Zakończenie przebudowy drogi Czeszewo – Szczodrzejewo poprawi dostępność do tych terenów i korzystnie wpłynie na rozwój turystyki, agroturystyki oraz usług turystycznych.

Droga Kołaczkowo-Wszembórz odgrywa ważną rolę w sieci drogowej naszego powiatu, ponieważ stanowi połączenie dwóch dróg wojewódzkich 442 Września-Kalisz i 441 Borzykowo - Miłosław oraz najkrótsze połączenie 6 wsi z siedzibą powiatu we Wrześni i gminy w Kołaczkowie. Zbyt mała nośność i szerokość jezdni spowodowały wprowadzenie przez zarząd drogi zakazu przejazdu pojazdów o rzeczywistej masie całkowitej ponad 12 ton.

W wyniku poszerzenia i wzmocnienia jezdni droga zostanie udostępniona do przejazdów pojazdami bez ograniczeń w masie całkowitej, co skróci o 3 km przejazd pojazdami ciężkimi. Droga zostanie

udostępniona do przewozów tranzytowych, co wpłynie na uatrakcyjnienie społeczno-gospodarcze i inwestycyjne przyległych terenów. Poprawi się dostępność do zlokalizowanego przy drodze wylewiska i oczyszczalni ścieków.

Przebudowa odcinka drogi Mała Górka-Targowa Górka jest kontynuacją i zakończeniem przebudowy ciągu : Zasutowo – Podstolice – Opatówko – Mała Górka – Targowa Górka, realizowanego etapami od 2001r.

Droga na odcinku planowanym do przebudowy posiada szerokość jezdni 4 m i 4,5 m, co uniemożliwia prowadzenie swobodnego ruchu samochodowego w tym ciężkiego.

Droga ta stanowi najkrótsze połączenie pomiędzy drogą krajową nr 2 Poznań – Warszawa a drogą powiatową Nekla – Mystki obsługującą połączenie z siedzibą gminy Nekla oraz z sąsiednim powiatem średzkim. Zlikwidowane zostanie wąskie gardło komunikacyjne. Poszerzenie jezdni udostępni drogę dla ruchu tranzytowego i znacznie skróci długość oraz czas przejazdu. Poprawi się również dostępność do obszarów przeznaczonych pod aktywizację gospodarczą.

Planowana do przebudowy droga gruntowa Nowa Wieś Podgórna – Sławie – Tarnowa to jedyne połączenie komunikacyjne południowej części powiatu w tym 3 gmin wchodzących w jego skład: Miłosław, Kołaczkowo i Pyzdry. Łącznie z drogą Szczodrzejewo-Czeszewo stanowi najkrótsze połączenie z obszarem powiatu średzkiego i jarocińskiego, przeprawy promowej przez rzekę Wartę w m. Nowa Wieś Podgórna oraz drogi wojewódzkiej Września – Kalisz. Stanowi również dojazd do wałów p. powodziowych oraz drogę ewakuacji podczas wylewu Warty a także drogę objazdową podczas zamknięcia mostów przez Wartę w m. Pyzdry lub Nowe Miasto. Wybudowana droga umożliwi dostępność komunikacyjną do Czeszewsko-Żerkowskiego Parku Krajobrazowego i pradoliny Warty. Wpłynie to korzystnie na rozwój turystyki, agroturystyki. Ponadto poprawi się dostępność do złóż piasku w m. Sławie. Należy zaznaczyć, że projekt ten powiązany jest z realizowaną przebudową odcinka Czeszewo – Szczodrzejewo oraz zrealizowanym już w 2001r odcinkiem Pyzdry – Tarnowa.

V. Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie powiatu

Zaplanowane projekty drogowe są świadomie skoncentrowane wokół węzła autostradowego A2, który jest obszarem potencjału rozwoju gospodarczego. Znajdują się tutaj:

- tereny aktywizacji gospodarczej (34 ha w miejscowościach Września, Bierzglinek, Nadarzyce Gozdowo),

- oraz tereny pod budownictwo mieszkaniowe (w miejscowości Bierzglinek).

Bezpośrednimi beneficjentami projektu będą przedsiębiorcy oraz odbiorcy indywidualni. Obecnie brak infrastruktury technicznej na tym terenie uniemożliwia pozyskanie potencjalnych inwestorów. Inwestycje niewątpliwie przyczynią się do ożywienia gospodarczego poprzez powstanie nowych przedsiębiorstw (również nowych miejsc pracy), a także poprzez migrację ludności.

Planowane na lata 2004-2006 przebudowy 5 odcinków dróg (tabela z wykazem propozycji projektów przebudowy dróg, rozdz. IV) są kontynuacją realizowanych już robót począwszy od 1999 r. Ilustruje to poniższa mapa:

Mapa sieci dróg powiatowych Powiatu Wrzesińskiego

Planowany do przebudowy **odcinek Bierzglinek – Gozdowo** o dług. 3,6 km dróg powiatowych nr 32 455 Września – Graboszewo i 32 514 Gozdowo – Samarzewo jest kontynuacją zrealizowanych przez Powiat Wrzesiński następujących robót o łącznej długości 3 288 m w kwocie 381 680 zł :

- w 1999r. wzmocnienie odcinka drogi w m. Gozdowo o dług. 135 m
- w 2001r. wzmocnienie odcinka drogi Gozdowo – granica gmin Września i Kołaczkowo o dług. 2 130 m
- w 2004r wzmocnienie odcinka drogi Września – Bierzglinek o dług. 1 023 m.

Ponadto już w 2003r. Powiat Wrzesiński rozpoczął starania o przebudowę niebezpiecznego skrzyżowania drogi krajowej nr 92 Poznań – Konin z drogą powiatową nr 32 455 Września - Graboszewo. W roku bieżącym Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu przystąpiła do realizacji przebudowy przedmiotowego skrzyżowania, w której kosztach partycypował Powiat Wrzesiński w zakresie przygotowania dokumentacji budowlanej i realizacji inwestycji na kwotę 50 000 zł.

Z kolei przebudowa odcinka **drogi o dług. 1,0 km w m. Szczodrzejewo** jest kontynuacją i zarazem zakończeniem przebudowy drogi nr 32 528 Czeszewo-Szczodrzejewo, realizowanej przez Powiat etapami od 2000r :

1. w 2000r. przebudowa odcinka drogi w m. Szczodrzejewo o dług. 410 m
2. w 2003r. przebudowa odcinka drogi w m. Czeszewo o dług. 150 m
3. w 2004r. przebudowa odcinka drogi Szczodrzejewo – Czeszewo o dług. 1 885m.

Zrealizowano odcinki o łącznej długości 2 445 m i nakładzie 1 018 422 zł, przy czym dla realizacji odcinka Szczodrzejewo-Czeszewo Powiat Wrzesiński otrzyma w 2004r. finansową z programu SAPARD w wysokości 382 527 zł.

Planowana do przebudowy **droga nr 32 525 Kołaczkowo – Wszembórz** o dług. 3,6 km rozpoczyna się i kończy na skrzyżowaniach z drogami wojewódzkimi : nr 442 Września-Kalisz i nr 441 Borzykowo- Miłosław. Aby nie realizować drogi odcinkami planowane jest całościowe wykonanie robót.

Planowany do przebudowy **odcinek o dług. 1,9 km Targowa Górka – Mała Górka** znajduje się w ciągu dróg powiatowych nr 32 464 i 32 462 łączących drogę krajową nr 2 Poznań – Warszawa z m. Targowa Górka i jest zakończeniem realizowanej etapami przebudowy :

1. w 2001r. wzmocnienie odcinka drogi krajowej nr 2 – Podstolice o dług. 1 220 m
2. w 2003r. poszerzenie i wzmocnienie odcinka Podstolice – Mała Górka o dług. 2 290 m.

Przy czym wzmocnienie nawierzchni zostało wykonane w 2003r przez wykonawcę autostrady firmę STRABAG, gdyż droga ta stanowiła dojazd do autostrady A 2. Łączne nakłady Powiatu i firmy Strabag na wykonane roboty na odcinku o dług. 3 510 m to kwota 506 581 zł.

Planowana do przebudowy droga **gruntowa o dług. 4,6 km Nowa Wieś Podgórna – Sławie – Tarnowa** zlokalizowana jest w ciągu drogowym Czeszewo – Szczodrzejewo – Nowa

Wieś Podgórna – Splawie – Tarnowa – Pyzdry.

Aby wykonać to połączenie drogowe Powiat Wrzesiński zrealizował oraz realizuje następujące roboty:

1. w 2000r. przebudowa odcinka drogi w m. Szczodrzejewo o dług. 410 m
2. w 2001r. wzmocnienie odcinka Pyzdry – Tarnowa o dług. 2 352 m
3. w 2003r. przebudowa odcinka drogi w m. Czeszewo o dług. 150 m
4. w 2004r. przebudowa odcinka drogi Szczodrzejewo – Czeszewo o dług. 1 885m
5. w 2004r. wzmocnienie odcinka ul. Kaliska i ul. Wrocławska o dług. 401m

Ponadto odcinek tego ciągu w m. Szczodrzejewo planowany jest jako pozycja nr 2 w tabeli propozycji projektów przebudowy dróg, rozdz. IV.

Koszty na realizację powyższych odcinków o łącznej długości 5 198 m to kwota 1 018 422 zł, przy czym dla realizacji odcinka Szczodrzejewo-Czeszewo powiat wrzesiński otrzyma w 2004r pomoc finansową z programu SAPARD w wysokości 382 527 zł.

Stworzenie sieci dróg wysokiej jakości jest warunkiem niezbędnym, aby powiat wrzesiński mógł realizować swoją misję bycia dobrym partnerem regionalnym dla tych, którzy chcą inwestować na jego terenie.

W sytuacji wysokiego bezrobocia (z 21,8% marzec 2003r. do 23,3% marzec 2004r.) zakłada się duży wysiłek partnerów społecznych i instytucjonalnych w działaniach zdefiniowanych jako przeciwdziałanie marginalizacji społecznej zwłaszcza długotrwale bezrobotnych oraz aktywizacji bezrobotnej młodzieży. Wszelkie działania powiatu i w/w instytucji, które planuje się realizować poprzez środki finansowe Europejskiego Funduszu Społecznego (a będące kontynuacją realizowanych aktualnie projektów w ramach działań 1.2 oraz 1.3 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich) nie będą efektywne jeśli zadania inwestycyjne wspierane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (w ramach ZPORR) nie będą realizowane.

Ponadto wysoki poziom bezrobocia na terenie powiatu wrzesińskiego obliguje do wysiłku skierowanego na poprawę i utrzymanie standardu placówek powiatu, ze szczególnym uwzględnieniem placówek oświatowych. Wyrównywanie szans w dostępie do edukacji zwłaszcza młodzieży wiejskiej (programy stypendialne), remonty i doposażenie sal dydaktycznych oraz wprowadzanie „rynkowych” profili kształcenia będą miały na celu podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców kompatybilnego z potrzebami rynku pracy.

Działania powiatu w zakresie ochrony środowiska są ściśle powiązane z Powiatowym Planem Gospodarki Odpadami, stanowią istotną część świadomej współpracy z gminami, dla których ochrona środowiska jest zadaniem głównym.

VI. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego służą zmierzeniu celów szczegółowych zdefiniowanych w dokumencie „Uzupełnienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (priorytet 3, działania 3.1. Obszary wiejskie oraz 3.2. Obszary podlegające restrukturyzacji).

Głównym celem działania 3.1. jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów wiejskich (obszarów usytuowanych poza granicami administracyjnymi miast) i małych miast do 20 tys. mieszkańców. Dodatkowo określone są następujące cele szczegółowe działania:

- wzrost mobilności zawodowej mieszkańców wsi i małych miast,
- tworzenie warunków do dywersyfikacji działalności gospodarczej.

Głównym celem działania 3.2. jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów restrukturyzowanych.

Do pomiaru tychże szczegółowych celów służą wskaźniki produktu i rezultatu mierzące rzeczowe, bezpośrednie i natychmiastowe efekty dotyczące bezpośrednich beneficjentów wdrażanych działań; również wskaźniki oddziaływania mogące odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania.

Należy zaznaczyć, że z niniejszego planu jedynie zaplanowane inwestycje drogowe wpisują się w obszar aplikowania o wsparcie z funduszy strukturalnych z działania 3.1. i 3.2. ZPORR (pozostałe dotyczące infrastruktury szkolnej, służby zdrowia wpisują się w działanie 3.5., a informatyzacja w działanie 1.5.), dlatego też szczegółowo zanalizowane zostały wskaźniki monitorowania inwestycji drogowych.

Wskaźniki produktu:

- długość przebudowanych odcinków dróg w latach 2004-2006 to 14,7 km, w tym:
 - przebudowa drogi Bierzglinek – Godowo: **3,6 km**
 - przebudowa drogi w m. Szczodrzejewo (betonówka): **1,0 km**
 - przebudowa drogi Kołaczkowo – Wszembórz: **3,6 km**
 - przebudowa drogi Targowa Górka – Mała Górka: **1,9 km**
 - przebudowa drogi Tarnowa – Spławie – Nowa Wieś Podgórna: **4,6 km**

Wskaźniki rezultatu:

- liczba przepustów: 8, w tym:
 - przebudowa drogi Bierzglinek – Godowo: **6**

- przebudowa drogi w m. Szczodrzejewo (betonówka): **1**
- przebudowa drogi Kołaczkowo – Wszembórz: **1**
 - dostępność terenów inwestycyjnych:
- przebudowa drogi Bierzglinek – Godowo: **35 ha**
 - wzrost nośności odcinków dróg: **2 kN/oś** dla każdego projektu.

VII. Plan finansowy na lata 2004-2006

- Ocena sytuacji finansowej powiatu wrzesińskiego w latach 2001 – 2003 z uwzględnieniem budżetu roku 2004
- Analiza struktury dochodów
- Analiza struktury wydatków
- Źródła finansowania Planu Rozwoju Lokalnego w latach 2004 – 2006
- Plan finansowy do Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Wrzesińskiego na lata 2004 - 2006

1. Ocena sytuacji finansowej powiatu wrzesińskiego w latach 2001 – 2003 z uwzględnieniem budżetu roku 2004

Analiza finansowa powiatu wrzesińskiego została opracowana na podstawie następujących dokumentów:

1. sprawozdania rocznego z wykonania budżetu za rok 2001,
2. sprawozdania rocznego z wykonania budżetu za rok 2002,
3. sprawozdania rocznego z wykonania budżetu za rok 2003,
4. uchwały nr 110/XVIII/2004 Rady Powiatu we Wrześni z dnia 26 lutego 2004 roku w sprawie budżetu Powiatu Wrzesińskiego na rok 2004,
5. uchwały nr 145/XXI/2004 Rady Powiatu we Wrześni z dnia 26 sierpnia 2004 roku zmieniającą uchwałę w sprawie budżetu Powiatu Wrzesińskiego na rok 2004.

Ogólny obraz kształtowania się wyników finansowych powiatu w latach 2001– 2004 przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1

Kształtowanie się wyników finansowych w latach 2001 -2004.

<i>Kategoria finansowa</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Dochody ogółem	38 125 842,00	36 536 699,00	31 471 737,00	33 763 105,00
Wydatki ogółem	42 243 553,00	36 136 374,00	33 122 321,00	34 894 852,00
Wynik (A-B)	-4 117 711,00	400 325,00	-1 650 584,00	-1 131 747,00
Finansowanie	4 121 107,00	-308 604,00	2 057 916,00	1 131 747,00
Przychody	4 124 107,00	603 396,00	3 863 916,00	3 131 747,00
Rozchody	3 000,00	912 000,00	1 806 000,00	2 000 000,00

Rok 2004 - wielkość tych kategorii finansowych podane są według planu – stan na 26 sierpnia 2004

Z porównania danych wynika, że w badanym okresie realizacja dochodów i wydatków nie

przebiegała równomiernie. Największa dynamika zmian miała miejsce w roku 2001. W pozostałych latach natomiast dochody i wydatki malały. W roku 2001 Powiat Wrzesiński zaciągnął kredyt w banku komercyjnym na budowę szpitala, co stanowiło przychody w wysokości 3.500.000 złotych. Z uwagi na powyższe w roku 2001 nastąpiło zwiększenie wydatków o w/w kwotę.

W celu dokonania oceny tego zjawiska konieczne jest porównanie struktury dochodów, jak i wydatków tych wielkości w poszczególnych latach.

2. Analiza struktury dochodów

Celem dokonania analizy wpływu poszczególnych źródeł dochodów na dochody ogółem należy porównać te kategorie, co przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2

Struktura dochodów powiatu wrzesińskiego

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Rolnictwo i łowiectwo	339 731	407 331	198 747	77 600
Leśnictwo	22 950	13 991	70 479	56 129
Transport i łączność	16 720	12 355	18 036	387 470
Gospodarka mieszkaniowa	562 078	1 928 779	569 189	994 700
Działalność usługowa	476 969	203 083	239 789	289 000
Administracja publiczna	1 610 105	2 468 491	322 094	363 644
Urzędy naczelnych orgaów władzy państwowej		24 080		
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	7 177 542	6 882 638	1 692 070	1 770 300
Dochody od osób prawnych i innych	391 088	386 222	2 045 677	5 734 165
Różne rozliczenia	20 725 139	19 093 058	21 424 255	21 217 459
Oświata i wychowanie	304 173	685 571	463 298	165 000
Ochrona zdrowia	2 885 184	945 181	512 010	831 384
Pomoc społeczna/pozostała zadania z polityki społecznej	3 488 713	3 315 778	3 748 156	1 737 212
Edukacyjan opieka wychowawcza	125 450	162 149	152 937	129 042
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska		7 992		
Kultura fizyczna i sport			15 000	10 000
RAZEM	38 125 842	36 536 699	31 471 737	33 763 105

Z powyższego zestawienia wynika, że zdecydowany wpływ na kształtowanie się wielkości

dochodów ogółem powiatu wrzesińskiego miały takie zjawiska finansowe i tak:

- **rolnictwo i łowiectwo** – do kwietnia 2003 roku przynależną powiatowi jednostką organizacyjną był Powiatowy Inspektorat Weterynarii, dlatego w latach 2001 i 2002 dochody są znacznie wyższe w tej klasyfikacji budżetowej aniżeli w latach 2003 – 20004,
- **leśnictwo** – od roku 2003 Powiat otrzymuje środki na wypłacenie ekwiwalentów właścicielom gruntów rolnych za wyłączenie tych gruntów z upraw rolnych i prowadzenie na nich upraw leśnych. Środki powyższe wpływają do budżetu powiatu z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- **transport i łączność** – w roku 2004 Powiat otrzymał środki na budowę drogi Czeszewo – Szczodrzejewo z funduszu “SAPARD”,
- **gospodarka mieszkaniowa** – rok 2002 wysoki wzrost dochodów z tytułu sprzedaży mienia Powiatu,
- **administracja publiczna** – od roku 2003 wpływy z opłaty komunikacyjnej nie są księgowane w tym dziale,
- **bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa** - od roku 2003 Powiat przestał finansować Komendę Powiatową Policji (zmiana w strukturze organizacyjnej Policji),
- **dochody od osób prawnych** – od roku 2003 opłaty komunikacyjne są księgowane w tym dziale, natomiast od roku 2004 zgodnie ze zmianą ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego Powiat uzyskuje dochody z tytułu udziału w podatkach dochodowych od osób prawnych, ponadto zwiększony został udział w podatkach dochodowych od osób fizycznych z 1% na 8,42 %
- **ochrona zdrowia** – w roku 2001 wysoki wzrost dochodów w tym okresie. Wzrosła kwota dotacji z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej z przeznaczeniem na uzupełnienie braków na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłków. Ponadto do roku 2001 jednostką organizacyjną podległą Powiatowi była Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna, która była finansowana ze środków Powiatu. Wyżej wymienione czynniki miały zatem znaczny wpływ na poziom dochodów Powiatu,
- **pomoc społeczna/ pozostałe zadania z polityki społecznej** – od roku 2004 Powiat nie uzyskuje dotacji na działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowego Urzędu Pracy. Nastąpił zatem spadek dochodów w tym dziale klasyfikacji budżetowej.

Dla lepszego określenia przyczyn nierównomiernego kształtowania się wielkości dochodów porównano strukturę subwencji, która jest największym źródłem dochodów Powiatu. Subwencje z budżetu państwa stanowią średnio 59,38 % dochodów ogółem.

Tabela 3

Struktura subwencji

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Część oświatowa	16.401.367	14.852.188	17.193.059	18 406 113
Część wyrównawcza	1.036.112	1.004.732	1.036.952	1 568 756
Część drogowa / równoważąca	3.190.031	3.145.538	3.176.053	974 720
Część subwencji uzupełniającej				237 870
RAZEM:	20.627.510	19.002.458	21.406.064	21 187 459

Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dniem 01. 01. 2004 roku zlikwidowała część subwencji drogowej i zastąpiła ją częścią równoważącą. Subwencja ta obejmuje również realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

3. Analiza struktury wydatków

Strukturę wykonania wydatków przedstawia tabela 4 w rozbiciu na działy klasyfikacji budżetowej

Tabela 4

Struktura wydatków powiatu wrzesińskiego

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Rolnictwo i łowiectwo	295 486	406 576	198 600	77 600
Leśnictwo	23 148	13 991	70 556	57 129
Transport i łączność	3 049 331	1 734 699	1 641 813	2 641 397
Gospodarka mieszkaniowa	24 268	91 300	46 787	40 000
Działalność usługowa	476 906	203 000	240 218	289 000
Administracja publiczna	4 227 836	4 764 825	4 788 571	4 953 732
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej		24 080		
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	7 258 171	7 032 132	1 726 624	1 780 550
Obsługa długu publicznego	147 288	311 165	231 696	350 000
Różne rozliczenia				799 224
Oświata i wychowanie	14 873 112	15 255 812	17 715 553	17 571 089
Ochrona zdrowia	6 309 181	985 681	523 409	840 384
Pomoc społeczna/pozostała zadania z polityki społecznej	3 606 216	3 470 258	3 926 607	3 920 174
Edukacyjni opiekunowie wychowawcy	1 669 065	1 636 230	1 797 971	1 444 573
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 645	7 048	1 127	5 000
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	170 183	106 990	127 861	85 000
Kultura fizyczna i sport	105 717	92 587	84 928	40 000
RAZEM	42 243 553	36 136 374	33 122 321	34 894 852

Ze struktury wykonania wydatków w latach 2001 – 2003 oraz planu roku 2004 wynika, że Powiat najwięcej środków przeznacza na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą, które są pokrywane z subwencji oświatowej. Subwencja oświatowa jest jednym z największych źródeł dochodów Powiatu. Na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą Powiat przeznacza średnio 49,82 % ogólnego budżetu Powiatu. W następnej kolejności najwięcej środków finansowych przeznacza się na administrację publiczną,

bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową, pomoc społeczną oraz transport i łączność.

Poniżej w tabeli 5 i 6 zostanie przedstawiona sytuacja finansowa pod kątem możliwości inwestycyjnych, tj. porównanie wydatków majątkowych do wydatków ogółem.

Tabela 5

Struktura wydatków w złotych

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Wydatki bieżące	37 976 218	35 335 891	31 541 712	32 452 063
Wydatki majątkowe	4 267 335	800 483	1 580 609	2 442 789
Wydatki ogółem	42 243 553	36 136 374	33 122 321	34 894 852

Tabela 6

Udział wydatków bieżących i majątkowych w wydatkach ogółem w %

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>
Wydatki bieżące	89,90%	97,78%	95,23%	93,00%
Wydatki majątkowe	10,10%	2,22%	4,77%	7,00%
Wydatki ogółem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Z powyższego zestawienia danych wynika, że udział wydatków inwestycyjnych w poszczególnych latach nie kształtował się równomiernie. Najwięcej środków na wydatki majątkowe (inwestycyjne) Powiat przeznaczył w roku 2001. W roku 2002 i 2003 badanego okresu udział wydatków majątkowych kształtował się na poziomie od 2,22 % do 4,77 %. Powiat Wrzesiński, pomimo rosnących wydatków związanych z finansowaniem zadań własnych i zleconych, przeznacza coraz więcej środków na inwestycje. Powiat w roku bieżącym tj. 2004 przeznaczył na wydatki majątkowe kwotę 2.442.789,00 złotych, co stanowi 7% wydatków ogółem. Należy zaznaczyć, że oprócz wydatków majątkowych w budżecie Powiatu przeznaczono kwotę 1.517.139,00 złotych na wydatki związane z remontami jak np. remonty dróg i szkół.

Podsumowując zaprezentowaną analizę można stwierdzić, że rokowania na przyszłość są pozytywne, szczególnie biorąc pod uwagę planowane inwestycje.

4. Źródła finansowania Planu Rozwoju Lokalnego w latach: 2004 - 2006 zbiorczo

Nazwa jednostki organizacyjnej powiatu wrzesińskiego	szacunkowa wartość robót w latach 2004 - 2006	2004			2005			2006			uwagi
		inwestycyjne	remonty	zakupy inwestycyjne	inwestycyjne	remonty	zakupy inwestycyjne	inwestycje	remonty	zakupy inwestycyjne	
1	4	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Powiatowy Zarząd Dróg	11 533 211	27 738	770 473	0	7 535 000	0	0	3 200 000	0	0	
Zespół Szkół Politechnicznych	2 688 747	1 280 000	0	131 747	0	342 000	0	680 000	255 000	0	
Zespół Szkół Specjalnych	160 000	0	0	0	0	102 500	0	0	57 500	0	
Liceum Ogólnokształcące	1 859 000	0	588 000	0	0	386 000	55 000	0	705 000	125 000	
Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących	425 000	0	140 000	0	0	285 000	0	0	0	0	
Zespół Szkół Zawodowych nr 2	926 666	0	18 666	0	0	523 000	0	0	385 000	0	
Starostwo Powiatowe	2 378 304	949 304	0	54 000	300 000	0	150 000	700 000	0	225 000	
Zespół Opieki Zdrowotnej	10 627 227	0	0	0	3 700 000	0	2 220 000	4 500 000	0	207 227	
	30 598 155	2 257 042	1 517 139	185 747	11 535 000	1 638 500	2 425 000	9 080 000	1 402 500	557 227	

4. Źródła finansowania Planu Rozwoju Lokalnego w latach 2004 - 2006

Nazwa jednostki organizacyjnej powiatu wrzesińskiego	Opis zadania	okres realizacji	szacunkowa wartość robót w latach 2004 - 2006	Źródło finansowania w %		2004			2005			2006			uwagi
				W	O	inwestycje	remonty	zakupy inwestycyjne	inwestycje	remonty	zakupy inwestycyjne	inwestycje	remonty	zakupy inwestycyjne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Powiatowy Zarząd Dróg	Przebudowa drogi Bierzglinek - Gozdowo, nr drogi 2948, gmina Września	2005	2 300 000	15%	85%				2 300 000						
	Opracowanie projektu do przebudowy drogi Bierzglinek-Gozdowo gmina Września	2004	27 738			27 738									
	Przebudowa drogi Kołaczkowo - Wszembórz, nr drogi 2910 gm. Kołaczkowo	2005	2 400 000	15%	85%				2 400 000						
	Przebudowa drogi Targowa Górka - Mała Górka, nr drogi 2932 gm. Nekla	2006	1 200 000	15%	85%							1 200 000			
	Przebudowa drogi w miejscowości Szczodrzejewo, nr drogi 2905 gm. Miłosław	2005	800 000	15%	85%				800 000						
	Budowa drogi Tamowa - Splawie - Nowa Wieś Podgórna, nr drogi 2904 gm. Pyzdry, gm. Kołaczkowo, gm. Miłosław	2005/2006	4 000 000	15%	85%				2 000 000			2 000 000			
	Remont drogi w miejscowości Lipie nr drogi 2918 (umocnienie tłuczniem kamiennym)	2004	57 570	100%			57 570								
	Remonty czasłkowe dróg powiatowych	2004	39 108	100%			39 108								
	Remont przepustu drogi w miejscowości Szczodrzejewo i w miejsc. Czeszewo	2004	9 716	100%			9 716								
	Remont drogi w m. Września, k/cmentarza	2004	163 752	100%			163 752								
	Przebudowa studzienek w m. Grabowo Królewskie	2004	6 228	100%			6 228								
	Ułożenie nowej nawierzchni drogi nr 16155 wraz z remontem chodników i krawężników w miejscowości Pyzdry	2004	201 064	100%			201 064								
	Remont drogi w miejscowości Grabowo Królewskie nr drogi 32518	2004	211 348	100%			211 348								
	Remont dróg na terenie gm. Nekla (drogi: nr 325101 nr 32461)	2004	73 687	100%			73 687								
	Opracowanie projektu do przebudowy drogi Targowa Górka - Mała Górka	2005	35 000	15%	85%				35 000						

	Instalacja mechanicznych zasłon w auli szkolnej, przebudowa widowni na salę gimnastyczną	2006	45 000	15%	85%																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
--	--	------	--------	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Modernizacja sali gimnastycznej (budynek nr 2) i tenisowej	2005	20 000	15%	85%																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
--	--	------	--------	-----	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

RAZEM ZOZ	10 627 227			0	0	0	3 700 000	0	2 220 000	4 500 000	0	207 227
RAZEM:	30 598 155			2 257 042	1 517 139	185 747	11 535 000	1 638 500	2 425 000	9 080 000	1 402 500	557 227
				ROK 2004:	3 959 928		ROK 2005:	15 598 500		ROK 2006:	11 039 727	

4. Podział na środki własne i obce zbiorczo

Nazwa jednostki organizacyjnej powiatu wrzesińskiego	szacunkowa wartość robót w latach 2004 - 2006	2004		2005		2006		uwagi
		WŁASNE	OBCE	WŁASNE	OBCE	WŁASNE	OBCE	
1	4	7	8	10	11	13	14	16
Powiatowy Zarząd Dróg	11 533 211	798 211	0	1 130 250	6 404 750	480 000	2 720 000	
Zespół Szkół Politechnicznych	2 688 747	1 411 747	0	51 300	290 700	140 250	794 750	
Zespół Szkół Specjalnych	160 000	0	0	21 750	80 750	8 625	48 875	
Liceum Ogólnokształcące	1 859 000	588 000	0	66 150	374 850	124 500	705 500	
Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących	425 000	140 000	0	42 750	242 250	0	0	
Zespół Szkół Zawodowych nr 2	926 666	18 666	0	78 450	444 550	57 750	327 250	
Starostwo Powiatowe	2 378 304	620 777	382 527	112 500	337 500	231 250	693 750	
Zespół Opieki Zdrowotnej	10 627 227	0	0	1 133 000	4 787 000	706 084	4 001 143	
RAZEM:	30 598 155	3 577 401	382 527	2 636 150	12 962 350	1 748 459	9 291 268	

ROK 2004:

3 959 928

ROK 2005

15 598 500

ROK 2006:

11 039 727

4. Podział na środki własne i obce (w zł)

Nazwa jednostki organizacyjnej powiatu wrzesińskiego	1	Opis zadania	szacunkowa wartość robót w latach 2004 - 2006	Źródło finansowania w %		2004		2005		2006	
				W	O	WŁASNE	OBCE	WŁASNE	OBCE	WŁASNE	OBCE
		2	4	5	6	7	8	10	11	13	14
Powiatowy Zarząd Dróg		Przebudowa drogi Bierzglinek - Gozdowo, nr drogi 2948 gmina Września	2 300 000	15%	85%			345 000	1 955 000		
		Opracowanie projektu do przebudowy drogi Bierzglinek-Gozdowo gmina Września	27 738			27 738					
		Przebudowa drogi Kołaczkowo - Wszembórz, nr drogi 2910 gm. Kołaczkowo	2 400 000	15%	85%			360 000	2 040 000		
		Przebudowa drogi Targowa Górka - Mała Górka, nr drogi 2932 gm. Nekla	1 200 000	15%	85%					180 000	1 020 000
		Przebudowa drogi w miejscowości Szczodrzejewo, nr drogi 2905 gm. Miłosław	800 000	15%	85%			120 000	680 000		
		Budowa drogi Tarnowa - Splawie - Nowa Wieś Podgórna, nr drogi 2904 gm. Pizdzy, gm. Kołaczkowo, gm. Miłosław	4 000 000	15%	85%			300 000	1 700 000	300 000	1 700 000
		Remont drogi w miejscowości Lipie nr drogi 2918 (umocnieni łuczniem kamiennym)	57 570	100%		57 570					
		Remonty cząstkowe dróg powiatowych	39 108	100%		39 108					
		Remont przepustu drogi w miejscowości Szczodrzejewo i Czeszewo	9 716	100%		9 716					
		Remont drogi w miejscowości Września, k/cmentarza	163 752	100%		163 752					
		Przebudowa studzienek w m. Grabowo Królewskie	6 228	100%		6 228					

Nazwa jednostki organizacyjnej powiatu wrzesińskiego	Opis zadania	szacunkowa wartość robót w latach 2004 - 2006	Źródło finansowania w %		2004		2005		2006	
			W	O	WŁASNE	OBCE	WŁASNE	OBCE	WŁASNE	OBCE
			5	6	7	8	10	11	13	14
1	2	4								
Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących	Remont dachu na budynku sali gimnastycznej	61 128	100%		61 128					
	Wymiana okien w budynku sali gimnastycznej	53 079	100%		53 079					
	Naprawa instalacji elektrycznej w budynku sali gimnastycznej	25 793	100%		25 793					
	Ocieplenie szczytów (budynek B + internat)	40 000	15%				6 000	34 000		
	Malowanie elewacji (internat)	30 000	15%				4 500	25 500		
	Wymiana okien - dalsza część (sala gimnastyczna)	50 000	15%				7 500	42 500		
	Instalacja płytek, sprzęt i wentylacja (kuchnia)	30 000	15%				4 500	25 500		
	Remont i modernizacja sanitariatów (ul. Gnieźnieńska)	70 000	15%				10 500	59 500		
	Remont dachów (ul. Kaliska 2a i ul. Gnieźnieńska)	65 000	15%				9 750	55 250		
	RAZEM ZSZTIO:	425 000			140 000	0	42 750	242 250	0	0
Zespół Szkół Zawodowych Nr 2	Remont szatni, klatki schodowej, podłóg, korytarzy, toalet (budynek nr 1): - podwyższenie poręczy na klatkach schodowych: 8 000; - remont szatni i toalet na I, II, III piętrze: 50 000; - malowanie korytarzy, klatek schodowych na parterze, I, II, III piętrze: 25 000; - ułożenie nowych wykładzin podłogowych PCV w 11 salach lekcyjnych: 30 000.	113 000	15%	85%			16 950	96 050		
	Adaptacja szatni na toalety z kabinami natryskowymi (wszystkie roboty budowlane elektryczne, instalacji wod.-kan.)	50 000	15%	85%			7 500	42 500		
	Wymiana okien - budynek nr 1	140 000	15%	85%			21 000	119 000		

Nazwa jednostki organizacyjnej powiatu wrzesińskiego	Opis zadania	szacunkowa wartość robót w latach 2004 - 2006	Źródło finansowania w %		2004		2005		2006	
			W	O	WŁASNE	OBCE	WŁASNE	OBCE	WŁASNE	OBCE
1	Modernizacja sali gimnastycznej (budynek nr 2) i tenisowej	20 000	15%	85%			3 000	17 000		
	Położenie całego pokrycia dachowego (budynek nr 1)	400 000	15%	85%			30 000	170 000	30 000	170 000
	Naprawa dachu	18 666	100%			18 666				
	Naprawa elewacji na budynku nr 1	50 000	15%	85%					7 500	42 500
	Ogrodzenie szkoły, poprawa nawierzchni drogi	135 000	15%	85%					20 250	114 750
	RAZEM ZSZ Nr2	926 666			18 666	0	78 450	444 550	57 750	327 250
Starostwo Powiatowe we Wrześni	Opis zadania	4	5	6	WŁASNE	OBCE	10	11	13	14
	Budowa drogi Czeszewo - Szczodrzejewo	872 304	56%	44%	489 777	382 527				
	Osiecowanie budynku Starostwa, budynku ul. Kaliskiej, budynku ul. 3-go Maja	300 000	25%	75%			75 000	225 000		
	Osiecowanie + serwerownia w budynku Meramontu	700 000	25%	75%					175 000	525 000
	Zakup komputerów (60 sztuk)	300 000	25%	75%			37 500	112 500	37 500	112 500
	Zakup komputerów	50 000	100%		50 000					
	Budowa sieci komputerowej (I piętro Starostwo Powiatowe)	27 000	100%		27 000					
	Zakup PIAP-u (Publiczne Miejsce Dostępu do Internetu) - 5 sztuk	75 000	25%	75%					18 750	56 250
	Budowa ronda przy ulicy Sikorskiego	50 000	100%		50 000					
	Zakup komputera dla PINB	4 000	100%		4 000					
	RAZEM SP:	2 378 304			620 777	382 527	112 500	337 500	231 250	693 750

Zoz	Zakup tomografu komputerowego z dodatkowa konsola	1 950 000	15%	85%				292 500	1 657 500			
	Zakup strzykawki automatycznej	120 000	15%	85%				18 000	102 000			
	Zakup konowy zdjęć	150 000	15%	85%				22 500	127 500			
	Zakup Bronchoskopu szt. 3	105 000	15%	85%						15 750	89 250	
	Zakup źródła światła	7 299	15%	85%						1 095	6 204	
	Zakup bronchoskopu sztywnego	20 000	15%	85%						3 000	17 000	
	Termomodernizacja szpitala	3 700 000	22%	78%				800 000	2 900 000			
	Budowa 3 sal operacyjnych	4 500 000	15%	85%						675 000	3 825 000	
	Zakup myłki automatycznej na jedno stanowisko	74 928	15%	85%						11 239	63 689	
	RAZEM ZOZ	10 627 227			0	0	1 133 000	4 787 000	706 084	4 001 143		

RAZEM:
30 598 155
3 577 401
382 527
2 636 150
12 962 350
1 748 459
9 291 268

ROK 2004:
3 959 928
ROK 2005:
15 598 500
ROK 2006:
11 039 727

5. Plan finansowy do Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Wrzesińskiego na lata 2004-2006

L.P.	Wyszczególnienie	Plan 2004	Przewidywane wykonanie	
			2005	2006
1	2	3	4	5
I	Dochody ogółem	33 763 105,00	35 579 497,00	35 548 681,00
1	dochody z najmu	1 165 507,00	1 340 000,00	282 000,00
	w tym z: majątku powiatu	816 000,00	1 200 000,00	182 000,00
2	subwencje	21 187 459,00	21 823 083,00	22 477 775,00
3	dotacje celowe z zakresu administracji rządowej	3 314 244,00	3 413 671,00	3 516 080,00
4	dotacje celowe z budżetu państwa na własne zadania bieżące	1 342 907,00	1 383 194,00	1 424 690,00
5	udział w podatku dochodowym od osób fizycznych	3 544 207,00	4 314 504,00	4 443 939,00
6	udział w podatku dochodowym od osób prawnych	189 958,00	195 657,00	201 527,00
7	pozostałe dochody	3 018 823,00	3 109 388,00	3 202 670,00
II	Wydatki ogółem	34 894 852,00	47 441 632,00	43 838 153,00
1	Wydatki bieżące	32 452 063,00	33 481 632,00	34 200 926,00
	w tym remonty	1 517 139,00	1 638 500,00	1 402 500,00
2	wydatki majątkowe	2 442 789,00	13 960 000,00	9 637 227,00
III	Nadwyżka/ deficyt	-1 131 747,00	-11 862 135,00	-8 289 472,00
IV	Finansowanie	1 131 747,00	11 862 135,00	8 289 472,00
1	Przychody ogółem	3 131 747,00	12 962 135,00	9 289 472,00
1.1	kredyty i pożyczki			
1.2	spłata pożyczek udzielonych			
1.3	nadwyżka z lat ubiegłych			
1.4	papiery wartościowe			
1.5	obligacje jednostek samorządu oraz związków komunalnych	3 000 000,00		
1.6	prywatyzacja majątku jst			
1.7	inne źródła	131 747,00	12 962 135,00	9 289 472,00
1.8	środki na pokrycie deficytu			
2	Rozchody ogółem	2 000 000,00	1 100 000,00	1 000 000,00
2.1	spłata kredytów i pożyczek	2 000 000,00	1 100 000,00	
2.2	pożyczki			
2.3	lokaty w bankach			
2.4	wykup papierów wartościowych			
2.5	wykup obligacji samorządowych			1 000 000,00
2.6	inne cele			

VIII. System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego

Przedstawione w Planie Rozwoju Lokalnego planowane projekty i zadania inwestycyjne do realizacji na lata 2004-2006 jak również plan finansowy realizacji inwestycji obejmujący ten sam przedział czasowy, który szczegółowo określa zadania oraz sposoby ich finansowania (z zabezpieczeniem środków z budżetu powiatu, z funduszy strukturalnych, budżetu państwa i innych funduszy celowych) ilustrują zmianę podejścia dając tym samym początek planowaniu perspektywicznemu w powiecie, w szczególności w planowaniu inwestycyjnym i finansowym.

Wdrożenie Planu Rozwoju Lokalnego umożliwi:

- efektywne przygotowanie poszczególnych inwestycji do realizacji oraz optymalizację źródeł finansowania,
- ocenę wpływu inwestycji na budżet powiatu po jej zrealizowaniu (sprawdzenie wiarygodności planu pod względem finansowym),
- wydłużenie perspektywy planowania przy jednoczesnym uszczegółowieniu strony finansowej planów inwestycyjnych,
- analizę możliwości finansowych powiatu.

System wdrażania poszczególnych inwestycji odbywać się będzie wg schematów:

1. Inwestycje drogowe.

**Ogłoszenie przetargu w oparciu o
ustawę o zamówieniach
publicznych:
Zarząd Powiatu**

**Nadzór nad inwestycją:
Powiatowy Zarząd Dróg**

**Wykonawca: Firma
wyloniona w przetargu**

2. Inwestycje w placówkach i jednostkach organizacyjnych powiatu.

Ogłoszenie przetargu w oparciu o

ustawę o zamówieniach publicznych:

Zarząd Powiatu

(Wykonawca – Wydział Gospodarki

Nieruchomościami Starostwa

Powiatowego)

Nadzór nad inwestycją – placówka

lub jednostka organizacyjna

Powiatu, w której następuje

realizacja zadania

Wykonawca – firma

wyłoniona w przetargu

IX. System monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

Celem monitorowania jest analiza stanu zaawansowania projektu i jego zgodności z postawionymi założeniami. Istotą monitorowania jest wyciąganie wniosków z tego co zostało i nie zostało zrobione, a na tej podstawie korygowanie i modyfikowanie dalszych poczynąń w taki sposób, aby efektywnie kojarzyć je z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze powiatu. Monitoringowi rzeczowemu towarzyszyć będzie analiza przebiegu finansowania planowanych inwestycji.

Organami powiatu odpowiedzialnymi za monitorowanie i ocenę realizacji planu są:

- Rada Powiatu,
- Zarząd Powiatu, który w dn. 24 sierpnia 2004r. przyjął uchwałę o przystąpieniu do opracowania Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Wrzesińskiego na lata 2004-2006.

Do zadań Komisji Budżetowo-Finansowej, Rozwoju Gospodarczego oraz Promocji w ramach Rady Powiatu należy:

- opiniowanie Planu Rozwoju Lokalnego,
- monitorowanie realizacji planu,
- składanie propozycji zmian w planie,
- opiniowanie okresowych ocen realizacji planu,
- współpraca z horyzontalnym zespołem zadaniowym ds. rozwoju lokalnego,
- konsultacje z partnerami społeczno-gospodarczymi regionu.

W posiedzeniach Komisji mogą uczestniczyć przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego (z Komitetu Sterującego) i Urzędu Wojewódzkiego (z Komitetu Monitorującego), członkowie zespołu zadaniowego ds. rozwoju lokalnego oraz niezależni eksperci.

Horyzontalny zespół zadaniowy ds. rozwoju lokalnego powołany został Zarządzeniem Starosty z dn. 2 czerwca 2004r. Na jego czele stoi Pełnomocnik ds. rozwoju lokalnego, który pełni funkcje koordynatora zespołu. Do jego zadań należy:

- opracowanie Planu Rozwoju Lokalnego,
- monitorowanie i nadzór nad realizacją planu (zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach planu),
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji planu,
- przygotowanie projektów aktualizacji planu oraz propozycji zmian w planie,
- przygotowywanie okresowych ocen realizacji planu.

Monitorowanie realizacji planu odbywać się będzie na podstawie sprawozdań budżetowych i finansowych jednostek organizacyjnych powiatu oraz innych dokumentów przedkładanych Komisji na jej żądanie.

Ocena realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Skuteczność planu oraz ocena jego realizacji poddawana będzie bieżącej ocenie:

- pod względem finansowym odbywać się będzie na podstawie sprawozdań kwartalnych, rocznych oraz na zakończenie realizacji projektu z wykonania planu wydatków,
- pod względem merytorycznym odbywać się będzie na podstawie sprawozdań dyrektorów jednostek organizacyjnych Starostwa.

Ponadto ocena Planu Rozwoju Lokalnego dokonywana będzie każdorazowo na zakończenie roku budżetowego.

Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy powiatem a sektorem publicznym i prywatnym oraz organizacjami pozarządowymi:

Współpraca pomiędzy powiatem a organizacjami pozarządowymi przy realizacji założeń Planu Rozwoju lokalnego odbywać się może na podstawie corocznie aktualizowanego „Programu współpracy Powiatu Wrzesińskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego” w celach:

- umocnienia lokalnych działań, stworzenia warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz środowiska,
- zwiększenia wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w powiecie,
- umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych, które obecnie prowadzone są przez powiat wrzesiński,
- wspierania organizacji pozarządowych w docieraniu z informacjami dotyczącymi ich działalności poprzez stronę internetową, lokalny biuletyn oraz informator wydawany przez samorząd,
- wspierania organizacji pozarządowych w nawiązywaniu współpracy międzynarodowej (Starostwo Powiatowe we Wrześni utrzymuje regularne kontakty z powiatem Wolfenbuttel w Dolnej Saksonii; wymiana młodzieży z Walii, Francji, Niemiec i Polski w ramach wielostronnej wymiany młodzieży; obozy szkoleniowe młodzieżowych drużyn pożarniczych z powiatu wrzesińskiego w obozach szkoleniowych w Niemczech) również z organizacjami pozarządowymi z innych krajów,
- informowania społeczności lokalnych o idei integracji europejskiej oraz o strukturze i funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- pozyskiwania i wykorzystywania środków pomocowych Unii Europejskiej oraz innych krajowych i międzynarodowych instytucji finansowych,
- inspirowania i podejmowania wspólnych inicjatyw służących społeczno – gospodarczemu rozwojowi samorządów oraz mających wpływ na rozwój społeczności objętych działaniem powiatu i wchodzących w jego skład gmin,
- realizacja innych przedsięwzięć promujących ideę samorządności i integracji europejskiej.

Współpraca pomiędzy powiatem a sektorem publicznym i prywatnym oraz organizacjami pozarządowymi w celu realizacji planu odbywać się będzie poprzez:

- inicjowanie okresowych spotkań z wójtami, burmistrzami gmin powiatu wrzesińskiego, przedstawicielami przedsiębiorców i innych organizacji mających wpływ na rozwój społeczno-ekonomiczny powiatu,
- przepływ informacji z sesji Rady Powiatu.

Public relations.

Public relations Planu Rozwoju Lokalnego odbywać się będzie poprzez:

- strony internetowe powiatu – zamieszczenie planu oraz jego aktualizacja; utworzenie linków do ZPORR oraz funduszy strukturalnych; zamieszczenie informacji na temat projektów i inwestycji współfinansowanych ze środków unijnych; stan zaawansowania projektów inwestycyjnych,
- współpracę z redakcjami lokalnych mediów – przekazywanie za ich pośrednictwem ważnych informacji dotyczących bieżącego funkcjonowania samorządu i jednostek powiatu, w tym realizacji zadań inwestycyjnych i remontowych,
- zamieszczenie informacji dotyczących bieżącego funkcjonowania powiatu i jego jednostek organizacyjnych, wymiaru pomocy dla poszczególnych projektów, realizacji zadań inwestycyjnych, informacji dotyczących możliwości wsparcia ze środków UE na łamach „Przeglądu Powiatowego”,
- wizualizację – standardowe oznaczenie obiektów, wydawnictw i wystrojów upowszechniających wiedzę o efektach planu, zamieszczenie informacji na tablicach ogłoszeniowych w Urzędzie.